3/2011 • ROČNÍK XLIII

ŽIVÉ SLOVO

Recept na překonání vlastní minulosti

Potenciál každodenního **rozhovoru**

Boh je dobrý **vždycky**

Téma čísla: **Prekonať vlastnú minulosť**

Cesta do Turecka

Touha, která nezná hranice

Dokončil jsem gymnázium a chystám se na vysokou školu do Ostravy. Už od doby, kdy jsem začal rozumět evangeliu, bylo mi velice blízké mluvit s lidmi o Ježíši. Na základní škole jsem tím proslul a na střední ještě více. Během té doby uvěřilo pár spolužáků a další snad nad tím přemýšleli. Kapela Almost Good, ve které hraji na kytaru a zpívám, má také za cíl oslovit lidi nově zprávou o Ježíši Kristu. Nikdy jsem však nepřemýšlel, že by moje „misie" mohla přesahovat hranice rodné země. Při intenzivním hledání Boha, osobním prožitku jeho samotného, jsem se rozhodl, že část svého života bych chtěl věnovat misii v zahraničí, ať to bude cokoliv, kdekoliv, s kýmkoliv, protože žádná jiná práce by mě nenaplňovala tak, jako zvyšovat počet obyvatel nebe.

Pozvání vnímané jako Boží výzva

Koncem minulého školního roku mi psal Petr Húšť (pracovník s mládeží Křesťanských sborů, pozn. redakce), že Dan Hurta (partner KAMu, pozn. redakce.) shání někoho do týmu pro misijní pobyt v Turecku. Někdo by si mohl říct, že to je náhoda, ale já v tom vnímám Boží vedení a Boží výzvu. Náš sedmičlenný tým se skládal ze tří Čechů a tří lidí ze Slovenska. Cíl naší cesty byl na jihu, turistické středisko – město Antalye.

Most mezi Evropou a Asií

Rád bych trošku Turecko představil, protože až když jsem se začal zajímat o tuto zemi, zjistil jsem, že je velmi zajímavá z každého hlediska. Je potřeba si uvědomit, že Turecko je „mostem" mezi Evropou a Asií, tudíž se zde mísí západní kultura s východní. V této muslimské zemi se nachází města zmíněná v biblické knize Zjevení, tedy Efez, Smyrna, Pergamon, Thyatira, Sardy, Filadelfie, Laodikea, která dnes už většinou nejsou obývaná nebo se jmenují jinak. 48 procent obyvatel Turecka tvoří lidé pod 24 let. Kdyby byla církevní situace v České republice jako v Turecku, měli bychom zde sbory jen ve třech krajích ze čtrnácti. Na celonárodní konferenci všech sborů by přijelo maximálně 510 věřících.

Dříve kolébka, dnes spíše hřbitov křesťanství

V biblických dobách bylo Turecko protkáno misijními cestami apoštola Pavla. Přesto je tam v současnosti křesťanství v médiích haněno, křesťané mají zkreslené představy o muslimech a muslimové o křesťanech. Situace je tam úplně jiná než v naší zemi. Na misii v Turecku se tedy musíme dívat jinýma očima. Na veřejnosti nelze mluvit o Ježíši, nemůžete se postavit na náměstí, hrát chvály a kázat lidem dobrou zprávu o Ježíši Kristu.

Pomoc místním církvím

Naším posláním tedy bylo stát se spojkou, pojítkem mezi místní církví a ne-

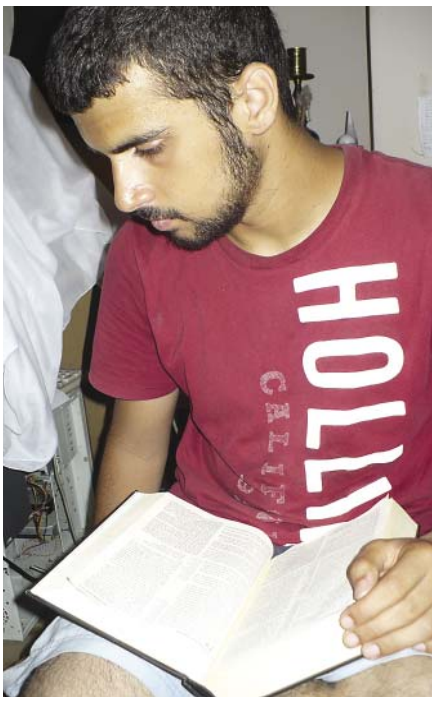

křesťany. Turci jsou velmi hrdí na svou zemi, jsou patrioti a uzavření. Aby přijali evangelium, musí k vám získat důvěru. Lidé z místní církve a zároveň pracující na místní univerzitě uspořádali letní tábor pro tzv. letní školu, kterou navštěvují studenti, kteří nezvládli zkoušky ve školním roce a chtějí si je dodělat o prázdninách. My jsme byli, jako lidé ze „západu“, pro účastníky školy, určitým lákadlem. Je to, jako když se u nás pořádají campy, kde jsou Američané.

Týden jako rok práce

Naším úkolem bylo vytvořit přátelství, které by se stalo vhodným polem pro sdílení evangelia. Hráli jsme různé hry, měli večery typické pro určitou kulturu, trávili čas na pláži, sportovali, dělali cokoliv, co by nás s nimi sblížilo a co by nám všem pomohlo ke zlepšení znalosti anglického jazyka. Ve stejnou dobu tam s námi byl i anglický tým, který s námi dělal stejnou práci. Byli do toho zapojeni různí věřící studenti. Organizátorka celého projektu nám na konci řekla, že jsme za těch jedenáct dní udělali tolik, kolik oni nejsou schopni udělat za jeden rok. Bylo to pro nás povzbudivé, i když jsme našima evropskýma očima neviděli žádné výsledky. Hned bychom začali počítat, kdo všechno uvěřil. U nich je úspěch, když mohou být v kontaktu s nekřesťany a v tom jsme jim pomohli.

Islámská kultura live

Já osobně, jako jediný z týmu, jsem měl jedinečné ubytování. Na privátu nás bylo pět křesťanů a jeden muslim. Mohl jsem tak slyšet příběhy dvou odlišných kultur, svědectví jak z úst mladých křesťanů, tak jednoho muslima. Slyšel jsem, jak byl jeden z nich v muslimské domácnosti bitý za to, že věří v Ježíše, mohl jsem vidět jizvu, kterou utrpěl při potyčce s bratrem.

Ke čtení Bible se přidal i muslim

Modlili jsme se, četli si z Bible. Začalo to u jednoho, ale postupně se přidávali další a další, až se jednou přidal i Ouz (muslim). Mohl jsem zhlédnout dokument o tom, jak apoštol Pavel cestoval po Turecku a zvěstoval evangelium, o tom, jak vyplouval ze své 1. misijní cesty do Antiochie z místa, kde jsme právě byli – Antalye (Sk. 14, 25-26). Bylo to vzrušující vidět na vlastní oči přístav, ze kterého apoštol Pavel vyplouval. Dva s mých nových přátel pocházeli ze Syrské Antiochie, z místa, kde byli věřící poprvé nazváni jako křesťané.

Blízkost, která otvírá dveře

Všechno bylo pro mě tak osobité, že jsem mohl zažívat pocit, jaký jsem nikdy nikde neměl. I když jsme se neznali, špatně jsme se dorozumívali, spojovalo nás cosi, čím jsme byli naplněni – Boží láska, Duch svatý. Po čase, když nás Ouz pozoroval, říkal, že my, křesťané, nejsme zas tak špatní. Když jsem měl osobní ztišení s Bohem, přišel ke mně a prohlížel si Bibli, povídal mi osobní příběh o svém tvrdém dětství, o jeho muslimské rodině. Bylo to velice zajímavé, avšak kvůli jazykové bariéře, nemohl jsem reagovat.

Zkušenost, která člověka posouvá dál

Bylo prostě nádherné se trošku zapojit do jejich kultury, vidět jejich radost, když jsem používal slovíčka, která mě naučili, soutěžit s nimi, kdo lépe hraje na buben, kdo je silnější, jíst s nimi na zemi upravené syrové skopové na listech salátu se slaným jogurtovým mlékem. Vidět dvakrát za 11 dní radostný křest (jednou v moři). Hrát na kytaru ve vedení chval v místním, 150 členném sboru, založeném švýcarským misionářem. Získat kontakty tureckých křesťanů i nekřesťanů, Angličanů z druhého týmu. Vyplouvat z přístavu, odkud odplouval apoštol Pavel před 2000 lety, být ve skalním starobylém městě, vidět mnohá nádherná místa, rozsévat zrníčka svědectví mezi místní lid. Za vše jsem moc vděčný Bohu a věřím, že je to jedna ze zkušeností, které budou naplňovat celý můj život.

JAKUB PÍPAL

obsah

Misie
Cesta do Turecka 2

Úvodník
Staré a nové 4

Tematický článek
V Kristovi vyrovnaný s osobnou minulosťou 5

Rozhovory k tématu
Jak druhým pomoci překonat minulost? 6
Recept na překonání vlastní minulosti 9

K tématu ze zahraničí
Pokorou a pokáním překonat pýchu 10

Reportáž
Nahlédnutí do života misionářky 11

Tématický článok
Boh je dobrý vždycky 12

Úvaha
Eucharistia – vděčnost díky i navzdory minulosti . . . 16

Reportáž
Reportáž z IBCM5 ve Štrasburku 18

Biblický kvíz
Rozhovor s neznámou 19

Zo zahraničia
Japonsko – 6 mesiacov po cunami 20

Príbeh zo života
Životné sny 21

Úvaha
Archimédovský zákon Kristův 22

Očima ženy
Překonat vlastní minulost. 25

Pastýřská péče
Potenciál každodenního rozhovoru 26

Recenze
T. Keller: Marnotratný Bůh – Jak uzdravit srdce křesťanské víry.
Proč Bůh? Rozumové důvody pro víru v Boha ve věku skepticismu 27

Biblická úvaha
Boží slovo je užitečné znát 28

Příběh ze života
Svědkem Boží moci navzdory vlastní bezmoci 29

Diakonie
Duchovní služba ve věznicích 30

Rozhovor
Protestanté v Katalánksu 32

Stránka mladých
Festival UNITED z různých perspektiv 34

Informace
Na pobytu v Jeseníkách 35

Poezie
Moře a delfín 36

Téma příštího čísla:

Strach

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce listopadu 2011 na adresu odpovědného redaktora.

Děkujeme. Redakce.

Staré a nové

Milí čitatelia,

Ezdráš líči scénu, keď Židia, navrátení z babylonského zajatia, znova budujú jeruzalemský chrám. „Mnohí ... tí starší, ktorí videli predošlý chrám, veľmi nariekali, keď pred ich očami kládli základ tohto chrámu. Mnohí sa zas ozývali natešeným hlasom, takže nik nevedel rozoznať hlasitý radostný krik od hlasitého plaču ľudu.“ Zaujímavé – tí ľudia majú spoločný cieľ a pred ich očami sa sen stáva skutočnosťou. A predsa na to reagujú dvoma úplne opačnými spôsobmi.

Rozumieme nadšeniu tých, čo podnikli dlhú cestu z Perzie do Judska a teraz sa pred ich očami začína napĺňať jej zmysel. Znova budú Božím ľudom v Božej zemi a Hospodin bude bývať uprostred nich. Ale vieme pochopiť aj zármutok najstaršej generácie, ktorá má ešte v pamäti Šalamúnov chrám v celej jeho nádhere. To, čo má vyrásť na jeho mieste, sa s jeho slávou nedá ani porovnať.

S takýmito odlišnými postojmi sa môžeme stretnúť i dnes. Mladosti svedčí pohľad dopredu, nádejné očakávanie toho, čo život prinesie. Na druhej strane tí skôr narodení často nostalgicky spomínajú na „staré zlaté časy“. No nielen jednotlivci ale aj celé spoločenstvá a kultúry mávajú takéto odlišné vnímanie minulosti a budúcnosti.

Na Blízkom východe je typické vyzdvihovanie minulosti, úcta k šedinám, dodržiavanie tradícií. Keď nejaký nápad zhodnotia slovami: „To je nejaká novota,“ dávajú najavo, že o ňom nemajú vysokú mienku. Tu platí, že dobre už bolo. Taký pohľad vidíme aj v Biblii pri hodnotení izraelskej monarchie: každý ďalší kráľ sa pri porovnaní s Dávidom ukazuje ako zlyhávajúci – a to Dávid nebol žiadny bezchybný ideál. Aj ochutnávač vína povie: „Staré je lepšie.“

Pre modernú západnú kultúru je typický opak. Ovplyvnení akýmsi zovšeobecnením evolučnej teórie – možno aj podvedome – ľudia veria, že vývoj smeruje nezadržateľne dopredu. To sa týka spoločnosti (príkladom je marxistická vízia vývoja k beztriednej spoločnosti), vedeckého pokroku aj životnej úrovne (považujeme za normálne, keď nám v práci rastie plat). Nové auto bude lepšie ako staré, nový počítač rýchlejší. Ba niektorí naivne predpokladajú, že aj každý ďalší vzťah bude lepší ako predchádzajúci a príliš ľahkovážne opúšťajú svojich životných partnerov, keď ich prestanú uspokojovať.

Biblia vznikla v prostredí Blízkeho východu, ale nie je jeho kultúrou limitovaná. Proroci Starej zmluvy oddávna poukazovali na „ten deň“, keď Hospodin zasiahne do dejín tohto sveta, pošle Mesiáša a nastolí vládu spravodlivosti a pokoja. Nová zmluva popisuje jeho príchod a uisťuje, že nič, ani kríž, nemôže zastaviť príchod jeho kráľovstva. „Hľa, všetko tvorím nové,“ hovorí ten, čo sedí na tróne.

Cirkev je v našom svete vnímaná ako čosi staromódne, tradičné, niekedy až zatuchnuté. Do istej miery je to pochopiteľné – veď sa drží nemenného Písma a chráni „vieru raz navždy danú svätým“. Ale to nie je celý obraz. Cirkev je i spoločenstvom ľudí nádeje, ktorí pozerajú dopredu a očakávajú nové nebo a novú zem. Postoj k starému a novému má i praktickú stránku: sú nové piesne lepšie ako staré? Mali by sme skúšať nové metódy evanjelizácie? Verím, že máme byť ako ten „hospodár, ktorý vynáša zo svojho skladu nové i staré veci“.

Minulosť je za nami a už ju nezmeníme. Keby sme tú možnosť mali, ako radi by sme ju využili! Ale nemusíme ňou zostať spútaní, Božia milosť a odpustenie nám dáva šancu k jej prekonaniu. Dokladom toho sú aj svedectvá v tomto čísle Živého slova. Budúcnosť tiež nie je v našich rukách a nevieme, čo prinesie. Našou úlohou je žiť múdro s dôverou v Boha, ktorý je večný, nie obmedzený časom ako my. „V tvojej ruke sú moje časy.“

PETER KOZÁR

tiráž

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 552 321 102
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Vajnorská 9, 831 03 Bratislava
tel.: +421 2 4437 2169
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Ján Číž, Ján Hudec, Matúš Koša,
Peter Kozár, Ján Kučera, Tomáš Pala,
Pavel Šíma, Petr Vaďura, Jan Vopalecký,
Ľubomír Vyhnánek, Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
Vydavatelství g-koukol.cz
Ostravská 130, 736 01 Český Těšín–Mosty

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Josef a Bronislava Hamanovi,
tel.: +420 775 907 258
Robert a Simona Brožkovi,
tel.: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín,
Slezská 874, 737 01 Český Těšín
e-mail: jozka.haman@seznam.cz

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Alstrova 38, 831 06 Bratislava,
tel.: +421 2 4341 1911
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice
Česká spořitelna, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 000000-2202217389/0800

Předplatné v České republice
na celý rok 180 Kč + poštovné 72 Kč
jednotlivá čísla 45 Kč + poštovné 18 Kč

Předplatné na Slovensku
na celý rok 7,00 € + poštovné 2,40 €
jednotlivá čísla 1,75 € + poštovné 0,60 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210-6526

V Kristovi vyrovnaný s osobnou minulosťou

Z farizeja apoštol

Každý človek nosí so sebou aj vlastnú minulosť, vnútorne vo vlastných spomienkach, navonok v spomienkach ľudí blízkych a tých, ktorých nejako ovplyvnil svojím životom. Nie vždy sú to ale príjemné chvíle, keď sa vynoria spomienky z minulosti. Nemusia len zasahovať do prítomnosti, ale môžu byť určitým stimulom aj pre budúcnosť. A nie vždy priaznivým!

A tak by sme mohli pokračovať. Nie som odborník v tejto oblasti, ale viem, že nevyriešené záležitosti z osobnej minulosti sú ťaživým bremenom a príčinou aj telesných chorôb.

Z pohľadu vyrovnania sa s vlastnou minulosťou sa pozrime na kľúčovú osobnosť Cirkvi – apoštola Pavla. On nám popri inom opísal vo svojich listoch aj tieto osobné skúsenosti. Bol to aj lekár Lukáš, ktorý nám opísal, ako Pavlove vyrovnanie sa s vlastnou minulosťou vnímali ľudia, s ktorými prišiel do kontaktu.

Hrozby a nedôvera

Budeme sledovať Pavla ako kresťana, ako sa vyrovnal so svojou minulosťou farizeja a zanieteného likvidátora mladučkej Cirkvi Pána Ježiša zo Židov. Určite ju musel dlhšie v sebe spracovávať. Obrátenie (konverzia) bola náhla zmena (viď Sk 9). Spracovanie vlastnej minulosti je už iná záležitosť. Aj keď nemáme úplný životopis apoštola Pavla, veľa o sebe osobne napísal.

Hoci už v Damašku hlásal, že tento Ježiš je Boží Syn (Sk 9,19), vyvolal prudkú polemiku najmä medzi tamojšími Židmi, ktorí sa uzniesli, že ho zabijú (Sk 9,23). Jeho minulosť vrhla neblahý tieň strachu a nedôvery na učeníkov v Jeruzaleme, ku ktorým sa chcel úprimne pripojiť (Sk 9,26). Aj tu postupne káže Krista, ale je opäť v ohrození vlastného života. Pavel na dlhé roky odchádza do ústrania v rodnom Tarze. Tu sa okrem iného vyrovnáva so svojou minulosťou vzdelaného a horlivého Žida, čo neskôr takto opísal: Ak si niekto iný myslí, že môže dúfať v tele, ja viac: obrezaný ôsmeho dňa, z rodu Izraelovho, z pokolenia Benjaminovho, Hebrej z Hebrejov podľa zákona farizeus, podľa horlivosti prenasledovateľ cirkvi, podľa spravodlivosti, spravodlivosti v zákone, som bol bezúhonný. ***Ale to, čo mi bolo ziskom, položil som pre Krista za stratu.*** (Fp 3,4-7) A tiež: Lebo veď ste počuli o mojom živote, a čo som kedysi robil v židovstve, že som nad mieru prenasledoval cirkev Božiu a hubil som ju a predčil som v židovstve mnohých vrstovníkov vo svojom rode súc väčším horlivcom za podania svojich otcov ako oni. (Ga 1,13 – 14)

Vyrovnával sa však nekompromisne a razantne: „hneď som urobil tak, že som sa neporadil s telom a krvou.“ (Ga 1,15) Keď to zhrnieme, s prenasledovaním kresťanov prestal, lebo jasne poznal, že prenasleduje vlastne Krista (Sk 9,4), ktorý ho miluje a má nadprirodzenú moc. Sám sa stal až do konca života terčom prenasledovania, ako to prorokoval Boží posol menom Ananiáš, ktorému Pán povedal: A ja mu ukážem, čo všetko musí vytrpieť pre moje meno.(Sk 9,16) Nikdy sa už nevrátil k svojej minulosti farizeja a prenasledovateľa kresťanov!

Nová teológia zákona a prorokov

Pavel sa však musel vyrovnať aj s tým, ako chápať odkaz zákona a tradície židovstva. Veď to všetko mu vštepovali vo vzdelávacom procese vzdelanca a učiteľa. Povedané súčasnou rečou - robil doktorantúru u profesora Gamaliela.

Iste roky strávené v Tarze v škole Svätého Ducha (je to moja úvaha), boli obdobné, ako keď Pán Ježiš po vzkriesení strávil nejaký čas s učeníkmi tým, že započnúc od Mojžiša a od všetkých prorokov vykladal im, čo kde vo všetkých písmach je napísané o ňom. (Lk 24,27)

Nebolo mu na prekážku, že spamäti citoval tieto sväté texty, ktorým dával medzi prvými kristologický rozmer. V udalostiach a osobách z histórie svojho národa, a najmä výpovediach prorokov, našiel zdôvodnenie všeobecného zhrešenia (R 3), ospravedlnenia z viery (Abrahám, Dávid – R 4), doby milosti pre pohanov (Ef 2) a mnoho iných doktrín.

Táto skutočnosť však nebránila Pavlovi byť židovským „vlastencom“. Ba práve naopak, ešte viac horlil za svoj a Boží národ: Bratia, záľuba môjho srdca a prosba k Bohu za Izraela je, aby boli spasení. (R 10,1)

Syndróm starého človeka

Chcem upozorniť ešte na ďalší okruh otázok, týkajúcich sa osobnej etiky a uvažovania apoštola. Bol to jeho záujem, najmä po konverzii, žiť sväto a konať len dobro. I v tejto oblasti sa musel vysporiadať s farizejským modelom etiky – na každú činnosť človeka pripraviť pravidlo „čo sa smie a čo nie“. Popasoval sa s naplnením zákona a prišiel k záveru, že zákon nie je hriechom (R 7,7), ale v jeho tele vládne hriech, ktorému je telo predané do otroctva hriechu (R 7,13). Zistil, že tadiaľ cesta k slobode nevedie. Skoro v zúfalstve zvolá: Ja úbohý človek! Kto ma vytrhne z tela tejto smrti? (R 7,24) Ale jedným dychom pripája iné, už plný nádeje: Jedine Bohu nech je vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Boh uskutočnil to, čo nedokáže žiadny človek – vysporiadať sa so svojou hriešnou minulosťou. Hoci je to problém osobný, Boh vstupuje skrze Krista do tejto ľudskej dilemy. Pavel vedel, že pokiaľ bude žiť, nikdy sa nevysporiada so starou prirodzenosťou, ale stále bude mať v sebe rozpor: A tak teda ja sám svojím rozumom slúžim Božiemu zákonu, ale telom zákonu hriechu. (R 7,28)

Záver

Každý človek je vo väčšine okolností života vnímaný komplexne so všetkými činmi a slovami, ktorými svojmu okoliu dáva na vedomie seba. Pri reakciách okolia na svoju osobu, by sme nemali na to zabúdať.

Obrátenie, či konverzia je vzácny Boží dar, ako človek môže začať inú cestu života, získa rozdielne poznanie seba i Boha, motívy a prostriedky dosahovania nových cieľov života sú iného druhu. Vďaka Bohu za tisíce naplnených životov, ktoré predtým speli k ničote.

To najtragickejšie dedičstvo po tragédii v raji je údelom aj znovuzrodeného človeka, telo v otroctve hriechu a zápas s ním. (Ga 5,17)

Boh sa však v Kristovi Ježišovi vyrovnal aj s našou osobnou minulosťou tak, že máme istotu večne trvajúceho pobytu v Jeho prítomnosti. Tu už nebude žiadna väzba na minulosť v otroctve hriechu! No vďaka Bohu, ktorý nám dáva víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista! (1Ko 15,57)

JÁN ČÍŽ

Jak druhým pomoci překonat minulost?

Rozhovory s prof. PhDr. Jaro Křivohlavým a PhDr. Bedřichem Kostlánem

Prof. PhDr. Jaro Křivohlavý

Téma našeho čísla zní překonat vlastní minulost. Každý z nás už asi prožil něco, co by raději ze svého života vymazal. Něco, o čem je přesvědčen, že by bylo lepší, kdyby se nikdy nestalo, anebo aby se na to dalo alespoň zapomenout. Příkladů můžeme najít mnoho. Od těch nejtragičtějších jako je bolest rodičů nad ztrátou dítěte, trauma ze zaviněné autohavárie, při které zahynuli blízcí lidé, přes zranění duše, která jsme způsobili my a trápí nás výčitky svědomí, až po zranění, kterými nám někdo ublížil a místo odpuštění naše myšlení ovládá nenávist a touha po pomstě. Toho, co je v minulosti člověka k překonávání je prostě více než dost i mezi křesťany, o tom není třeba se moc rozepisovat. Obtížnější otázka však je, jak tyto „balvany" naší minulosti odstranit, jak se vyrovnat se zraňující a bolestnou minulostí, která ovlivňuje naši přítomnost? O odpovědi na tyto nelehké otázky jsem požádal bratra Jara Křivohlavého (nar. 1925), profesora psychologie a autora mnoha knih o duševním zdraví, odpouštění a mezilidské komunikaci.

Vážený bratře, úvodem položím otázku, která je tématem našeho časopisu. Jak překonat vlastní minulost? S jakými způsoby vypořádání se s vlastní minulostí jste se ve své praxi setkal? A jak bychom měli postupovat, aby nám minulost negativně neovlivňovala naši přítomnost a budoucnost?

Jedna z moudrých rad nám doporučuje, abychom se vypořádali s představou, která říká, že život je - obrazně řečeno „cesta růžovým sadem, kde jsou jen upravené záhony i pěšinky a kde se nám nic nemůže stát". Zkušenosti ukazují, že tomu je jinak. To znamená, že je třeba dívat se na život jako na děj, v němž se odehrávají nejen krásné a milé scény, ale i těžkosti přerůzného druhu. To platí pro každého. Ani já jsem si v rozběhu mládí nedovedl představit, že zde jednou rodiče nebudou, že prožiji život i v době války, že mne za války zavřou do koncentračního tábora, že budu tři roky dělat na Kladně na šachtě místo toho, abych studoval atp.

Setkal jsem se s lidmi, kteří desetiletí nedovedli odpustit někomu, kdo je podvedl, zklamal, ošidil či zranil - jak fyzicky, tak psychicky. Nesli to jako šrám na duši a byli nešťastni. Na druhé straně jsem potkal „haury", kteří i nad tou nejhrubší podlou věcí, kterou udělali, jen mávli rukou a snažili se „hrát si na otrlého". Co dělat? Dobré je uvědomit si, co negativního se stalo a to pokud možno co nejdetailněji - v celé šíři a hloubce. To druhé: snažit se najít na tom, co se stalo a já jsem byl přitom, vlastní podíl. To je dobré provádět formou osobního rozhovoru sama se sebou - např. typu „Tak co, Jardo, copak jsi ty udělal pro to, aby se to nestalo - jen si to přiznej." A to třetí: právě tohle přiznání vyznat tomu, komu jsem něco zlého udělal, aby viděl, že jsem si toho vědom, a požádat ho o odpuštění. Není snad třeba dodat, že toto požádání znamená nejen slovní projev (povídání), ale i přinesení „vyrovnávacího příspěvku." A když mi ho nedá? Když mi neodpustí? Potom „Pánu Bohu poručeno".

V Bibli máme jeden velký a hluboký příběh o lidském utrpení, knihu Job. I dnes jsou kolem nás takoví Jobové, lidé, kterým nemoc nebo neštěstí vzalo ty nejbližší. Bylo to tak nečekané a šokující, že to vůbec nejsou zprvu schopni přijmout jako realitu. Jak přistupovat k těmto lidem tak, abychom jim skutečně pomohli se s tíživou minulostí vyrovnat? A je vůbec možné se např. se ztrátou blízkého člověk zcela vyrovnat? Věřící člověk si často klade otázku, Bože, proč?

Tuto otázku si kladl i Job sám a kladli si ji i jeho „přátelé". My jsme v době dětství zpívali písničku „Má Pán Ježíš má mne rád, dí to Písmo nastokrát". A tam je v jednom verši: „Má mne rád i v nemoci, když již nikde pomoci. Jako přítel u mne bdí, kyne, já tě miluji". Tak to chápu i dnes. I když je nejhůře, přece „nejsem sám, nejsem sám, když se světem ubírám" - jak to v jedné písni vyjádřil náš syn Jaromír.

Jeden z „balvanů" tížící naši minulost může nést nápis vina. Člověk, vědomě nebo i nechtěně, tj. z nedbalosti, může způsobit neštěstí, nehodu, prostě něco, čím někomu druhému velmi ublíží. Následky se nedají vrátit a viník musí žít se svou vinou, kterou si stále vyčítá a která může úplně ochromit jeho život. Je pro něj nějaká naděje?

Je dobré odlišit „vinu", kterou neseme jako občané této republiky. Ta se vztahuje k překročení toho, co je stanoveno zákony. Na druhé straně je „vina", kterou neseme jako věřící lidé před Bohem. A tu jsme na tom jako ten marnotratný syn v Ježíšově podobenství. I ten byl vinen nejen před Bohem. Z lidského hlediska pro něj naděje nebyly. Ale naše lidské hledisko není jediné a pohled toho či onoho člověka na mne jako na viníka tohoto druhu není ten nejpodstatnější. Je dobré si tohle uvědomovat

a lidi, které tíží tato VINA před tváří Boží na to upozorňovat. Domnívám se, že je škoda, že nám vždy nefunguje to, co se vyjadřuje slovem „zpověď" - tváří v tvář bratru či sestře. Najít někoho, komu se mohu cele svěřit - a nemusím se obávat, že se to roznese po okolí, to je ohromný dar. Za ten je možno se modlit - prosit o něj.

Někdy se s problémem viny a odpuštění chce člověk vyrovnat jen sám v duchovní rovině, ale podcení přitom rovinou duševní. A pak má problém s tím, že sice odpustil, ale nedokáže na věc zapomenout a z toho si následně vyvodí závěr, že na duchovní rovině to nebylo opravdové.

Někteří lidé mají problémy s odlišením duševní a duchovní roviny – s přístupem psychologů a duchovních k problematice vyrovnávání se s těžkými životními zážitky. Pro usnadnění: Když jsme nemocni (např. bolí nás zub) neděláme si problémy s návštěvou lékaře. Psychologie je obdobně jako medicína - oblastí našeho tělesného bytí. Když má někdo problémy s koktáním či bludy, nepovažujeme návštěvu psychologa za problematickou. Psychologie má přitom své co říci i v otázkách těžkých osobních zážitků. Příkladem může být zjištění psychologů, že odpustit je možné, avšak zapomenout ne. Proč? Protože zapomenout je jev z oblasti paměti a tam se ukazuje, že to, co jsme prožili a mělo to silný emocionální náboj, to je „materiálně" zaznamenáno v našem mozku. Tento emocionální náboj je možno psychoterapií uvolňovat, avšak vina před Bohem je něco jiného. Ta se žádnou psychoterapií odstranit nedá. Jde o problém obdobný vztahu mezi legálním a legitimním jednáním. To říká, že něco může být legální, tj. stávajícím právním řádem dovoleno, ale ne legitimní, tj. morálně omluvitelné či neomluvitelné.

Jako věřící lidé víme, že jsme voláni k odpuštění, ale nejsme toho často schopni. Zranění mohou být někdy opravdu vážná. Dá se to nějak překonat? Dá se nějak vyrovnat s tím, že mi velmi ublížil někdo, kdo vyznává jako já, že Ježíš Kristus je můj Pán a Spasitel? Rozum nám říká, že odpustit máme, ale v srdci je stále hořkost, bolest, zklamání, které ovlivňují náš život. Co s tím?

Jsou zranění, která nám udělal někdo, s kým se setkáváme, případně s kým se můžeme setkat. Jsou však i zranění, která nám udělal někdo, s kým se již setkat nemůžeme. Může se stát, že se nám již někde ve světě ztratil. Může se stát, že již nežije. Co potom? Jedna z dobrých křesťanských rad říká"položte to do Božích rukou". Kolikrát v bibli čteme „nesuďte, abyste nebyli souzeni" nebo „mně pomsta - odplata náleží" Praví Hospodin. Tak mu svou při předejme - a cele. Jdu životem dále i kolem toho, kdo mi něco těžkého udělal. Vím, jak je to těžké. Potkávám estébáky, kteří mne udávali. Chodím kolem lidí, kteří mne pošpinili. Ale nejdu sám. Jdeme spolu „ve dvou".

Závěrem jedna osobní otázka. Musel jste se sám někdy během svého dlouhého života vypořádávat se svou minulostí? Kde jste pro to hledal sílu a motivaci?

Musel. Po té co jsem byl za války zavřen v nacistickém koncentračním táboře, jsem se musel vyrovnat s tím, že jsem v každém Němci viděl nacistu, esesáka či gestapáka. S radostí jsem proto přijal pozvání, abych rok učil na univerzitě v Lipsku - a byl pořád mezi Němci – jak dospělými (mou generací), tak jejich dětmi (studenty). Nebylo to snadné setkávat se s nimi, kdy každý byl bývalý potenciální nacista. Nechodil jsem však po Lipsku sám. Snažil jsem se modlit za ty, které jsem potkával. I za sebe, o to, abych jim odpustil a nepovyšoval se nad nimi. Když jsem později slyšel o pokusech kolegy Dr. Zimbardala, který „modeloval" koncentrák se studenty a zjistil, že to zlo nebylo jen v nacistech, ale je v každém z nás, bylo mi to pomocí. Dnes se na takové lidi, kteří někomu něco zlého udělali nebo dělají, dívám jako na lidi potřebující Boží pomoc a hledám jak jim v tom pomoci.

Jménem čtenářů Živého slova za rozhovor děkuji.

PhDr. Bedřich Kostlán

„Neste břemena jedni druhých", říká apoštol Pavel v listu Galatským. Ale jak na to? U břemen fyzických s tím asi nebudeme mít problém. Co však s břemeny neviditelnými? Co s „balvany" duše, které mají svůj původ v minulosti? Jak vlastně můžeme pomoci druhému překonat jeho minulost? O těchto a dalších věcech jsem si povídal s PhDr. Bedřichem Kostlánem, psychologem a starším sboru v Bohumíně.

Bedřichu, jeden z výrazných obrazů Bible je pastýř pečující o svěřené stádo

ovcí. Toto označení se přeneslo i do církve a označuje určitou funkci. Jaký by podle tebe měl být dobrý pastýř, dobrý pastorační pracovník? Jaké vlastnosti a schopnosti by měl vykazovat?

V některých protestantských (evangelikálních) církvích je titul duchovního pastor. Tento termín se používá hlavně v anglicky mluvících zemích a zaznívá v něm právě důraz na pastoraci,"pastýřské" vedení členů církve, sboru. Je v něm patrný horizontální rozměr práce s lidmi a mezi lidmi, navíc zdůrazňuje schopnost pastora pečovat, doprovázet, radit a mít účast se svými „ovečkami".

A pak je tady, jak se ptáš, pastorační pracovník a s tím souvisí i problematika nebo zaměření pastorační péče. Pastorační péče není jednoznačně definována, a proto v některých církvích mají vypracovány tzv. pastorační koncepty a v nich jsou dány i požadavky na schopnosti a vlastnosti pastoračního pracovníka. Pastorační péče je tedy vnímána velice široce od poradenství až po velice náročnou péči o těžce nemocné a umírající. V našich sborech, tak jako v jiných oblastech žádné koncepty, kdo a jak by měl pastorační péči vykonávat, nemáme.

O pastorační péči obecně platí, že má jak rovinu duchovní, tak rovinu sociální a jedno bez druhého by nemělo být.

Pastorační péčí určitě není manipulace s člověkem, poučování a kárání.

Pro termín pastorační péče se mi velice líbí termín „doprovázet“, tedy o někoho pastoračně pečovat znamená jej doprovázet na jeho životní cestě, v jeho situaci a jeho problémech.

Velice často jsem slyšel od křesťanů, nejen z našich sborů, že při řešení svých problémů se jim dostalo „pastorační péče“ stylem napomenutí „musíš se více modlit, více číst Boží slovo a více věřit“. Což vlastně znamená, že onen „pastýř“ jim řekl, že problémy mají proto, neboť se málo modlí, málo čtou Bibli, málo věří, jinými slovy „je to tvoje vina, tvoje vina a zase tvoje vina“. Toto je nejlepší způsob jak někoho, kdo potřebuje pomoct, ještě více srazíme dolů a dáme mu najevo, že nás vlastně jeho problémy a starosti nezajímají.

A teď bych už konečně měl vyjmenovat vlastnosti a schopnosti pastoračního pracovníka. Mám za to, že základem jsou to tyto tři vlastnosti a schopnosti:

- pokora (tedy být si vědom svých hranic, svých omezení. Být si vědom toho, že nejsem nějak lepší než ostatní...)
- empatie (schopnost se vcítit do druhého, umět se na jeho problémy podívat jeho očima) a
- umění komunikace (umění naslouchat druhému tak, abych slyšel to, co mi opravdu říká a ne to, co chci slyšet já).

Církev je označována jako rodina, kde jsme si navzájem bratry a sestrami, nebo jako tělo, kde jsme jednotlivé údy a Kristus je hlavou. Rodina si má navzájem pomáhat a v těle, pokud má fungovat, tak musí všechny jeho části spolupracovat. Jak ale můžeme pomoci někomu s tím, aby se vyrovnal, resp. překonal svou minulost? Jak můžeme jako jednotlivci pozitivně ovlivnit něčí prožívání viny nebo neschopnost odpustit?

Ve svém civilním zaměstnání se často setkávám s termínem nefunkční nebo dysfunkční rodina a s tím souvisejícími problémy ve výchově a vývoji dětí. Křesťané vyrůstají ve své vlastní rodině a v nějakém křesťanském společenství, které jak říkáš, by mělo být také funkční rodinou. Tak jako ve funkční rodině prožíváme pěkné vztahy, které se nedají ničím nahradit, tak i v církvi by měla být atmosféra pěkných vztahů, pochopení a pomoci. Takové pozitivní prostředí může velice ovlivnit postoje a prožívání jednotlivých členů církve a pak jako jednotlivci můžeme pozitivně ovlivnit něčí prožívání viny a neschopnost odpustit právě tím o čem jsem se zmínil v předcházející odpovědi na otázku, tedy pastorační péči. Z vlastní zkušenosti však mohu potvrdit, že je to často „běh na dlouhé trati“. Pastorační péče není záležitostí jednoho rozhovoru, kdy na někoho vysypu, že by měl odpustit, protože nás k tomu Bible vede nebo, že by měl změnit svůj styl života. Odvalit některé balvany naší minulosti je často velmi (i časově) náročný proces.

Můžeme (máme?) vlastně vstupovat takhle do životů druhých lidí, byť nás o to třeba žádají a pomáhat jim nějak se vyrovnat s tím, co je tíží? Není taková žádost známkou slabé víry a neupřímného vztahu k Bohu? Není každý sám za sebe a svůj život odpovědný Bohu?

V otázce odpovědnosti je naprosto zřejmé, že každý je odpovědný sám za sebe a že jsme odpovědni za náš život Bohu. Jestli nás někdo požádá abychom „vstupovali do jeho života“, nic nebrání tomu, abychom vyhověli. Otázkou je, zdali jsme schopni v dané oblasti problému pomoci a nenaděláme spíše více škody než užitku. Tady je opravdu důležité, kdo pastorační práci vykonává. Tato činnost na něj klade určité požadavky.

Už jsem se o tom zmínil, že křesťané, kteří mají nějaké problémy (nedokážou se s něčím vyrovnat, něco je skutečně velice tíží) tak bývají podezíráni z neupřímného vztahu k Bohu a slabé víry. Je to naše „křesťanská“ klasika. Proto se také někteří křesťané za své problémy stydí a raději se s nimi nikomu nesvěří. Zbytečně se pak trápí a problémy se prohlubují. Já osobně jsem přesvědčen, že to samozřejmě žádná slabost není. To, že jsme křesťané, nás ještě nečiní imunními vůči různým problémům a starostem, které přináší život a ti, kteří konají pastorační práci, by to měli vědět.

V jedné psychologické knize se v souvislosti s vinou hovoří i o syndromu „falešné viny“. Setkal jsem se s pocity viny za to, že někdo porušil některé z „přikázání“, která mu byla vštípena křesťanskou výchovou rodičů – např. šel do kina, navštívil jinou církev, nepomodlil se před spaním. Pocit provinilosti se mísil s vědomím, že teď od Boha musí přijít trest. Jak pomoci takovému člověku, aby stále nežil v neustálých pocitech viny a Bůh pro něj nebyl jen soudce, který jen čeká na to, aby nás mohl potrestat?

Syndrom „falešné viny“ je podle mě skutečně spojen s výchovou v rodině, kde panoval „přísný režim“ direktivních rodičů, a souvisí s pocity až komplexy méněcennosti. Syndrom falešné viny je spojen jednak s výchovou, ale často i s nesprávným výkladem Písma ve sboru, s nepochopením pravého odpuštění a svobody získané v Kristu. Je to záležitost velice individuální a tendenci k tomuto syndromu mají spíše introvertní křesťané. Jak mohu pomoci takovému člověku? Myslím si, že neexistuje nějaký univerzální návod, ale sdílená osobní zkušenost toho, kdo chce pomoci je velice užitečná.

Jaké prostředí by měl vytvářet celý sbor, aby v něm ti, kteří to potřebují, nalezli pomoc při překonávání a vyrovnávání se z minulostí?

Myslím, že už jsem částečně otázku odpověděl. Zopakuji však, že to, čemu říkáme „atmosféra sboru“, pěkné vztahy a prostor pro sdílení apod. je možná receptem na překonání uvedených problémů. Je to můj osobní názor, doufám, že za něj nebudu slovně kamenován, ale než poslouchat nic neříkající kázání, kterým se snažíme zaplnit čas až do poslední minuty, by bylo možná užitečnější vytvořit prostor ke společnému sdílení se. K tomu, aby byli lidé trochu pospolu, aby si řekli navzájem více slov než jen úvodní „dobrý den“ a závěrečné „nashledanou“.

A ještě dodatek. Je to jen můj osobní pohled, ale někdy mám dojem, že my křesťané často neumíme žít přítomností. Buď se neustále vracíme do minulosti, vzpomínáme na jakýsi „zlatý věk“, anebo máme velice rádi prorocké slovo o budoucnosti a stále se soustřeďujeme na to, co a jak bude, případně kdy to nastane. Jak zahledění do minulosti, tak fascinace budoucností nás mohou spolehlivě odvést od přítomnosti, od výzev, které před nás staví každodennost.

Žít přítomností totiž mj. znamená i pomáhat a sloužit druhým lidem, kteří jsou „teď a tady“. A možná, že ve službě druhým se ty naše starosti a problémy nebudou zdát tak těžké.

Za rozhovor jménem čtenářů Živého slova děkuje

PAVEL ŠÍMA

Recept na překonání vlastní minulosti

Poslední červnovou sobotu navštívila Komunitní centrum v Českém Těšíně Maria Anne Hirschmannová, bývalá nacistka, která svou temnou minulost překonala. Přijela, aby vyprávěla svůj životní příběh. Během přednášky se veřejně omluvila Čechům za příkoří, která jim její německý národ způsobil, a prosila za odpuštění. Její prosba byla posluchači vyslyšena. Vždyť i Češi se na Němcích dopustili nejedné křivdy a mají se za co omlouvat. Sestra Hansi, jak ji křesťané oslovují, věří, že jen odpuštění může nastartovat proces uzdravení vzájemných vztahů. Východisko z atmosféry strachu, která ovládá současný svět, je v lásce, odpuštění a laskavosti. Je přesvědčena, že bychom jako křesťané měli rozsévat Ježíšovo poselství, přestože nevidíme okamžitý účinek. V semeni je skryt potenciál růstu. Po přednášce poskytla Hansi rozhovor, jehož přepis vám předkládáme.

Ve kterém roce jste se přidala k Hitlerjugend a kolik vám tehdy bylo let?

Bylo to v roce 1940 a bylo mi čtrnáct. V té škole pro Hitlerjugend jsem zůstala až do konce války.

Setkala jste se někdy osobně s Adolfem Hitlerem?

Viděla jsem ho z dálky, ale nikdy jsme se nesetkali.

Jak jste se na Hitlera dívala v době druhé světové války a jak se na něj díváte teď?

Během druhé světové války jsem ho uctívala. Ale dnes věřím, že byl posedlý démonickou mocí. Uctíval satana.

Za druhé světové války byla spousta informací zatajována. Jaké informace jste vlastně během války dostávali?

Dozvídali jsme se jenom to, co Hitler chtěl, abychom slyšeli. O holocaustu jsem neměla ani tušení. Nevěděla jsem nic o krutostech, které byly prováděny na českém národě. Měli jsme jen informace z rádia, což byla propaganda. Věřila jsem, že Hitler byl velmi dobrý a idealistický člověk. A skutečně jsem věřila, že ho vyvolila Prozřetelnost. Víru v Boha nám tehdy nebrali, jen jsme jej nazývali „velká prozřetelnost“. Jediné, co nám vzali, byla víra v Žida, Ježíše Krista.

Rozuměla jste tehdy jako teenager, co Hitlerjugend učila a jakým směrem se to vše ubíralo?

Úplně jsem tomu nerozuměla. Bylo nám to podáváno prostým způsobem. Byl to velmi jednoduchý a přesvědčivý způsob, jak se dívat na svět: jsme nadřazená rasa, která byla velkou prozřetelností povolána k tomu, aby si podmanila svět a udělala z něj lepší místo pro život. Nebylo to složité.

Co vás na nacismu nejvíce zklamalo?

To, že to byla lež. Víte, stále nás přesvědčovali, že je to správné, a pak se ukázalo, že je to lež. Když člověk něčemu z celého srdce a upřímně věří, a pak se zklame, pak je to opravdu těžké. Přijdete na to, že můžete být naprosto upřímní a při tom úplně vedle.

Máte recept na překonání vlastní minulosti?

Ano. Naučila jsem se věřit v Boha. A poprosila jsem ho, aby mě uzdravil. Dnes vím, že je zde nadpřirozená moc, která může uzdravit vzpomínky a že člověk může zase znovu začít žít. Proto věřím, že východisko je v Bohu, člověk to sám nezvládne. Bůh má tu moc a používá ji.

Znamená to tedy, že vám Ježíš pomohl odpustit všem, kteří vás zranili?

Ano, tak to bylo. Je nutné pochopit, že když někomu odpustíme, není to záležitost pocitů, ale vědomého rozhodnutí odpustit. Když dnes myslím na to, jak Rusové znásilnili moji kamarádku, cítím stále bolest. Nevěřím tomu, že bych v souvislosti s tím měla někdy příjemné pocity. Rozhodla jsem se však odpustit a začala jsem se za Rusy modlit. Musela jsem odpustit ještě mnohým dalším lidem a modlím se za ně.

Jak si představujete skutečnou svobodu a jaký máte odkaz pro současnou generaci?

Na to se nedá odpovědět dvěma větami. Amerika má hlubokou víru ve svobodu a jeden z amerických vůdců řekl, že svoboda je volba. Člověk se buď nechá ovládnout Bohem, nebo ho ovládnou diktátoři. Ti ovládají člověka zvenčí, zatímco Bůh ovládá člověka ze-

vnitř, ale vždy mu dává na vybranou. Bůh neříká: musíš, ale „budeš“ jednat tak a tak, rozhodneš se tak a tak. Když mluvím k americké mládeži, vždy jim říkám: žít svobodně je ten nejtěžší způsob života. Protože za vás nerozhoduje někdo jiný, ale rozhodujete se sami. Musíte se naučit rozhodovat správně a za své rozhodnutí nést zodpovědnost. Proto je tak těžké žít ve svobodě. Nemůžete žít svobodný život, nemáte-li etiku, která by vás ovládala zevnitř. A já dnes věřím, že židovsko-křesťanská etika je tou jedinou, kterou můžete aplikovat zevnitř. Pokud si myslíme, že svoboda znamená, že si budu dělat to, co chci, jenom proto, že je to příjemné, tak to vede k anarchii. Společnost se musí řídit nějakými pravidly. Buď je máme uvnitř, nebo je prosazuje nějaký vládce zvenčí. Takže otázka svobody je dost rozsáhlá a já ráda žiji ve svobodě, ale ta je stále více zneužívaná. Lidé si totiž myslí, že mohou dělat, co je napadne, ale takový přístup společnost ničí.

Bylo to pro vás složité, přestěhovat se do USA z Evropy, kde tehdy nevládla svoboda?

Ano, měla jsem z toho zpočátku hrůzu. Najednou nebylo koho volat k zodpovědnosti za můj život. Za svůj život jsem byla zodpovědná sama. A to jsem se musela teprve naučit, ale teď už to mám moc ráda.

PTALA SE LUCIE ANTALKOVÁ
ZPRACOVAL JAREK ANDRÝSEK

Pokorou a pokáním

překonat pýchu

„Proč jsme tak ochromeni?“, ptá se Andreas Ebert, ředitel biblické školy v Burgstädtu ve svém článku v Perspektive 8/2008. Jako pracovník Křesťanských sborů v Německu (Brüdergemeinden) se ptá po příčinách současného stavu Bratrského hnutí a hledá recept na jeho překonání. Hledá cestu, jak se vymanit z přešlapování na místě a vykročit směrem k duchovnímu růstu. Je sympatické, že tuto otázku nevnímá jen rétoricky, ale hledá na ni věcnou odpověď. A ještě sympatičtější je, že odpověď nehledá jen někde u vnějšího nepřítele, na kterého by se vše špatné dalo svést, nýbrž hledá ji uvnitř sebe sama a své církve. Jeho svědectví je zdravě kritickým pohledem do vlastních řad. A není to jen reflexe přihlížejícího diváka, nýbrž slovo člověka, který se v Bratrských sborech aktivně angažuje.

Ačkoliv Andreas Ebert adresoval svou úvahu primárně čtenářům v Německu, oslovila i mě. Musel jsem se ptát sebe sama, zda a jak odpovídají jeho otázky i situaci v Česku. Zda to, o čem hovoří, nesouvisí s něčím, co známe i z prostředí naší církve. Asi nejvíce mě oslovila třetí část jeho úvahy, nesoucí prostý název – pýcha.

Bratr Ebert píše: *„Bylo mi dvacet let, když jsem jako student biblické školy poprvé na delší čas opustil tábor „bratrského hnutí“ a žil a pracoval společně s baptisty a lidmi ze sboru Elim. Šel jsem do toho s vědomím, že „bratři“ jsou něco zcela jiného než zbytek křesťanstva. Následující měsíce však tímto mým „bratrským světonázorem“ hluboce otřásly. Vedle mnoha jiných poznatků jsem si také uvědomil, že bázeň před Bohem, láska k Písmu svatému a upřímné následování Krista nejsou něčím výlučně jedinečným, čím by se vyznačovalo pouze Bratrské hnutí. Také jsem poznal, že církevní dějiny nezačaly teprve v polovině 19. století a Boží Duch nezačal vanout teprve, když jsme se objevili my. Tento pocit nadřazenosti byl napájen z pramene zvaného „poznání“. Před tímto nebezpečím, jež poznání provází, varuje i Nový zákon. Poznání vede k domýšlivosti, nadýmá, nafukuje (1K 1,8). A právě tento vedlejší účinek u nás nastal a způsobil, že jsme na ostatní církve pohlíželi jaksi shora, přes prsty.*

Přirozeně to neprobíhalo tak, že se někdo postavil a řekl: „My jsme ti nejlepší.“ To, jak sami sebe vnímáme, se nejlépe ukáže v tom, jak o druhých křesťanech mluvíme a jak se k nim chováme. Jsou takoví, kteří se až úzkostlivě vyhýbali jakémukoli kontaktu s lidmi, kteří nepatří mezi „naše bratry“. Z nějakého důvodu se báli, aby se od nich nenakazili jakousi „duchovní infekcí“. To, jak vnímáme sami sebe, lze poznat na našem vyjadřování o „Těle Kristově“. Tím myslím křesťany celého světa, s nimiž jsme v srdci spojeni. My však často křesťanovi, který bydlí na druhé straně ulice, ruku nepodáme, protože on nemá „naše poznání“. Tento postoj se dá odezírat i z odpovědí na následující otázky: „Raduji se z toho, že Slovo Boží není zvěstováno jen u nás, ale také na jiných místech ve městě? Jsme ochotni se modlit za to, aby Bůh bohatě požehnal své Slovo, které je v těchto společenstvích zvěstováno?“

Tak jako farizeové, můžeme i my samolibně hledět k nebi a nemusíme si všimnout, jak nás jiná křesťanská hnutí a společenství předbíhají zprava i zleva. Ne, jednoduše nejsme mužstvo, na které by mohl být Bůh nějak extra hrdý. Bratrské hnutí, které na scénu dějin nastoupilo s úmyslem vytvořit platformu pro všechny pravé Boží děti, se tomuto svému ideálu zpronevěřilo. Vinu můžeme pojmenovat: vymezování se, oddělování se (exkluzivismus), pohrdání jinými křesťany. Silných slov jako „jednota Ducha“ a „Tělo Kristovo“ bylo u nás dost, ta nám skutečně nechyběla. Co nám chybělo, byla síla tato slova naplnit životem, něčím skutečným. Písmo nás učí, že „pýcha předchází pád“ (Př 16,18). A tak bez pokory a pokání ono ochromení, o kterém tady hovořím, nepřekonáme.“

V závěru a trochu i na vysvětlenou bratr Ebert dodává: *„Je zcela správné mít jasně formulované učení vycházející z naší víry a s rozhodností a věcnou znalostí jej zastávat. Avšak mezi takovým křesťanským přesvědčením a křesťanskou arogancí je obrovský rozdíl (pozn.red. bratr Ebert hovoří doslova o Glaubensarroganz, tedy aroganci vycházející z víry).“*

Po přečtení celého článku si říkám, že k takovému sebekritickému pohledu do vlastních řad bylo třeba kus odvahy... umět si přiznat, že v mé minulosti nebylo vše v pořádku. No, neměly to asi lehké sbory v Německu, to u nás je tomu jinak. A pozdvihnu oči k nebi a říkám si v duchu: „Děkuji Ti Bože, že nejsme

jako ti v Německu, děkuji Ti, že my (a hlavně já) jsme zůstali skromní a pokorní, že se nepovažujeme za lepší než ostatní křesťané, i když bychom pro to měli spoustu důvodů, neboť oni nemají jistotu spasení, nemají tak dobrou teologii jako my, nemají ty hluboké duchovní pravdy našich otců, ale naopak se vzdálili od učení i praxe rané církve... Ano Bože, sdílím tvou radost z nás, tvého věrného ostatku na Zemi." Vnitřně potěšen z této vroucí chvilky s Pánem, která mě tak povzbudila, se ubírám opět konat dobré skutky... Pak se mi ale vybavuje, že jsem už podobnou „modlitbu" někde slyšel nebo četl. Ano, bylo to někde v Bibli. Můj duch zaplesá. Ano, i mé modlitby jsou založeny na Písmu a tak otvírám Bibli a hledám, kterou částí Božího slova jsem byl ovlivněn. No a jak už asi tušíte, nacházím Lk 18, příběh o farizeovi a celníkovi v chrámě končící slovy: *„Každý, kdo se povyšuje, bude pokořen...".*

No ale teď už zase vážně. Asi jste poznali, že ona fiktivní modlitba byla pouze smutně ironickou karikaturou modlitby, pramenící z pocitu spokojenosti se sebou samým, z hrdosti na sebe samého ve srovnání s druhými. Ale nevypadají tak někdy naše modlitby k Bohu a postoje vůči druhým křesťanům? Poznal to někdy onen farizej, že je vlastně pyšný? Nebo celý život strávil v zaslepující duchovní spokojenosti se sebou samým? To se možná jednou dozvíme. Ale pojďme ještě jednou k Ebertově textu. Co znamená jeho svědectví v souvislosti s tématem tohoto čísla *„Překonat svou minulost?"* Bratr Ebert se musel nějak vyrovnat s tím, v čem vyrůstal a v čem byl asi (v dobré víře) vychováván. To se projevovalo v jeho přesvědčení, že to společenství křesťanů, ke kterému patří (Bratrské hnutí), je ve srovnání s ostatními církvemi něčím zvláštním a výjimečným. Měl před sebou zhruba dvě možnosti. Mohl z oné reality, která ohrožovala jeho dřívější přesvědčení, utéct zpátky za hradby svého církevního prostředí, zpátky do prostředí, které jen potvrzuje jistotu a správnost všeho minulého. Druhou možností bylo přijmout výzvu nové situace a reflektovat, vzhledem k ní, své přesvědčení, svou minulost. Bratr Ebert se po ní vydal a dospěl k tomu, že je třeba v některých ohledech překonat či revidovat určité názory v bratrském hnutí, které se ukázaly být nepravdivými předsudky (*Vedle mnoha jiných poznatků jsem si také uvědomil, že bázeň před Bohem, láska k Písmu svatému a upřímné následování Krista nejsou něčím výlučně jedinečným, čím by se vyznačovalo pouze bratrské hnutí. Také jsem poznal, že církevní dějiny nezačaly teprve v polovině 19. století a Boží Duch nezačal vanout teprve, když jsme se objevili my.*) a přiznat si, že to, co se za nimi skrývalo a zdroj, který je napájel, se jmenuje pýcha. (*Tento pocit nadřazenosti byl napájen z pramene zvaného „poznání". Před tímto nebezpečím, jež poznání provází, varuje i Nový zákon. Poznání vede k domýšlivosti, nadýmá, nafukuje (1K 1,8). A právě tento vedlejší účinek u nás nastal a způsobil, že jsme na ostatní církve pohlíželi jaksi shora, přes prsty*).

Úvahu a životní zkušenost bratra Eberta vnímám jako konkrétní příklad procesu překonávání své minulosti, konkrétně předsudků, ve kterých žil. Jako příklad sebekritického odhalení pýchy jako motivu křesťanského života. Jako příklad překonání stínu minulosti, po kterém následuje vnitřní osvobození od strachů a obav z těch „druhých".

Z PERSPEKTIVE 8/2008
PŘELOŽIL A DOPLNIL PAVEL ŠÍMA

Nahlédnutí do života misionářky

Začalo to v Malenovicích, kam jsme s celou rodinou přijeli na velikonoční pobyt. Během čtyř příjemně strávených dnů jsme si užívali aktivního i pasivního odpočinku a docházeli na velikonoční bohoslužby.

V průběhu pobytu jsme se setkali s Radkou Kvíčalovou, naší dlouholetou kamarádkou. Známe se už kolem 15 let z Ostravy Zábřehu, kde jsme společně chodili do sboru. Co Radku známe, vždy jsme ji slyšeli mluvit o jejím snu, stát se misionářkou v Tibetu. Připadalo nám to jako velký, ale nedosažitelný cíl. Ale sen se stal skutečností a Radka podnikla aktivní kroky a stala se misionářkou v Nepálu, kde již šest let slouží především Tibeťanům. S Radkou i její nepálskou kamarádkou Gyalmo, se kterou přijela na tříměsíční návštěvu do ČR, jsme strávili celé odpoledne. Po zhlédnutí jejich večerní prezentace nám přišlo líto, aby to Vsetínský sbor neslyšel, proto jsme je pozvali na Vsetín. Zdeněk je pozval na středeční shromáždění a já na mamaklub.

Začátkem června se vše uskutečnilo. Radka nám popovídala, jak se žije v Nepálu, jak Nepálcům slouží a Gyalmo se nám předvedla v typických nepálských šatech. V závěru shromáždění byla výjimečná sbírka pro potřeby Radky i chudých lidí v Nepálu. Také jsme si mohli vybrat z ručně vyráběných šperků, jejichž zakoupením jsme přispěly mimo jiné i na to, aby Gyalmo mohla chodit do školy.

Obě holky u nás přespaly a zůstaly do dalšího dne, kdy obšťastnily asi 8 maminek z mamaklubu. Jejich povídání zaměřené hlavně na rodinu a matky s malými dětmi bylo pro nás velice zajímavé a měly jsme spoustu otázek.

Pobyt holek u nás ve mně zanechal zajímavé stopy. Uvědomila jsem si, že stojí za to mít velké sny a touhy a věřit tomu, že se mohou jednou naplnit. A možná o to i aktivně usilovat. Radka je pro mě živým příkladem naplněného snu. Musím říct, že z mého pohledu je Radka úplně obyčejná holka, tak jak to, že je misionářka? Myslím, že hlavně proto, že je vydaná Bohu, je zaměřená na Něj, ne na sebe a své pohodlí. To co má, dává k dispozici Bohu i lidem. Radka se vzdala svého pohodlí, např. když nabídla dospělé dívce Gyalmo své bydlení v Nepálu proto, aby mohla chodit do první třídy základní školy a aby byla blízko křesťanům poté, co uvěřila. Teď tam bydlí spolu. Také vzala Gyalmo na výlet do Česka, aby mohla poznat jiný svět a setkat se s různými křesťany.

I Gyalmo mě zaujala svou odvahou letět letadlem, podívat se do Česka, setkat se s tolika novými lidmi. Také si nešlo nevšimnout její střídmosti v jídle i jiných věcech a jejího pěkného vztahu k dětem.

Vyvstala mi otázka: „Můžu těm chudým lidem v Nepálu nějak pomoci?" Při svém večerním ztišení jsem narazila na verš: „Kdo pomáhá chudým, půjčuje Hospodinu, on sám mu jeho dobrodiní odplatí" (Př 19,17). Co s tím jenom udělám?

DITA LÍNOVÁ

Boh je dobrý vždycky

Víkend na prelome septembra a októbra prežili desiatky mladých i starších ľudí na chate v Modre-Harmónii. Už tradičné štvrťročné regionálne stretnutie mládeže malo netradičného hosťa. Terry Caffey priniesol z amerického Texasu dojímavé svedectvo o osobnej tragédii i Božej dobrote.

Volám sa Terry Caffey a pochádzam z mestečka Wills Point v Texase. Som autorom knihy Terror by Night (Teror uprostred noci) a zakladateľom organizácie A Cross America Ministries. Pracujem ako evanjelista a misionár v prostredí štátnych škôl. Od minulého roka mi Pán Boh otvoril dvere do 150 škôl, kde som mohol priblížiť svoj príbeh študentom. Mnoho mladých ľudí bolo spasených a v mnohých životoch sa udiala zmena.

Chcem, aby moje svedectvo bolo o Ježišovi, nie o mne. Neprišiel som dlhú cestu z Ameriky, aby som len hovoril o svojej tragédii a zabával vás tým. Nejde mi o to, aby ste cítili ľútosť ku mne, ale obdiv k Bohu a uistenie o Jeho láske a moci.

1. marca 2008 o 3. hodine ráno bola moja manželka Penny a moji synovia, 13-ročný Matthew a 8-ročný Tyler, zastrelení a ja postrelený – a to všetko kvôli zlému rozhodnutiu štyroch mladých ľudí. Boli to moja 16-ročná dcéra Erin, jej 18-ročný priateľ Charlie, jeho 19-ročný kamarát Charles a jeho 17-ročná priateľka Bobbi. Za to zlé rozhodnutie bola Erin odsúdená dvakrát na doživotie. Dnes má 20 rokov a šancu dostať sa von na podmienečné prepustenie vo veku 59 rokov. Mladí muži mali dostať trest smrti, ale na základe môjho odpustenia im súd znížil trest na doživotné väzenie bez možnosti podmienečného prepustenia. Bobbi, ktorá ich na miesto činu len priviezla a čakala v aute, dostala 40-ročný trest. Kvôli ich zlému rozhodnutiu boli ich životy, ako aj môj a ďalšie, navždy zmenené.

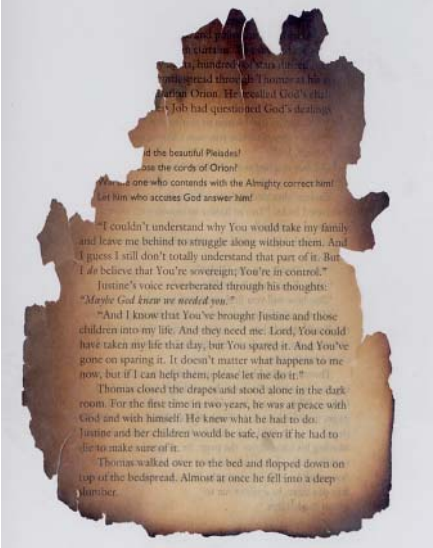

Erin pochádzala z dobrej kresťanskej rodiny a vieru v Ježiša Krista vyznala, keď mala 12 rokov. Ale začala sa spolčovať s nesprávnymi ľuďmi a robiť zlé rozhodnutia. Chcem vás, mladých, varovať, že len jedna dávka drogy alebo alkoholu môže zmeniť váš život navždy. Začali sme si pri Erin všímať prejavy rebélie. Po šiestich mesiacoch chodenia s Charliem to s jej životom išlo z kopca. Začala nám klamať a tajne chodila na divoké= párty. A tak po 6 mesiacoch sledovania jej úpadku sme sa rozhodli zakročiť. Bolo to v stredu večer pred odchodom na bohoslužby, keď sme si s ňou sadli a povedali, že vzťah s Charliem musí ukončiť.

Dva dni nato Charlie a Charles vošli do našej spálne a spustili paľbu. Vyskočil som a pokúšal som sa telom chrániť manželku. Zasiahlo ma niekoľko rán do hrude, ramena a tváre. Zásah do hlavy ma zhodil z postele. Ležal som na zemi v kaluži krvi a vravel si: „Bože, kde si?“ Počul som dva mužské hlasy, ale nespoznal som ich. Charles ma ešte strelil štyrikrát do chrbta – spolu som dostal jedenásť zásahov – a nechali ma tam ležať v domnení, že som mŕtvy. Nejaký čas som bol v bezvedomí. Keď som precitol, počul som kroky hore schodmi a pochopil som, že idú aj po deťoch. Chcel som vstať, ale pravú stranu tela som mal ochrnutú, necítil som si tvár a nemohol som hovoriť. Vtom som začul, ako Matthew vraví: „Nie, Charlie, prosím nerob to!“ Tak už som vedel, kto to bol!

A potom zazneli výstrely...

Znova som upadol do bezvedomia a keď som precitol, ucítil som horúčavu a dym. Uvedomil som si, že dom okolo mňa horí. Pozviechal som sa. Manželku som nikde nevidel. Chcel som ísť hore za deťmi, no plamene mi v tom zabránili. Okná začali praskať a kus plafóna spadol. Dusil som sa vlastnou krvou a dymom. Vtom som za posteľou uvidel Penny. Ihneď mi bolo jasné, že je mŕtva. Útočníci prišli nielen s pištoľami ale aj so samurajským mečom – a Penny tu ležala takmer bez hlavy. Viem, sú to šokujúce veci, ale hovorím to kvôli tomu, aby si mladí ľudia uvedomili, aký ohromný dosah môžu mať ich zlé rozhodnutia v živote.

Môj vrcholný výkon bol, že som vyliezol cez okno kúpeľne. Vedel som, že v dome už nikomu nepomôžem. Pokúšal som sa dostať k susedom a získať ich pomoc. Tí však bývali takmer 400 metrov od nás. Potkýnal, padal a plazil som sa vyše hodiny. Žiadal som Boha, aby vzal môj život. Ale cítil som, akoby mi Boh hovoril: „Vstaň, musíš ísť ďalej!“ Chcem vás dnes povzbudiť: Keď sa chceš vzdať, volaj k Bohu! Asi na polceste, keď som sa modlil: „Bože, pomôž mi!“ uvidel som svetlo susedovej kuchyne. Tam na

polceste medzi naším horiacim domom a svetlom u susedov som bol akoby na križovatke rozhodnutia. Zostanem tam a zomriem, alebo pôjdem za svetlom a nájdem pomoc. Teraz vám chcem povedať, že Ježiš Kristus je tým svetlom, ktoré chce aj tebe pomôcť. Chcel som ešte dôjsť k susedom a povedať, kto ten zločin urobil, a potom zomrieť. Ale Boh ma nenechal odísť.

Týždeň som strávil v nemocnici. Tam som sa dozvedel nielen, že Erin žije, ale aj že bola zatknutá za spolupáchateľstvo. Upadol som do hlbokých depresií a hnevu a chcel som si vziať život. Po prepustení z nemocnice som sa viackrát išiel pozrieť na pozemok, vždy s nejakými príbuznými. Nechceli ma pustiť samého, bolo by to vraj na mňa priveľa. Na kolenách som prehrabával hromady popola. Hľadal som nejaké prepojenie s minulosťou, s tým, čo sa stratilo. Prišiel som o všetky rodinné fotografie a kresby detí. Našiel som však Tylerovu hračku a ako som ju držal v ruke, myslel som naňho a zbieral sa vo mne hnev. Našiel som panvicu a myslel som na naše spoločné jedlá a čas s rodinou pri stole, spoločné modlitby, kávu a rozhovory s manželkou, kde sme snívali o budúcnosti. Teraz už nebolo o čom snívať... Vrátil som sa k sestre, u ktorej som vtedy býval, nahnevaný na zločincov i Boha. „Bože, sklamal si ma. Už ti viac slúžiť nebudem."

Bolesť ma viedla k rozhodnutiu ukončiť svoj život. S tým úmyslom som sa vybral na svoj pozemok sám – ale Boh tam bol tiež. Stál som na tej hromade popola, čo bola kedysi mojím domom, kde som žil s manželkou a deťmi a hrozil Bohu pästou. „To nie je fér! Prečo si mi zobral rodinu? Aký zmysel má teraz môj život?" Vtom som kúsok od seba uvidel kus papiera, obhorený na okrajoch. Vzal som ho, a tu čítam: „Nechápal som, ako si mohol vziať moju rodinu a nechať ma pechoriť sa tu samého. A vlastne ani teraz ešte tomu celkom nerozumiem. Ale verím, že si zvrchovaný a máš veci pod kontrolou." Ako som to čítal, bolo mi jasné, že to ku mne hovorí Boh a že ma chce zastaviť, aby som si nesiahol na život.

Tá stránka pochádzala z knihy Blind Sight (Slepý zrak), ktorej autorom je James H. Pence. Autora som poznal osobne, bol priateľom našej rodiny a mojich chlapcov cvičil karate. Jeho dcéra sa priatelila s Erin. Teraz spolu s Jamesom

robíme misiu vo väzniciach. Tú knihu som však nepoznal, nikdy som ju predtým nečítal. Penny ju dostala tri roky pred vraždou. Vlastne až po štyroch mesiacoch som zistil, z akej knihy tá stránka pochádza. Hrdinom knihy je muž menom Thomas, ktorý stratil manželku a dve deti pri autohavárii a vyrovnáva sa s tým pred Bohom. Prečo to Boh dovolil – také otázky som mal aj ja. Boh mi vtedy nedal všetky odpovede, ale uistil ma, že má veci pod kontrolou a má plán aj pre môj život. A tak som povedal: „Bože, urobím, čo budeš chcieť. Ale najprv mi budeš musieť pomôcť zbaviť sa toho hnevu a horkosti, čo ma stravujú zvnútra."

Dvaja mladí muži, čo vyvraždili moju rodinu, boli odsúdení na smrť, ale ja som sa za nich prihovoril. Stál som im zoči-voči v súdnej sieni a povedal: „V žiadnom prípade neschvaľujem, čo ste urobili, ale Boh ma vedie k tomu, aby som vás miloval a odpustil vám." Svedkom toho bol kameraman, neveriaci ateista, vedľa ktorého sedela veriaca reportérka. Keď počul, ako som im odpustil, sklonil sa so slzami a povedal si, že na tom Bohu musí niečo byť, keď dáva ľuďom silu takto odpúšťať. Bol to pre neho začiatok cesty. Tá reportérka ho napokon priviedla ku Kristu.

Cez odpustenie Boh uzdravoval aj mňa. Ale aj dnes je pre mňa ťažké navštevovať Erin vo väznici. Urobila pokánie a Boh ju tam používa. Vedie dievčatá k Bohu, ale musí platiť za svoje zlé rozhodnutia. Keď tam bola prvé dva týždne, nechcela nič jesť ani piť, dozorcovia si o ňu robili starosti. Keď som jej zavolal, vravela: „To jedlo je hnusné, sú tam červíky." Viete, doma mala všetko, čo potrebovala, a stratila to pre svoje zlé rozhodnutia. Keď som videl, ako ju

strážkyne odvádzajú do kúpeľne, kde sa pred nimi musela úplne vyzliecť, uvedomil som si: Toto robia drogy, toto robí alkohol, toto robí hriech. Obnaží vás, zbaví ľudskej dôstojnosti. Opakujem: rozhodnutia, ktoré teraz robíš, prinesú následky v tvojom živote!

Môj 13-ročný syn Matthew si písal v škole denník. Jeho učiteľ mi ho dal po tom, čo sa stalo. Chcem sa s vami podeliť o jeden z jeho záznamov. Dva mesiace predtým, než bol zabitý, napísal: „To najťažšie rozhodnutie pre mladých je, s kým sa budú stýkať. Ich spoločnosť určuje, kým sú. Ja som rád s kresťanmi.“ Matthew urobil skoro vo svojom živote rozhodnutie – nehanbil sa byť kresťanom.

V Prísloviach 14,7 sa píše: „Odíď spred blázna, veď z jeho pier sa nedočkáš poznania.“ „Zlá spoločnosť kazí dobré mravy.“ (1K 15,33) Ako dieťa som to počul snáď miliónkrát. Až keď som vyrástol, spoznal som, aká vážna pravda to je. Spoločnosť, v ktorej sa zdržiavaš, ťa ovplyvňuje. Naše slová a skutky majú dlhotrvajúci dopad na ľudí, čo sú pri nás. Keď sme k druhým úprimní a povzbudzujeme ich, buduje ich to. Keď máme podiel na klebetách a klamstvách, pôsobí to skazu. V knihe Prísloví je mnoho porovnaní múdreho a blázna. Múdrosť je vlastná Bohu. Múdry človek sa vystríha zlej spoločnosti. Dávaj si pozor, aký vplyv majú tvoje slová a tvoj život! Život je plný rozhodnutí. Rozhoduj sa opatrne! Boh má s tebou dobrý zámer.

V závere mojej knihy sa píše: Keby ste sa ma spýtali, čo som sa cez tú tragédiu naučil, mohol by som to zhrnúť jednou vetou. Paradoxne, je to veta, ktorú si s obľubou pospevujú väzni všetkých rás po celých Spojených štátoch: „Boh je dobrý vždycky. A vždycky platí, že Boh je dobrý.“ Aj uprostred hrozných tragédií, Boh je vždy dobrý. Keď sa zdá, že všetko je stratené, Boh je vždy dobrý. Aj keď nič v živote nedáva zmysel, Boh je vždy dobrý. Keď sa bolesť zdá byť neznesiteľná, Boh je vždy dobrý. Keď sa náš svet vymkýna spod kontroly, Boh je vždy dobrý. A preto, že Boh je vždy dobrý, môžeme ísť v živote ďalej a slúžiť mu. Aj keď mu nerozumieme, vieme, že Otec nášho Pána Ježiša Krista je nad všetkými okolnosťami, má to pod kontrolou a je dobrý. „Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha, ktorí sú povolaní podľa jeho predsavzatia.“ (R 8,28)

Terry, bol si pred tou tragédiou v kresťanskej službe na plný úväzok?

Nie, mal som bežné zamestnanie. Ale 15 rokov som slúžil na čiastočný úväzok ako mládežnícky pastor.

Ako dlho trvalo uzdravenie zo zranení? A kde si potom žil?

Telesné rany sa zahojili za niekoľko mesiacov plus pár mesiacov terapie ochrnutej ruky. Asi dva mesiace som býval u príbuzných, u sestry a u svokry. Potom som cítil potrebu súkromia, tak som si kúpil karavan a zaparkoval na mojom pozemku. Tam som býval asi 6 mesiacov.

Aký vzťah máš so svokrou?

Je to dobré – je moja svokra a je veriaca. Ale ona sa s tým stále nevie vyrovnať. Každý sa zo zranení uzdravuje ináč. Mne úžasne pomohlo spoločenstvo veriacich ľudí, čo ma podporovali, stáli po mojom boku, modlili sa so mnou, plakali so mnou. Cirkev je veľmi dôležitá!

Ako dlho po tej tragédii si sa vyrovnával s hnevom? Prestal si niekedy veriť v Boha?

Stalo sa to pred tri a pol rokmi. Asi rok potom som zápasil s hnevom a horkosťou, kým som zažil vnútorné uzdravenie. Nikdy som neprestal veriť, že Boh je; pochyboval som len že mu na mne záleží.

Čo ťa priviedlo k obratu, že si prestal odsudzovať Boha?

Obratom bolo nájdenie tej obhorenej stránky a svedectvo muža, čo tiež stratil rodinu. Vtedy začal proces oslobodzovania od horkosti a hnevu – určite to nebolo hneď.

Depresia je ťažká skúsenosť. Vyhľadal si pomoc psychológov alebo psychiatrov alebo poradcov?

Našiel som kresťanského poradcu. Dostával som aj antidepresíva, ale nepáčili sa mi, lebo som z nich bol ako v hmle. Modlil som sa, aby ma Boh z depresie vyslobodil. Tak sa aj stalo; vracia sa však niekedy na sviatky alebo výročia...

Stal sa ti v procese uzdravovania blízkym nejaký biblický príbeh alebo verš?

Veľmi veľa pre mňa znamená celý Žalm 61 o Bohu ako útočisku. Ten som mal dokonca napísaný na rôznych miestach v dome alebo v aute okolo seba, aby mi prinášal útechu.

Okrem toho, že pracuješ s mladými ľuďmi a väzňami, stretávaš ľudí v bolesti, ktorým môžeš vďaka svojej skúsenosti pomôcť?

Áno, takých stretávam často. Patrí k nim napríklad manželský pár, ktorý stratil 17-ročného syna pri autonehode. Je to poslanie, o akom píše Izaiáš 61: hlásať radostnú zvesť a obviazať skrúšených srdcom... dať im veniec namiesto popola – to som mohol zažiť doslova.

Ľudí tiež zasahuje posolstvo o odpustení, o ktorom hovorím. Stretol som napríklad ženu, ktorá šesť rokov nehovorila so svojou matkou. Šesť mesiacov po našom rozhovore jej to nedalo pokoj, kým za ňou nešla, aby sa zmierili. Dnes podľa jej slov majú spolu taký vzťah, ako nikdy predtým.

Keď sa stane taká tragédia, človek sa pýta: Kde sa stala chyba? Prehodnocuješ aj ty? Čo by si robil ináč?

Pán Boh ma povolal do služby, kde mám pomáhať mladým aj ich rodičom s rozhodovaním a tak som tiež hľadal odpoveď na túto otázku. Pýtal som sa na to neskôr aj Erin. Ona povedala: „Mama aj ty ste to robili veľmi dobre. To ja som sa zle rozhodla." Môžete vychovať deti ako najlepšie viete a oni sa môžu obrátiť k zlému. Ale je potrebné vychovávať deti v atmosfére kresťanskej lásky.

Ako ste prerušili ich vzťah?

Jednoducho sme si s ňou sadli a povedali: „Tvoj vzťah s Charliem sa dnes končí. V našom dome platia nejaké pravidlá." Pochopte, ona nebola dospelá. Mala dvoch mladších bratov, na ktorých jej príklad vplýval. Keby bola dospelá, asi by to bolo niečo iné. A zvlášť keby nebývala s nami. Ale bola neplnoletá a bývala pod našou strechou. Nemohli sme sa pozerať na to, ako sa jej život rozpadá. Teraz už lepšie poznám náznaky toho, čo sa deje v živote mladého človeka, čo sa vydáva na svoju zlú cestu...

Čo by si poradil rodičom, ktorí vychovávajú deti a tie sa obracajú k zlému?

Keď ich vychovávate od malička, poznáte ich lepšie než ktokoľvek iný. Vycítite, že niečo sa deje. Môžeš sa k tomu obrátiť chrbtom a povedať si, že to je typická pubertiacka rebélia. Aj ja som bol taký naivný. Spoliehal som sa, že dievča je z dobrej rodiny. Nie vždy som trval na tom, aby mi povedala pravdu, kde bola. Rodičia, snažte sa byť súčasťou života vašich detí, trávte s nimi čas, snažte sa o čo najhlbší vzťah, poznajte ich priateľov, udržiavajte komunikáciu.

Ako dlho sa spamätávala Erin? Čo robí teraz?

Erin zatkli na druhý deň ráno. Vždy jej bolo jasné, že je vinná – že Charliemu vravela, že si praje našu smrť. Vedela, že musí byť urobiť pokánie – a to aj urobila. Doma to bolo dobré dievča. Rada spievala v zbore s matkou, ktorá hrala na klavíri. Ako ľahko sa dá odkloniť k zlému – preto varujem mladých: Pozor na vaše emócie a vzťahy!

Teraz Erin privádza ďalšie ženy ku Kristu. Pracuje vo väzení v práčovni a cez prestávky robí skupinku s väzenkyňami, kde si čítajú z Biblie. Robia to potajomky, oficiálne je niečo také dovolené len vo veľmi obmedzenom rozsahu. Začínali dve a pridali sa ďalšie, teraz ich je asi osem a viaceré ženy už pri nej uverili.

Vo väzení majú aj bežné veci ako mydlo alebo hrebeň veľkú cenu a ženy si rôzne veci alebo aj služby vymieňajú. Erin často ženám zapletá vlasy – ony aj tam chcú byť pekné. A na oplátku jej musia sľúbiť, že ju budú počúvať, a ona im rozpráva o Bohu. Tiež rada číta a píše – jej veľkým vzorom je Corrie ten Boom.

Stretávame sa len zhruba raz za dva mesiace. Je to niekoľko hodín cesty a celkovo to je dosť náročné. Chodí z ňou aj moja druhá manželka a jej starí rodičia, striedame sa. Podľa rozsudku má šancu na podmienečné prepustenie, keď bude mať 59 rokov. Modlím sa, aby mi Pán Boh dal toľko života, žeby som ju ešte mohol objať za ramená a vyviesť z väzenia. A ktovie, možno to bude aj skôr...

A ostatní páchatelia?

Sú uväznení, každý na inom mieste.

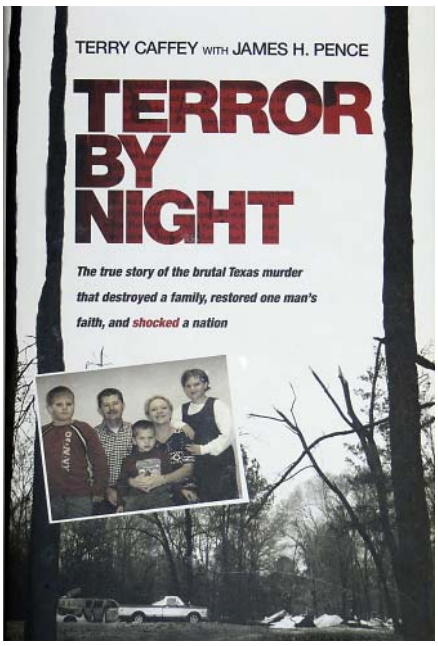

Chcem ísť za nimi a svedčiť im, ale zatiaľ som sa k tomu nedostal. Rád by som im povedal, že ich život i tam môže mať zmysel, i keby sa nikdy nedostali von. Osobne som sa s nimi stretol len v prítomnosti ich právnikov, keď sa vyjednávalo o znížení trestu. Chcel som od nich, aby konkrétne priznali, čo vykonali, aby si to uvedomili. A viem, že Charlieho trápia nočné mory, v ktorých sú úlohy obrátené a ja ho prenasledujem.

Ako si spoznal svoju druhú ženu?

Už sme spolu so Sonjou dva roky, ale poznáme sa dávno. Nemyslel som si, že sa tak skoro ožením, ale Pán Boh to tak divne zariadil. Na tej obhorenej stránke z knihy posledný odsek hovorí o žene s dvoma deťmi, ktorá prišla do Thomasovho života. To mi nedávalo zmysle, ale po roku som spoznal Sonju a jej dvoch synov. Sonja si veľa vytrpela od muža, ktorý ju týral. Ten už nežije, zomrel na predávkovanie drogami. Vzájomne si v našom vzťahu veľmi pomáhame, hoci trochu ťažké je, že som často na cestách. Sonja je veľmi odlišná od Penny, ale jej synovia, Blake a Tanner, sú vo veku mojich chlapcov a sú im ohromne podobní temperamentom i prejavmi. To si všímajú všetci, čo predtým poznali našu rodinu. Viem, že nová rodina mi tú prvú nikdy nenahradí, ale predsa pre mňa veľmi veľa znamenajú. Pán Boh vedel, že by pre mňa nebolo dobré, aby som zostal sám.

PODĽA SVEDECTVA TERRY CAFFEYHO A ROZHOVOROV SPRACOVAL PETER KOZÁR

Eucharistia
– vděčnost díky i navzdory minulosti

Třetí kapitola Listu Koloským je v Českém ekumenickém překladu nazvána „Ráz nového života“, neboť v této části listu apoštol Pavel píše o tom, co by mělo charakterizovat ty, kteří vyznávají, že s Kristem zemřeli a byli vzkříšeni (Ko 3,1-3). A tak si čteme o tom, že máme opustit zlobu, touhu po majetku (hrabivost), smilstvo a necudnost, protože jako „vyvolení Boží, svatí a milovaní“ si máme obléknout nový oděv. Máme být jiní – nejen uvnitř, ale i navenek – než jsme byli dříve. A tak si máme „obléci“ milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Máme se navzájem snášet a navzájem si odpouštět (protože stará přirozenost moc odpouštět nechce a ráda se nesnáší s těmi, kteří jsou jiní než já). Dokonce si máme navzájem odpouštět tak, jak Bůh odpustil nám (Ko 3, 13b), tedy zcela a úplně. Naše vztahy má charakterizovat především láska, „která všechno spojuje k dokonalosti“. A v našem srdci má být mír Kristův, ale nejen být jako jedno mezi mnohým, ale má v něm vládnout, má rozhodovat. A pak přijde, jakoby si apoštol náhle vzpomněl na něco důležitého, na co v té přemíře duchovních slov málem zapomněl, ona prostá výzva, řečena přímo v imperativu – „kai eucharistoi ginesthe“, „a buďte vděčni!“

Vděčnost a přinášení díků

Možná jste si už při přečtení nadpisu řekli, zda to bude o článek o eucharistii. Ano i ne. Eucharistie je označení jedné části katolické bohoslužby, které se v protestantských církvích říká slavení Večeře Páně nebo Památka Páně. Všechny církevní tradice, římskokatolická, pravoslavná, protestantská i evangelikální vnímají tuto část křesťanské bohoslužby jako centrální. Jako okamžik, kdy je církev shromážděna kolem Kristova stolu, na kterém je kalich a chléb. Je to chvíle, kdy je Kristus hostitelem a my všichni hosty. A označením pro tato shromáždění křesťanů zaměřená na smrt a vzkříšení Ježíše Krista se již od 1. století stalo řecké slovo „eucharistia“, znamenající vděčnost, dík, díkůčinění. Důvod je zcela zřejmý, vděčnost a díkůvzdání byly hlavní náplní těchto shromáždění. Slovo vděčnost se tak stalo na další staletí formálně i obsahově součástí křesťanského bohoslužebného života.

Stala se součástí našeho života?

A tady vyvstává otázka, zda má vůbec význam si i dnes nějak zvlášť připomínat, že máme být vděčni. Cožpak to už dávno nevíme? Cožpak při každé bohoslužbě, při každé eucharistii nebo Večeři Páně neděkují křesťané Bohu? No to jistě ano. Ale stejně jako apoštol Pavel považoval za nutné uprostřed své duchovní řeči připomenout „buďte vděčni“, tak si myslím, že je dobré si to připomínat i dnes, neboť to, že se pojem vděčnosti spojil s eucharistií, slavením poslední Večeře Páně s učedníky ještě neznamená, že se obsahová náplň slova vděčnost automaticky stala a stává běžnou a samozřejmou součástí života křesťana.

Jsme vděčností naplněni?

Vraťme se ale ještě na chvíli k apoštolu Pavlovi, protože on nepsal o vděčnosti pouze na výše zmíněném místě, ale vícekrát. Tak si v Listu Koloským 2,6-7 čteme slova: „Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapusťte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky.“ Závěrečná slova 7. verše „znovu a znovu vzdávejte díky“ v řečtině „perisseuontes en eucharistia“ by se dala přeložit také jako „překypujte vděčností“. Dále Pavel píše (4,2): „v modlitbě buďte vytrvalí, bděte v ní ve vděčnosti“ (na obou místech používá Pavel výraz „ eucharistia“).

Svátek Díkůvzdání jako připomenutí

A tak má svůj dobrý smysl i skutečnost, že se zvláštní den „zasvěcený“ vděčnosti stal už v minulosti součástí církevního kalendáře, ať už jako tzv. dožínky, tedy slavnost po skončení sklizně, nebo tzv. Den díkuvzdání v USA a Kanadě, odkud tento svátek proniká i k nám, a na rozdíl od jiných komerčních svátků jako např. tzv. sv. Valentýn, má den díkuvzdání, den vděčnosti, svůj hluboký smysl. Připomíná nám totiž, že máme být vděčni a máme za co být vděčni. Vděčnost jako postoj nitra se však nedá nijak přikázat. Tak jako se nedá rozkazem dosáhnout, aby někdo někoho miloval, aby někdo někomu věřil, tak se nedá ani přikázat, abych cítil v srdci vděčnost.

Kdy se stáváme vděčnými?

Proč tedy apoštol Pavel píše v imperativu: „Buďte vděčni!“? Určitě věděl, že vděčnost se nedá přikázat a že jeho čtenáři nebudou vděčni jen proto, že jim to píše. Apoštol Pavel chtěl, aby křesťané jeho dopisy četli a přemýšleli nad nimi. Aby se tedy zamysleli i nad výzvou k vděčnosti. Aby přemýšleli, zda v jejich životě má vděčnost vůbec místo. A nad tím samým a nad důvody, proč být vděčný můžeme a máme přemýšlet i my.

Za co tedy mohu být vděčný? Co je důvodem vděčnosti? Myslím si, že **vděčný je ten, kdo** (v nejširším smyslu slova) **vnímá nesamozřejmost svého života**, své existence.

Kdo si uvědomuje, že spoustu věcí ve svém životě nijak neovlivnil a jsou mu prostě dány.

Kdo si uvědomuje, že spousta věcí je mu dána jako nezasloužená a nesamozřejmá milost.

A kdy nikoliv?

Čím vděčnost určitě není? Není triumfální radostí z toho, co všechno mám a kolik toho mám. Není uznalým poplácáním si svých vlastních ramenou jako vyjádření uznání, co všechno jsem dokázal. Možná právě ve „společnosti nadbytku“, jak naši západní civilizaci nazývá norský sociální antropolog Thomas H. Eriksen, hrozí, že vděčnost bude jen zbožným nátěrem toho, co apoštol Pavel nazývá „pleonexia“ – hrabivost, lakomství, touha mít stále více, o které v Ko 3,5 říká, že je modloslužbou, tedy něčím, co vede člověka do záhuby.

Čeho si je vděčnost vědoma?

Vděčnost je uvědomění si nesamozřejmosti toho, že vůbec něco mám (dům, auto, majetek), že vůbec něčím jsem (mohl jsem se vyučit, vystudovat, získal jsem práci), že vůbec jsem (zázrak života).

Mnoho věcí jsme si nijak nezasloužili, byly nám prostě dány. To, že žijeme v té

bohatší části světa, kde nemusí nikdo umírat hlady, ačkoliv stačí se přesunout jen pár set kilometrů na jih a situace je zcela jiná. To, že padl totalitní komunistický režim ve východní Evropě. To, že žijeme v té části světa, kde nikdo není pronásledován za to, že je křesťanem.

Vděčnost ví, že mnohdy stačí jen málo a celý život se může radikálně změnit. Vděčnost ví, že láskyplný vztah mezi manželi, mezi rodiči a dětmi, v širší rodině nebo i ve sboru mezi bratry a sestrami není vůbec samozřejmostí. Vděčnost ví, že ať bychom dělali cokoli, sami bychom se k Bohu nikdy nedostali. Tím, kým jsme, jsme jen proto, že Bůh z nepochopitelné lásky a milosrdenství se nám dal a dává poznat.

S vděčností pak podle mě souvisí i určitý pocit vnitřního štěstí a spokojenosti. Výše zmíněný norský antropolog popsal ve své knize „Syndrom velkého vlka - Hledání štěstí ve společnosti nadbytku“ jednu smutnou skutečnost. My, lidé západního světa, kteří se máme ve srovnání se zbytkem světa tak dobře jako nikdo v minulosti před námi, nejsme v našem materiálním nadbytku šťastni a spokojeni. Možná proto, že společnost nadbytku nás vede k tomu, brát veškeré bohatství života naší společnosti jako běžnou samozřejmost, na kterou máme dokonce nárok, jsme přitom zapomněli na nesamozřejmost našeho životního standardu a vděčnost za něj.

Jak prožíváme nesamozřejmosti života?

A tak ať už ve vašem sboru budete některou neděli slavit den vděčnosti, den díkuvzdání nebo ne, zkuste se občas jen na malý moment zastavit a popřemýšlet o tom, kým jste, koho máte kolem sebe, co všechno máte kolem sebe a představte si, jak málo by stačilo, aby bylo všechno jinak. Určitě ve svém životě najdeme i bolestná místa, ze kterých se neradujeme. Ale i bolesti našeho života mohou být svým způsobem něčím, v čem zažíváme nesamozřejmost toho, co je nám dáno – blízké osoby, přátelé, bratři a sestry, kteří nás nesou ve svých modlitbách.

A tak se nebojme projevit svou vděčnost jak těm, kteří jsou nám obdarováním, tak Bohu za vše to, co nám dal a dává, a možná i za to, co nám zatím nedal. Za to, že vůbec jsme. Za to, že nás jeho láska proměňuje. Za to, že nemusíme žít jen sami pro sebe. Za to, že nám otevřel oči, abychom spatřili nesamozřejmost všeho v našem životě. Za milost poznání, že vše je dar. Něco nezaslouženého, na co nemám žádný nárok.

„Beránku, děkuji!“

A možná budete přicházet na další a další věci, za které můžeme jen a jen děkovat. Podobně jako Karel Kryl v jedné své písni nazvané „Děkuji“, kde zpívá: „... děkuji za bolest, jež učí mne se tázat ... děkuji za nezdar, ten naučí mne píli, bych mohl přinést dar, byť nezbývalo síly. Děkuji za slabost, jež pokoře mne učí ... za slzy děkuji, ty naučí mne citu. Pro touhu po kráse děkuji za ošklivost ... pro sladkost usnutí děkuji za únavu, děkuji za ohně vzplanutí i za šumění splavu ... Beránku děkuji, marně jsi neumíral.“

A tak buďme „eucharistoi“, protože pokud nejdeme životem zahleděni sami do sebe, tak důvodů ke vděčnosti je více než dost.

PAVEL ŠÍMA

Reportáž z IBCM5 ve Štrasburku

Letos v červnu se ve francouzském Štrasburku konala konference Bratrských sborů s účastníky z celého světa. Bylo tam kolem 500 hostů z 90 zemí. Pestrobarevné shromáždění bratří a sester. Rád bych vám přiblížil několik střípků.

Z osobních rozhovorů:

Bratr Bassara z Polska (jako reakci na jiného bratra, který zmiňoval historii církve) připomněl historický význam českých osobností Husa a Komenského. O přestávce se ke mně nadšeně hlásil jeden bratr z Argentiny, že je velkým obdivovatelem Husa a Komenského. V současné době pracuje jako misionář v Uzbekistánu a zajímavostí přitom pro mě bylo, že jsme spolu mluvili rusky.

Na Madagaskaru byly v roce 1989 pouze čtyři bratrské sbory. Sbory jsou mladé a rostou. V současné době jich je čtyřiašedesát. Jeden z tamějších bratří měl na starost chvály (zpěv) během celé konference.

Spolu s Petrem Kozárem jsem byl ubytován ve francouzské rodině se čtyřmi dětmi, mají tři dcery a nejmladšího, jedenáctiletého Samuela. V pondělí a úterý chodí do francouzské školy, ve středu má volno, ve čtvrtek a pátek navštěvuje školu německou.

Ve Štrasburku je bratrský sbor (v ČR Křesťanské sbory, pozn. redakce) čítající asi 350 věřících. Je to zároveň mateřský sbor, který se stará o pět jiných menších, nedávno založených sborů v okolí.

Věděl jsem, že saharská republika Čad je jednou ze zemí, kde naše sbory rostou. Podařilo se mi spojit se s jedním z tamějších bratří a chvilku jsme spolu povídali. Začal takto: „U nás pracujeme na třech úrovních. První úroveň je místní sbor. Velmi nám záleží na evangelizaci. Pravidelně se za ni modlíme a dvakrát za měsíc máme účelové sbírky na evangelizaci. Druhá úroveň je úroveň všech našich Křesťanských sborů. Také nám jde o evangelizaci. A třetí úroveň je spolupráce s ostatními denominacemi…“ – Bylo vidět, že na evangelizaci jim opravdu záleží. Je to pro nás příkladné, v této africké zemi, kde je silný vliv islámu, je přes tisíc bratrských sborů.

Tématem konference byl text **„Postavím svou církev…“** Každé ráno začínalo biblickým výkladem některé kapitoly ze Skutků. Sk 2: vznik církve, Sk 4: pronásledování církve, Sk 8: růst církve a Sk 10: když uvěří lidé z jiné kultury (pohané). Pak následovalo zamyšlení, jak je možné misijně pracovat v různých prostředích – ve velkoměstech, na venkově, mezi mladými lidmi, s lidmi, kteří pocházejí z jiného kulturního prostředí.

Po obědě jsme měli tři hodiny volno a k večeru nás čekaly semináře na aktuální témata ze života sborů – biblické výklady, nové sbory, jak udržovat či křísit staré sbory, elektronická média a další. Po večeři jsme poslouchali zprávy o životě sborů v různých částech světa.

Zajímavá byla například zpráva o práci misionářů mezi domorodci v australském vnitrozemí. Jsou to lidé bez civilizace, písmo a gramotnost jsou pro ně cizí pojmy. Bratři vytvořili jednoduchý systém několika symbolů, kterými vysvětlí evangelium. Pochopili jsme je i my účastníci konference.

Z proslovů na aktuální témata bych vám rád přiblížil, co jsem si vzal ze zamyšlení Philippe Perrilliata z Francie na téma „Církev mladých lidí“, netýká se jen sborů, kde jsou pouze mladí lidé.

Pán Ježíš měl třicet let, když si povolal učedníky a v té době bylo obvyklé (stejně jako dnes), že si vybíral spíš mladší lidi, než byl sám. Takže o letnicích, kdy se církev začala mohutně šířit, mohli učedníci mít kolem třiceti let.

Buďme rádi, když do sboru přicházejí mladí lidé a měli bychom na to být připraveni. Často hledají základní orientaci a nemají své životní postoje a názory ještě tak fixované, a proto je jejich cesta k obrácení jednodušší.

Mladí lidé hodně přemýšlejí o budoucnosti, ale zároveň jsou zranitelnější a oni si to uvědomují, musí se vypořádávat s mnoha věcmi, které starší lidé už mají vyřešené.

K tomu, aby si sbor udržel mladistvého ducha, jsou důležité tři body:

1. Chválení Boha

Vztah s Bohem se u mladých lidí do značné míry projevuje formou chválení. [Jako by mu chtěli vyjádřit: „Pane, já tě mám rád! Chci ti vyjádřit svou oddanost…“ K tomu patří zpěv a hudba. Když přijdou do sboru, mladí lidé si velmi rychle všimnou zpěvu, a když je to vyjádření naší chvály vůči Bohu, osloví je to.

2. Formování

Jsme zvyklí na biblické hodiny, biblické vzdělávání a to je dobře. Mladí lidé potřebují být formováni, potřebují trénink, cvičení, potřebují se učit (Matouš 28,20). U nás ve Francii máme zkušenost, že jsme biblickým hodinám dali jinou formu, jinak je uspořádali a dnes rádi přicházejí mladí i staří. Ukázalo se, že je třeba, aby

a) všichni věděli, co se bude vyučovat,

b) aby věděli, kdo to bude vyučovat a

c) aby věděli, jak si to mohou pamatovat.

Biblické vyučování má cíl, smysl a chodí rádi. Brzy se přidaly všechny generace a také ostatní sbory, Na prázdninové setkání se všichni těší, rádi si vezmou dovolenou a investují do biblického „formování“.

Často slyším otázky, proč mladí bratři nepřebírají odpovědnost. Je třeba je na to připravovat, formovat. A oni na to čekají – a pak jsou ochotní převzít odpovědnost. Mohu říci, že když jsme se nad vzděláváním zamysleli, změnili styl, tak jsme v mladých lidech objevili velký potenciál. A na okraj: stejně tak je potřebná příprava na manželství, je třeba mladé lidi vyučovat, vést i v této oblasti, mladí potřebují vidět dobré příklady starších.

3. Misie

Mladí lidé potřebují mít povědomí misie. Rádi cestují a stojí za to, aby viděli misionáře v akci, aby se jeli podívat do misijního pole. [My Češi, Slováci si asi řekneme, že nemáme na to, abychom jeli

na Madagaskar (o něm byla řeč), ale je dostupná Ukrajina, Rumunsko, Chorvatsko a věřím, že i více!] Návštěva misijního pole je příležitostí k navázání nových vztahů, může to změnit pohled mladého člověka. Ať se jede podívat a klade si otázky: „Jak můžu pomoct, co kdybych tu zůstal déle, třeba celé prázdniny, napořád…“

To nejsou slova jen pro mladé věřící. Na nás starších je, abychom s mladými žili společně, věnovali se jim, oslovili je, podíleli se na jejich formování, klidně i osobně. Buďme jim příkladem.

A na závěr se chci zmínit o jedné stránce soužití generací, o delegování, předávání. To se neděje tak, že mladšímu bratrovi řeknu: „Dosud jsem to dělal já, teď to dělej ty a já na tebe budu dohlížet!“ Je to proces citlivější a také delší.

Chci vám říct, kam až tento proces delegování vede: když vidím, že mladý člověk má obdarování být dobrým kazatelem, pomohu mu to uvidět a pak to s ním sdílím. Opravdu mi záleží na tom, aby byl lepším kazatelem, nejlepším kazatelem?

Totéž se týká vychovávání mladých manželství ve sboru a mnoha jiných oblastí. Tak vznikají vztahy duchovních otců a synů, matek a dcer.

Přeji vám, aby vaše sbory vítaly mladé lidi, aby je utvářely a abychom došli vždy až na konec procesu předání štafety.

PHILLIPE PERRILLIOT, FRANCIE
ÚVOD A ÚPRAVY JENDA VOPALECKÝ

Rozhovor s neznámou

Reportér: Vy jste dcerou kněze z Ónu, města, které je střediskem kultu slunečního božstva. Jak si rozumíte s manželem, který uctívá Hospodina?

Neznámá: Někdy to bylo dost těžké, protože v naší rodině bylo náboženství jako denní chléb; brali jsme je opravdu vážně. Uctívali jsme nejen Slunce, ale i další bohy. Když jsem tedy zjistila, že můj manžel uctívá pouze Hospodina, bylo to pro mne nepochopitelné. Ale zvykla jsem si. Nejhorší bylo, že jeho Bůh nevyžaduje od svých ctitelů žádné rituály, které u nás byly naopak v centru všeho dění. To pro mě bylo dost nepochopitelné. Ale jelikož manžel je skvělý muž a otec, začal mě ovlivňovat i v duchovním životě. Nikdy na mě netlačil, nic mi nevnucoval a o svém Bohu mluvil jen tehdy, když jsem se jej zeptala. A jelikož mi dokázal naslouchat a byl velmi trpělivý, Hospodina mi postupně přiblížil.

R: Co jste o svém manželovi vlastně věděla, když jste si ho brala?

N: Když jsem si ho brala, nevěděla jsem nic. To byla politická svatba. Věděla jsem, že je to cizinec a současně mocný hodnostář. O naší svatbě rozhodli na nejvyšších místech a já jsem nemohla neposlechnout. Od dětství jsem však na podobný úděl byla připravována, takže to pro mne nebylo nic tragického. A nakonec jsem nedopadla nijak špatně – můj manžel je krásný muž, laskavý, citlivý, něžný a velmi mě miluje.

R: Věděla jste, že je to bývalý otrok?

N: Na začátku jsem nevěděla nic, ale samozřejmě jsem to časem zjistila. Manžel to ani nijak nepopíral, protože on ze sebe nikdy nedělá nikoho důležitého. Jeho minulost byla pro mne dlouho záhadou a jen postupně jsem do ní pronikala. O to víc jsem si jej pak vážila, když jsem poznala, jak strastiplné osudy má za sebou.

R: Kolik máte dětí?

N: Dva syny.

R: Byla jste u toho, když otec vašeho manžela vašim synům žehnal?

N: U toho jsem nebyla, ale znám to celé z vyprávění. Manžel o to velmi stál, aby jeho nemocný otec našim synům požehnal. To požehnání však bylo podivné, protože na mladšího položil pravou ruku a na staršího levou. Manžela to zarazilo, ale jeho otec v tom byl neústupný. Prý je to vůle Hospodinova.

R: Jaký je váš manžel? Zastává velmi vysokou státní funkci – nemění ho to?

N: Rozhodně ne. Je to velmi citlivý člověk, což jsem si znovu uvědomila, když se setkal se svými příbuznými, kteří mu kdysi v mládí velmi ublížili. Nebyl schopen se jim mstít, ačkoli měl na to plné právo. Naopak, byl dojatý a všem jim odpustil. Když jsem se s ním o tom bavila, vysvětlil mi, že to bere z Boží ruky, protože Bůh všechno zlé, co se stalo, obrátil v dobré. On má se svým Bohem skutečně hluboký vztah a bere jej vážně, proto věří tomu, že nic v jeho životě nebyla náhoda. Já na něm obdivuji i to, čeho si cení panovník – jeho moudrost. Dokáže přijít s naprosto jedinečnými nápady, díky nimž už mnohokrát naši zemi zachránil. Navíc někdy ve snu vidí věci, které jsou ostatním lidem skryté. Proto má také takovou moc, protože si na něj nikdo ze dvora netroufne. Ale charakterově se určitě nemění – je to pořád ten prostý pastýř, kterým byl na začátku. Tak ho však dnes znám už jenom já.

R: Děkuji za rozhovor.

Poznáte, o jakou biblickou postavu se jedná? A kde je o ní v Bibli psáno?

Výsledek biblického kvízu 01/2011

Odpověď na otázku zní: Ebjátar – Šúnemanka, 2.Královská 4,8-37; 8,1-6

Odpovědi zasílejte na autorovu adresu: PO BOX 5, 347 01 Tachov nebo SMS zprávou na číslo 731 085 205. Nezapomeňte uvést zpáteční adresu. Ze správných odpovědí vylosujeme jednu, kterou odměníme knihou.

PETR VAĎURA

Japonsko

6 mesiacov po cunami

11. marca 2011 o 14:46 zasiahlo Japonsko piate najväčšie zemetrasenie v jeho histórii so silou 9 stupňov. Po ňom nasledovali obrovské na pobreží až takmer 40 m vysoké vlny cunami a veľké množstvo menších otrasov. Nenašli krajinu nepripravenú, ale napriek prípravám a výcviku obyvatelia neboli pripravení na takúto ničivú prírodnú pohromu. Vlny cunami zabili okolo 15 400 ľudí a asi 8100 je nezvestných (údaje sú z 11. júna). Okolo 9100 ľudí je dosiaľ v evakuačných centrách. Mnohí z nich majú iba to, s čím sa im podarilo ujsť. Boli zničené továrne a mnoho ľudí ostalo nezamestnaných. Aj medzinárodné spoločnosti – od elektroniky po letectvo – boli zasiahnuté. Veľký priemysel, ktorý spracováva ryby, bol veľmi poškodený. Okolo 90 % lodí a člnov bolo zničených alebo poškodených. Ľudia v zasiahnutej oblasti boli otrasení a prežili utrpenie, ktoré presahuje naše predstavy. Je ťažké vžiť sa i len čiastočne do ich položenia. Tí, čo navštívili postihnutú oblasť a videli tú spúšť, vravia, že jediné, čo mohli robiť, bolo plakať. Povedali, že to presahuje ľudské slová.

Vrcholným dodatkom k tejto skaze bolo to, že jadrová elektráreň Fukušima bola značne poškodená a pre unikajúce žiarenie i hrozbu jej výbuchu boli vysťahovaní ľudia z jej okolia. Potraviny vystavené unikajúcemu žiareniu boli ním kontaminované, čo malo ťažký dopad na hospodárenie a život mnohých roľníkov. To všetko malo hlboký vplyv na ľudí, výrobu, obchod a životné prostredie v zasiahnutom pobrežnom území. Hneď po katastrofe ľudia začali čistiť domy, cesty a celé priestranstvá na pobreží, ale potrvá ešte dlho, kým sa krajina a ľudia dostanú do normálneho života.

Pomoc v núdzi

Kresťanská organizácia Samaritánova peňaženka bola rýchlo s materiálnou pomocou na zasiahnutom území. Ďalšia organizácia so značkou CRASH – Kresťanská pomoc, podpora a nádej v núdzi pôsobila spolu s ňou. Spolu vypracovali zoznam kontaktných osôb v miestnych cirkevných zboroch, ktorí bezprostredne rozdeľovali pomoc pre postihnutých. Fond pre katastrofy, založený misijnou službou bratských zborov v Spojenom kráľovstve, zvanou Echoes of Service – Ozveny služby, čoskoro finančne podporil pomoc CRASH. Organizácia Samaritánova peňaženka doviezla do postihnutej oblasti 200 ton materiálnej pomoci, ktorá bola rozdeľovaná tým, čo ju najviac potrebovali. Teraz sa jej i ďalší kresťanskí pracovníci a japonské miestne zbory sústreďujú na duchovné a duševné potreby postihnutých ľudí, počúvanie o ich nešťastí a starostlivosť o nich.

Mnohí, čo boli evakuovaní alebo sú dosiaľ v evakuačných strediskách, sú vo veľmi ťažkej situácii. Nemajú tam súkromie. Túžia navrátiť sa domov, opraviť alebo znova vybudovať svoje domy a žiť zase normálne. Vláda a niektoré agentúry síce vybudovali dočasné ubytovania pre nich, ale tie sú často vzdialené od ich domovov a oni sa nechcú do nich presťahovať. A doma s úžasom zisťujú, ako veľa stratili.

David a Ester Dexterovci

Pomoc bratských zborov, s ktorými sme spojení, bola na začiatku poskytovaná cez CRASH a my sme mali málo kontaktných veriacich v bratských zboroch v Japonsku, cez ktorých by sme ju mohli poskytovať. Neskôr sme ju mohli poskytovať cez dva manželské páry z USA, ktorí ta vycestovali. Pomoc v núdzi, poskytovaná kresťanmi mala tu veľký vplyv na mnohých , ktorí ju začali spájať s kresťanskými zbormi. Japonci sú hrdo nezávislí a zdráhajú sa prijať pomoc. A zvlášť ju nechcú od ľudí, ktorých nepoznajú. Ale po začiatočnom váhaní boli veľmi šťastní, že mohli prijať ponúkanú pomoc.

Vplyv kresťanov na spoločnosť

CRASH spolupracovala s japonskou vládou i s miestnymi úradmi, ktoré najlepšie poznali situáciu po katastrofe na ich správnom území. Práca, ktorú si veľmi cenili, bolo odstraňovanie bahna. Mnohé domy boli zaplavené bahnom až po prvé poschodie. Tímy kresťanov podľa usmernenia miestnych úradov vošli do domov, odstránili z nich veľké naplavené predmety a dôkladne vyčistili každý dom tlakovou vodou. Ich vlastníci by to neboli dokázali urobiť sami. To dalo postihnutým ľuďom novú nádej. Jeden z amerických bratov nám rozprával, ako prebiehalo také čistenie. Vošli do domu starej panej. Jej manžel mal rakovinu a práve prišiel z nemocnice. Keď počula, že tí, čo prišli vyčistiť ich dom, sú kresťania, povedala, že ona je budhistka. Ona očistila len budhistic-

kú modlu, ktorú mala v dome. Na konci týždňa mala úsmev na tvári. Povedala, že Japonci nemajú žiadnych bohov a zaujímala sa o Ježiša Krista. Tento príbeh sa opakoval znova a znova. Jedna z japonských dozorkýň, pracujúcich s organizáciou Samaritánova peňaženka, povedala, že vie o tridsiatich ľuďoch, ktorí prišli ku Kristovi, pretože kresťania pomáhali vyčistiť ich domy.

Duchovný vplyv na postihnutých obyvateľov v severnej oblasti Japonska je ťažko odhadnúť, ale príbehy odtiaľ ukazujú, že táto katastrofa môže mať na nich veľký vplyv. Vodca zboru, ktorý pomáhal v jednom evakuačnom centre, rozprával, že tam videl 200 ľudí, ktorí prišli ku Kristovi. Skupina z iného zboru pomáhala pri evakuácii rodín z blízkosti jadrovej elektrárne Fukušima. Príslušníci zboru sa rozhodli, že zostanú spolu v tom istom evakuačnom stredisku. K nim sa pripojili aj neveriaci rodinní príslušníci veriacich zo zboru. Za čas, čo žili s kresťanmi a videli duchovnú lásku medzi nimi, sa väčšina z týchto ľudí obrátila ku Kristovi. Aj mnohé deti kresťanov, ktoré odišli do veľkých miest, následkom tejto katastrofy a pomoci kresťanov uverili v Krista.

Zbor v Korijame, v blízkosti, ktorého bolo zriadené evakuačné centrum, pomohol ľuďom v ňom rôznymi predmetmi pri jeho zariaďovaní a tak im preukázal. kresťanskú lásku. Kresťania v iných častiach Japonska ponúkli evakuovaným zdarma krátkodobé i dlhodobé ubytovanie, kým sa budú môcť vrátiť do svojich domovov. Kresťania ponúkli zdarma tiež svoje zariadenia na pobyty detí aj dospelých evakuovaným ľuďom. Pán Boh to všetko použil na svoju slávu a k spáse týchto ľudí. Modlite sa za všetkých kresťanov, čo chcú preukázať Kristovu lásku ľuďom v Japonsku, ktorých postihla najväčšia tragédia v ich živote!

DAVID DEXTER
– Z ECHOES 9/2011
PRELOŽIL A UPRAVIL
JÁN HUDEC

Životné sny

Rodina Persianových

Život bez drog, ukončené vzdelanie, vlastná rodina – dlho sa zdali tieto ciele pre Svetlanu nedosiahnuteľné, nereálne životné sny. Závislosť na heroínu ju ovládala – a sama sa nemohla z toho oslobodiť.

Svetlana vyrastala v Kazachstane. Vo veku päť rokov stratila svojho otca, o päť rokov neskôr prišla s matkou a svojimi dvomi súrodencami do Niederheimu v Nemecku. Ako 15-ročná sa spriatelila s mladým mužom, ktorý bol závislý od drog. Netrvalo dlho, kým tiež vyskúšala heroín. Účinok bol fascinujúci, šťastie bolo na dosah. Ale mladá žena veľmi skoro zistila, že droga ju ovláda a určuje jej život. Pre nič iné nezostalo miesto: do školy temer vôbec nechodila a aj v rodine všetko zlyhávalo. Nikto s nikým už nehovoril. Oduševnenie vystriedalo vytriezvenie – a úzkostlivá otázka: „Ako sa môžem z toho dostať?“ Svetlana začala mnohé „ pokusy oslobodenia“. Opäť a opäť to skúšala s detoxikáciami, zbaviť sa závislosti. Ale všetky pokusy stroskotali. A s každým ďalším pádom rástlo aj zúfalstvo.

Na drogovej scéne spozorovala jedného muža, ktorý vyhľadával kontakty s drogovo závislými a rozprával im o Bohu. Doma sa stretával so závislými na drogách, aby s nimi hovoril o Bohu. Mal vždy otvorený dom. Aj jej matka spoznala túto rodinu a skrze nich uverila v Pána Ježiša. Pre Svetlanu to bol „náboženský nezmysel“. Vyhýbala sa tomuto mužovi – a čoskoro aj svojej matke. No išlo to s ňou stále dolu vodou. Aby svoju závislosť mohla financovať, stávala sa kriminálničkou. Život sa stával pre ňu neznesiteľným: stále musela kradnúť, stále byť na úteku, neustále mať strach, že ju prichytia. Konečne hľadala riešenie – jej matka a jej „kresťanskí priatelia“ ju pri tom podporovali. Dostala možnosť presťahovať sa do rodinného spoločenstva „Gefährdetehilfe Scheideweg[1]“ - a túto príležitosť využila napriek svojej antipatii ku všetkému „náboženskému“. Pri pohľade späť hovorí: „Prostredníctvom ľudí vo WG a domácich rodičov som s istotou zakúsila, že existuje živý Boh, ktorý ma môže zmeniť a chce mi dať nový život.“ Na to sa spoľahla – a získala osobnú skúsenosť s Ježišom Kristom. S Božou pomocou a pomocou iných ľudí mohla prekonať pochybnosti a boje. V záhradníctve, napriek svojím školským deficitom, mohla ukončiť vzdelanie predavačky v maloobchode. Medzitým sa Svetlana vydala za Timona a stala sa matkou dvoch utešených detí. Zdanlivo nereálne životné sny sa stali skutočnosťou – Vďaka Bohu!

1 Občianske združenie „Pomoc ohrozeným Scheideweg“ v Nemecku, ktoré má vo svojej činnosti kontaktné skupiny vo väzeniach, otvorené rodiny pre prepustených z väzenia, prevádzky orientované na trh, voľnočasové aktivity, spoluprácu a odovzdávanie skúseností s podobnými občianskymi združeniami po celom svete.

PREKL. JÁN ČÍŽ

Archimédovský zákon Kristův

Slovo zákon nám říká, že jde o něco, co má platit. Podle kontextu pak rozlišujeme různé významy tohoto slova. Hovoří se např. o zákonech přírodních. O těch nerozhodujeme, zda budou či nebudou platit, ty můžeme pouze objevovat, popisovat a případně ve vědě využívat. Pak máme zákony ve smyslu legislativy. Tedy předpisy a nařízení, které upravují náš společenský a ekonomický život. O nich už můžeme vášnivě diskutovat, o jejich znění se vedou bitvy v poslaneckých lavicích, a na ně pak s gustem nadáváme, jak jsou nedokonalé, bezzubé, nevymahatelné atd. No a jako křesťané samozřejmě známe zákon Starý a Nový, dvě části Bible. Nevím, jestli vás ještě napadne nějaký další význam slova zákon, ale v Listu Galatským jeden najdeme. Není to žádné sáhodlouhé pojednání, pouze pokyn apoštola Pavla, co mají adresáti listu (a tedy i my) dělat, aby naplnili zákon Kristův. Jeho „prováděcí vyhláška" je velmi stručná a celkem srozumitelná (Ga 6,2): ***„Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův."***

Co je „zákon Kristův"?

Co však myslel Pavel tím, když psal o zákonu Kristově? Asi to bylo tak evidentní, že nepovažoval za nutné toto slovní spojení nějak dále vysvětlovat. K jeho pochopení nám mohou pomoci tři oddíly Nového zákona.

V evangeliích tento výraz nenajdeme, ale v evangeliu podle Jana najdeme Ježíšova slova o novém přikázání, které dává svým následovníkům. V J13,34 čteme: *„Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým."* Vztah lásky tedy je (nebo by měl být) určitým rozpoznávacím znamením Kristových následovníků, nás křesťanů.

V jiném evangeliu, podle Matouše, máme opět jedno místo, kterým se můžeme nechat vést při hledání obsahu výrazu zákon Kristův. Za Ježíšem jednou přišli zbožní židé ze strany farizeů a chtěli znát jeho pohled na Tóru a proroky. Ptali se jej tedy, které přikázání je podle něj nejdůležitější. A Pán Ježíš jim kupodivu neřekl, že je třeba brát „celou Bibli od desky k desce", ale zredukoval rozsáhlé biblické texty na dvě věty. *„Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.' A „Miluj svého bližního jako sám sebe. Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci"* (Mt 22, 37nn). Tím, co je Ježíšovou odpovědí vyzdviženo je tedy (jako v prvním případě) opět vztah lásky. Jak ve smyslu vertikálním, lásky k Bohu, tak ve smyslu horizontálním, lásky k člověku. A jedno bez druhého nemůže být.

A na třetím místě, v 1. listu Janově 1, 3 se dočteme, že to, zda a jak jsme Krista poznali, se pozná podle toho, jak dodržujeme jeho přikázání. A co se tím přesně myslí, je dále rozvedeno od verše 9. Říkáš, že jsi poznal to pravé světlo, že jsi přijal Krista? Ale tvůj život přináší ovoce nelásky, nesnášenlivosti a nenávist? Tak jsi stále ve tmě. Něco se dozvědět o Ježíši z Nazareta, nějaké zajímavé informace a souhlasit s nimi, ještě vůbec neznamená, že se člověk potkal s Boží sestupující láskou v Ježíši Kristu. Protože jak předpokládá autor tohoto listu, Boží láska člověka proměňuje. A tak se Jan ptá (zřejmě vzhledem k tomu, co už sám ve svém okolí prožíval): *„Má-li někdo dostatek a vidí, že jeho bratr má nouzi, a bez soucitu se od něho odvrátí - jak v něm může zůstávat Boží láska?"*

A jsme opět u téhož. Všechna tři místa vlastně hovoří o tomtéž. Následovat Krista znamená žít životem lásky, a to ne (nebo nejen) jako libého pocitu, ale jako konkrétních skutků.

Již ve své době se tedy apoštol Pavel asi setkával s otázkou, co to v praxi znamená: „Miluj bližního svého jako sebe samého?" Jak to má konkrétně vypadat? A přesně na toto apoštol Pavel odpovídá v listu Galatským. Naplňovat zákon Kristův neznamená opájet se libým pocitem lásky k celému lidstvu a stvoření, ale (často bez oněch duchovních a jinak povznášejících stavů) pomáhat nést druhému to, co jej v životě tíží. Tedy jak říká apoštol Pavel, brát na sebe břemeno druhého. Co všechno nám tedy věta: *„Berte na sebe břemena jedni druhých"* říká?

Život není procházka růžovým sadem

No nejprve prostý fakt, že i jako křesťané si životem neseme různá břemena. Některá už od narození (např. zdravotní postižení), některá přijdou s přibývajícím věkem (nemoci), některá si způsobíme sami (následky špatného života – drogy, alkohol, nevěra v manželství), některá vpadnou do života nezvána a nečekána (tragická smrt blízkých apod.). Shrnu to tak, že být křesťanem neznamená, že se člověku bude všechno, vždy a ve všem dařit, že křesťan nebude mít žádné problémy a starosti a vše vyjde dle jeho představ.

Možná vám to přijde zbytečné připomínat, ale kupodivu se stále čas od času setkávám s křesťany, pro které „mít břemeno" a „patřit Kristu" jsou zásadní protiklady. Dle nich platí jednoduchá rovnice. Žít s Kristem rovná se žít šťastný a po všech stránkách spokojený život. Tělesné neduhy jsou uzdraveny, rozvrácené vztahy se narovnají, peníze se na účtu objeví... Bůh prostě přináší prosperitu ve všech oblastech života, stačí mu jen věřit. Každý má právo na svůj pohled, ale myslím, že s tímto postojem se dá žít tak maximálně do pětadvaceti let a dále už to je porucha vnímání. Apoštol Pavel však hovoří jasně, když říká jak naplňovat zákon Kristův: *„Berte na sebe břemena jedni druhých"*. Pomáhejte si navzájem s tím, co vás doopravdy tíží, s čím se někdo namáhá, pod čím klesá. A takové věci v životě křesťanů prostě jsou. Břemenem mohou být různá zdravotní postižení. Břemenem mohou být traumatické zážitky z minulosti. Zranění z výchovy, z narušených vztahů s rodiči nebo v nejbližší rodině. Velmi bolestným břemenem je sexuální zneužívání v dětství nebo zážitek znásilnění. Rovněž různé duševní rány, které jsme utržili, nebo naopak rozdali, se mohou stát těžkým balvanem v naší minulosti. Stejně tak neschopnost odpustit nebo přijmout odpuštění, různé zlozvyky, závislosti, různé neřešené problémy... Jen Bůh ví, kolik různých druhů břemen si na své cestě životem neseme. Každopádně platí, že břemena, tedy různé problémy, starosti, bolesti

existují a nemizí okamžikem, kdy člověk uvěří v Boha, nechá se pokřtít, stane se členem církve nebo se modlí, aby jej Bůh břemene zbavil. Kdyby tomu tak bylo, tak by apoštol Pavel nemusel psát: *„Berte na sebe břemena druhých!“*

Předpoklady

Za Pavlovou výzvou k vzájemnému nesení břemen se skrývá několik zásadních předpokladů. Abych mohl nést břemeno druhého, tak si ho musím nejprve vůbec všimnout. Musím zaregistrovat, že tu je někdo, kdo potřebuje pomoci. Musím si uvědomit, že já mu mohu pomoci a musím se vědomě rozhodnout mu pomoci toto jeho břemeno nést. Takže ještě jednou.

- Zaregistrovat, že tu je konkrétní osoba, která potřebuje pomoci (milosrdný Samařan uviděl na cestě ležet člověka, jehož „břemeno“ bylo evidentní).
- Uvědomit si (připustit si), že je v mé moci mu pomoci (Samařan byl živý, zdravý, měl peníze).
- Vědomě se rozhodnout k aktivní pomoci (Samařan přerušil svou cestu, pomohl postiženému, dovezl jej do hostince, jeden den o něj pečoval, pak dal ze svého peníze hostinskému na další péči)

Tomu však, abychom viděli a uvědomili si, že něco máme (můžeme) udělat, nám brání několik postojů, které nám bývají tak blízké, až nás ani nepřekvapí.

1. postoj - „nemám čas“ – znáte to, den má „jen“ 24 hodin a my bychom potřebovali aspoň 30. V práci je toho hodně, doma čeká rodina, které se musíme věnovat...a kde na to všechno vzít čas? A tak třeba i víme, že bratr či sestra má nějaký problém, a že by možná stačilo daného člověka na chvíli navštívit, pobýt s ním, popovídat si. A sami sobě si slíbíme, že to uděláme hned, jak budeme mít trochu času... A když to opět nevyjde, tak se uchlácholíme tím, že je nás přeci ve sboru více a proč bychom to měli být zrovna my, když máme tak málo času. Jenže času máme všichni stejně. Každý den máme k dispozici přesně 1440 minut. Kolik z nich věnujeme někomu, o kom tušíme, že by jej naše návštěva nebo jen zavolání potěšily, je jen záležitostí našich priorit. Je to jen záležitostí našeho zhodnocení, zda mi to opravdu stojí za to (za ty minuty mého času), abych někoho navštívil a byl s ním, nebo aspoň zavolal.

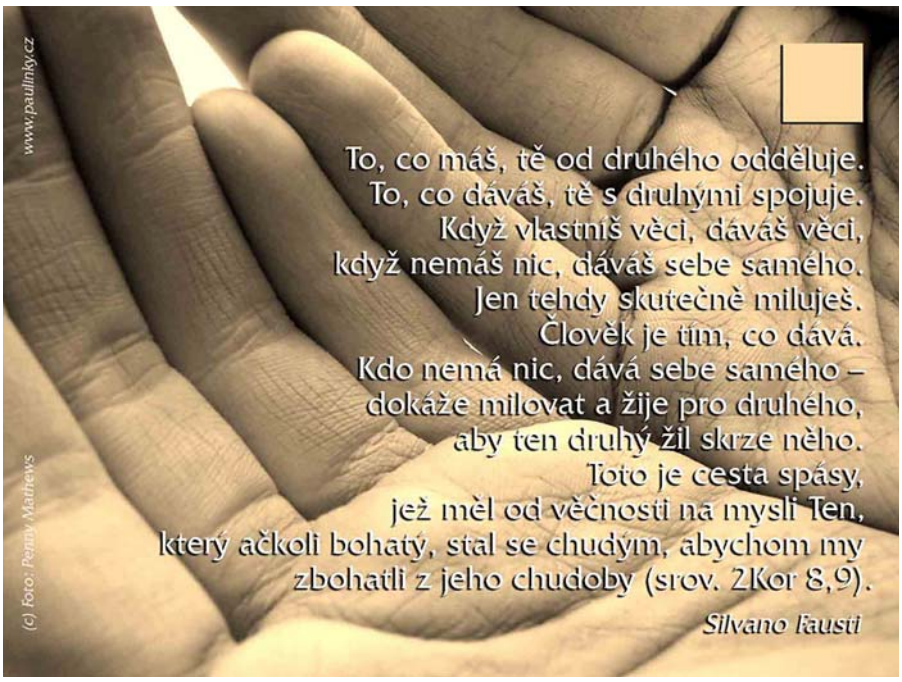

2. postoj je možná takovým speciálním případem postoje prvního. Dá se vyjádřit větou: **„Mám sice čas, ale jsou důležitější a „posvátnější“ věci, kterým se musím věnovat.“** Příkladem tohoto postoje může být podobenství o nemilosrdném knězi a lévitovi z 10. kapitoly Lukášova evangelia. Oba dva na své cestě (předpokládejme, že se neprocházeli jen tak z nudy, ale šli za nějakým cílem) potkali člověka, který měl evidentní problém. Oni se k němu však ani nepřiblížili, opatrně ho obešli a šli dál. Proč? No možná proto, že si řekli, že neví, zda je jen zraněný nebo mrtvý. A pokud je už mrtvý, tak mu stejně nepomůžeme a ještě (a to by bylo mnohem horší) bychom se na příštích sedm dní kulticky znečistili (viz Nu 19, 16) a tím pádem bychom nemohli vykonávat naše posvátné povinnosti, které Zákon ukládá kněžím a levitům. Je tedy v zájmu tohoto „vyššího, posvátného“ dobra, abychom se jej raději vůbec nedotýkali a šli dál. Vím, že uvádím celkem extrémní příklad, kdy zbožní mužové kvůli svým zbožným povinnostem jsou schopni nechat zemřít člověka a v církvi se s ním asi běžně nesetkáme. Ostatně kultické nečistoty se už taky nebojíme. Ale nebezpečí věnování se pouze „posvátným povinnostem“ na úkor lidí kolem nás je aktuální stále, zvláště pro bratry starší, kteří jsou zodpovědní za chod sboru. Ale co je vlastně sbor? To nejsou přeci budovy, to jsou konkrétní lidé! A ti, kteří sbor vedou, ať už se zvolili sami nebo byli zvoleni sborem, pokud jsou na svých místech, by měli být první, kteří vědí, co lidé prožívají, první, kteří navštěvují nemocné a ty, kteří z různých příčin do sboru nemohou přijít. První mezi těmi, kteří chtějí nést břemena druhých. Ale ten varovný příklad kněze a lévity z Lukášova podobenství – kvůli „posvátným povinnostem“ se vyhnout člověku a jeho břemenu - platí samozřejmě nám všem.

3. postoj už není záležitostí času či priorit, ale je to problém egoismu. Dá se vyjádřit slovy: **„A víte, kolik já mám starostí?“** Je to postoj člověka, který problémy, bolesti a břemena druhých bere jako výzvu (a příležitost) hovořit nahlas o problémech svých. To je příklad egoismu, který se v takto čiré podobě vyskytuje snad jen zřídka, ale v mírně rozředěném stavu a zvláště v kombinaci s tím, co je uvedeno v bodu 1 a 2, je něčím, co v sobě může občas najít asi každý. Aby bylo zřetelné, co tím chci říci: Každý z nás myslíme (v nejširším smyslu) na sebe, a je to normální, problémem se to stane ve chvíli, kdy začneme myslet pouze na sebe. Když jediné, co nás bude zajímat, budou naše starosti, naše problémy, naše břemena (které mohou objektivně existovat). A to, jak moc myslíme na sebe, a zda pouze na sebe, se pozná mj. i podle toho, jak reagujeme na informace o problémech druhých. Jestli naší reakcí bude otázka „a víte, kolik toho mám já?“, anebo úvaha, co bych mohl pro druhého třeba udělat.

Tyto postoje vylučují možnost naplňovat zákon Kristův, protože nás spolehlivě učiní slepými vůči břemenům druhých lidí. Pokud budou tyto postoje určovat náš pohled, kterým se budeme dívat na lidi kolem nás, pravděpodobně nás možnost, že bychom mohli nést něčí břemeno, bezpečně mine, protože to jediné co budeme vidět, budeme stále jen my sami. Naše problémy, naše starosti, naše povinnosti. Otázkou pak je, zda nás skutečně ještě zajímá, co a proč psal apoštol Pavel do Korintu, a co to znamená pro nás dnes.

Břemeno odevzdat = nechat si pomoci

Co znamená Pavlův výrok pro toho, kdo je břemenem obtížen? Jednu často nelehkou věc, a sice nechat si pomoci, dovolit někomu druhému, aby vstoupil do mých problémů a bolestí. Umět se svěřit s tím, co člověka trápí. To samozřejmě předpokládá, že je komu se svěřit. Že lidé kolem mě nejsou slepí nebo lhostejní, že od nich cítím zájem a účast. Že se mám na koho spolehnout v tom, že si o tom, s čím se danému zpovědníkovi svěřím, nebude za týden povídat celý sbor. Možná je to často právě tato obava, že se prostě všechno „rozkecá“, která brání lidem se svěřovat a nechat si pomoci. Znovu připomenu to, co říká apoštol Pavel: *„Berte na sebe břemena jedni druhých“*. Není tu nic o tom, že by se tak mělo dít ve světle sborových reflektorů, tak aby o tom každý věděl. Co tím chci říct je, že když vstupujeme do života druhého člověka, abychom mu pomohli nést jeho břímě, abychom mu pomohli překonat něco v jeho minulosti, tak je třeba určité citlivosti a taktu. Neboť opačným přístupem mohu jeho břemeno učinit ještě těžším, např. tak, že to, s čím se mi svěřil, se stane předmětem celosborové diskuse a daný člověk už ztratí odvahu se někdy se svými problémy svěřit.

Proč Kristův a proč archimédovský?

V Janově evangeliu si čteme výrok Jana Křtitele, který když potkal Ježíše, řekl: *„Hle beránek Boží, který snímá/nese hřích světa.“* A na Ježíše Krista jsou vztahována i slova z knihy Izajáš 53. kapitoly: *„Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolesti, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech.“*

Kristův zákon tedy proto, neboť On, jak vyznávají křesťané všech dob, je ten jediný, který zákon nesení břemen dokonale naplnil. On na sebe vzal to, co nikdo za druhého vzít nemůžeme. Lidský hřích, lidskou vinu. Slovy evangelia podle Jana, Ježíš je někdo jako obětní beránek. Ale ve skutečnosti někdo mnohem větší, protože Ježíšova smrt a vzkříšení mělo a má význam pro celý svět, pro celé lidstvo. My na sebe nemůžeme brát hřích druhých. Ale to, co máme a můžeme nést, jsou následky hříchu, následky provinění a to a vše to, co tlačí jako břemeno.

A co s tím má společného Archimédes, který přišel na to, že těleso ponořené do kapaliny je nadlehčováno silou, která se rovná váze kapaliny tělesem vytlačené? Určité podobnosti si všiml prof. Pavel Filipi, učitel praktické teologie na ETF UK, na kterého dodnes rád vzpomínám, a který k zákonu Kristovu v Listu Galatským řekl, v jednom svém kázání, toto: *„Nikdo ať se neobává, že je to zákon příliš tvrdý; že naložit si břemeno bližního na břemeno své vlastní přesáhne jeho síly. Každý zajisté máme svých břemen dost. Ale v prostoru, kde vládne zákon Kristův a řád Ducha svatého, platí také něco jiného, a sice to pravidlo, které jsem si nazval „archimédovským“ zákonem Kristovým: Mé vlastní břemeno je nadlehčováno tou silou, kterou na mne působí břemeno bližního. Moje vlastní starosti a bolesti se stávají lehčími a snesitelnějšími, když hledím k bolestem a starostem svých bližních. Takovou zkušenost jsme, myslím, učinili všichni. Najednou nemám čas zabývat se sám sebou, sám sebou se trápit, sám sebe litovat. Takové je požehnání, takové je zvýhodnění těch, kdo se řídí zákonem Kristovým, zákonem toho, který „nemoci naše vzal a bolesti naše vlastní nesl.“*[1]

Čím více tedy v praxi naplňuji Kristův zákon lásky, čím více jsem ochoten brát na sebe břemeno druhého a nést jej spolu s ním, tím lehčí je mé břemeno vlastní, tím snesitelnější jsou mé starosti a mé bolesti. A platí to zřejmě i naopak. Čím více se zaměřuji jen na sebe samého, čím více se zabývám pouze svou osobou, svými problémy a svými starostmi, tím těžší se mé břemeno zdá být.

Naplňovat zákon Kristův neznamená dívat se kolem sebe, kdo by mi mohl ulehčit v mých starostech a problémech, a už vůbec ne toho účelově využívat a zneužívat v tom smyslu, že věci, které bych si měl nést sám, budu z lenosti a pohodlnosti házet na druhé a budu se dožadovat jejich pomoci. Naplňovat zákon Kristův znamená žít s očima otevřenýma pro ty, kteří klesají pod svým břemenem a v rámci svých možností, někdy slovem, někdy skutkem, můžeme jim pomáhat, můžeme nést břemena druhých.

[1] *Pavel Filipi, Kolik zbývá z noci. Kázání. Praha, Kalich 2006, str. 148*

PAVEL ŠÍMA

ZDROJ FOTA WWW.PAULINKY.CZ

Překonat vlastní minulost

Už jako školačka jsem musela doma hodně pomáhat. Občas mě někdo považoval za téměř vzorné dítě, protože jsem pravidelné úkoly plnila automaticky skoro bez připomínek. Vzpomínám na to s úsměvem, protože to nebylo z pracovního nadšení, ale z mé strany něco jako pud sebezáchovy, protože jsem moc nerada plnila něčí příkazy. Snadnější bylo jim předcházet.

Mezi ty povinnosti patřilo také předvánoční pečení cukroví. Přišla jsem ze školy, babička už seděla na stoličce u sporáku, přichystaná hlídat při pečení troubu, na stole nachystaný vál, formičky a další nezbytnosti. Začala jsem „vyrábět" a babička povídat: nejčastěji o tom, jak když se manžel po skončení první světové války nevracel domů, začala ho hledat a zjistila, že je někde ve špitále v Hercegovině. A jak potom s kamarádkou, která měla podobné starosti, si pro ty manžely jely a dovezly si je ve velmi zuboženém stavu domů do Vídně. Toto povídání bylo samozřejmě podrobnější, vystačilo pravidelně na jedno pečení a každoročně se opakovalo, protože to byla jistě zcela mimořádná událost v životě jinak docela obyčejné ženy.

Vybavilo se mi to v souvislosti s tématem tohoto čísla našeho časopisu. Začala jsem si už dřív všímat toho, k čemu se lidé ve vzpomínkách nejčastěji vracejí. Když vynecháme nějaké mimořádné události, tak to u mužů bývá zpravidla doba vojenské služby a asi mi dáte zapravdu, že pot je to období asi mezi 40/45 - 50 roky, tedy vrcholná doba pracovní kariéry. To je dobře, je fajn mít na co vzpomínat, vidět za sebou kus dobře odvedené práce. Problém nastává tehdy, když se do toho období zakonzervujeme bez ohledu na to, že už se píše dávno jiný letopočet a naše ověřené metody a způsoby práce jsou nerealizovatelné. (Např. vodovodní instalace se dělají z jiných materiálů a tedy i jinými pracovními postupy a tak bychom mohli pokračovat téměř u všech profesí a řemesel. Mimo ty skutečně kvalitní umělecké práce třeba řezbáře a podobně.)

Až dosud jsme uvažovali nad tím, s čím se setkáváme v běžném životě. Ale podobně probíhá i náš život duchovní. Bůh oslovuje a povolává jednotlivce. Každého nějak jinak, má pro každého zvláštní obdarování, jinou službu. Tak jako na jednom stromě nenajdeme dva zcela stejné lístky, tak nemohou být dvě zcela stejné Boží děti. Bůh nic nedělá přes kopírák. Máme právo formovat a formátovat někoho do svých - třeba na sobě vyzkoušených a ověřených představ?

Apoštol Pavel říká: *„Prosím vás, jednejte podle mého příkladu"* (1K 4,16). Určitě nemůžeme a nebudeme dělat to, co on = chodit pěšky, nechat se spouštět z hradeb v koši atd., ale můžeme a máme být ochotnými svědky ukřižovaného Krista. Jenže zase jinak, než Pavel na aeropágu či před králem Agripou. Kéž bychom mohli spolu s.Pavlem říci: *„Jednejte podle mého příkladu, jako já jednám podle příkladu Kristova."* (1K 11,1)

Jednou jsem cestou ze shromáždění s bratrem Petrem probírala nějakou právě uskutečněnou dobrou akci. Zakončil to slovy: *„No jo, nezapomeň, že nebýt tebe a malých bramborů...."* (měl na mysli jedno známé pořekadlo končící slovy: „by neměla selata co žrát. Zasmáli jsme se tomu a já si to zapamatovala). Apoštol Pavel to řekl moc pěkně: *„Zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu..."* (Fil 3,13-14).

Máme se tedy na co těšit a za čím spěchat. Nemusíme krabatit čelo, že teď je to všechno jiné, a že ti mladí (noví) to dělají úplně jinak. Je to jejich úkol a zodpovědnost. Boží slovo je i dnes meč na obě strany ostrý. Jsme jim stále příkladem „věrných v řeči, v lásce, v obcování a čistotě"? (1Tim 4,12) Jsme současní, nebo jsme se zapomněli někde v polovině minulého století?

Bratr Vít Eleder měl v Brně službu na téma Úskalí ve službě křesťana. Mám za to, že závěr jeho úvahy se k mému zamyšlení velmi hodí: *„Když se bavíme o církvi, ještě se zmíním o jednom nesouladu a to neschopnosti Církve jako takové reagovat na problémy doby, ve které žije a do které má přinášet zvěst o Bohu a Pánu Ježíši Kristu. Tento problém se netýká pouze našeho sboru, ale je přirozenou tendencí Církve minimálně od středověku. Křesťanství totiž není jenom filozofie, ale také způsob života. Žijeme v době, která je velmi progresivní, přináší každý den nové informace, technologie, zážitky a v důsledku toho jsou kladeny na lidi větší nároky, množí se vztahové problémy, existenční problémy, psychické poruchy. Na toto církev velmi těžko reaguje. Pokud na to není připravená, zareaguje přesně naopak než by měla. Místo toho, aby se začala zabývat společenskými otázkami a tendencemi (politika, korupce, hospodářská krize, nezaměstnanost, homosexualita, drogy, rozvody,...) a dávala jím duchovní obsah, (na ně biblické odpovědi) těmto problémům se vyhýbá a konzervuje se v omílání stále stejných teologických tezí. Výsledkem je, že se oddělujeme od světa a nejsme schopni reagovat na věci, které se dějí okolo nás, a možná paradoxně snáze přejímáme hodnotový systém světa. Je to dáno jednak strachem z „přizpůsobování se světu" a jednak neochotou neustále měnit to, v čem je nám dobře. Církev totiž není místnost a vyhraněný čas. Církev je společenství věřících lidí, kteří mají své životy a starosti bez ohledu na to, jestli je neděle 10,00 nebo pondělí večer. Církev je tvořena lidmi, kteří žijí s Bohem, jsou očišťovaní Kristovou krví a jejich vztahy. (1 J 1,7)."*

Otázky pro každého: (kdo má budoucnost před sebou nebo i minulost za sebou)

- Jaký úkol jsem od Boha přijal a jak s ním hospodařím? (Dnes, ne jen před x lety)
- Jaký mám duchovní dar a jak jím přispívám k tomu, aby církev nebyla skanzenem ale živým organismem?
- Jsem ochoten přehodnotit svoje zažité představy o tom co je správné a co ne ve vazbě na sborem přijaté vize a směřování sboru?
- Budu moci přistoupit před Pána Ježíše s čistým svědomím, že jsem dobrým služebníkem? Jakého se dočkám hodnocení?

IRENA ZEMANOVÁ
SE SOUHLASEM VÍTI ELEDERA

Potenciál každodenního rozhovoru

Běžná konverzace jako metoda pastýřské práce

Žijeme v pozdně moderní době a ta svým názorovým pluralismem přispívá mimo jiné i k rozvoji různých směrů a metod v pastýřské práci. V zájmu celistvého pohledu na pastoraci by některé z nich neměly být opomíjeny. Každá má své místo. *Adrian Korczago* zmiňuje, že běžná konverzace může být kvalifikována jako pastýřská, zvláště když se na ni díváme z pohledu všeobecného kněžství a pastýřské péče všech křesťanů. Pastýřská služba, jak o ní hovoří Nový zákon, má znaky každodennosti a je na ni zaměřena. Křesťané mají pečovat jeden o druhého (1K 12,25), vzájemně se napomínat (Kol 3,16) i potěšovat (1Te 4,18).

Všední neznamená neprofeisonální

Život tvoří setkání a rozhovory a ty mohou obsahovat pastýřské otázky. Bible přináší příklady rozhovorů, ve kterých se lidé snaží druhého povzbudit, potěšit nebo jen společně mlčet, jako to učinili Jóbovi přátelé. V posledních dvou desetiletích se v oblasti pastýřské péče ve sborech, nemocnicích nebo hospicích akcentuje práce dobrovolníků, kteří nejsou teology. Všední rozhovor ještě nemusí být neprofesionální, naopak může pomáhat, když se člověk snaží vyrovnat se ztrátou nebo hledá svou vlastní identitu. Stává se mi, že lidé zakončí běžný rozhovor poznámkou: „potřeboval jsem to někomu říct." Vedle zvěstného, terapeutického či etického aspektu se pastýřská péče vykazuje i svou každodenností.

Potřeba komplexní pomoci

Běžný život sebou nese změny a jejich tempo se zrychluje, přináší napětí a agresi v mezilidských vztazích. S tím souvisí potřeba pastýřského rozhovoru a způsob, jak této potřebě vyjít vstříc. Pomoc by měla být pokud možno komplexní, celistvá, reagující na celý kontext života. Pastýř tedy stojí před velkým úkolem.

Pastorace jako kompenzace lidských nedostatků

Dariusz David se z této perspektivy dívá na evangelium a vidí v něm pastoraci jako kompenzaci lidských nedostatků (komplexů, obav, strachu a nejistoty). Mnozí se je snaží překonat tím, že usilují o moc nad druhými. Ježíš se naopak snažil druhým sloužit a ne je ovládat. Pomáhal, vedl běžné rozhovory a vytvářel vztah důvěry. Získal-li oddanost druhých, byla spontánní a dobrovolná.

Rozhovor jako odpověď na nedostatky

Má-li evangelium demaskovat a korigovat naše nedostatky, pak musí pastorační pracovník dobře naslouchat a pozorovat. Neobejde se to bez přejícně nabídnuté pomoci, ano, pastýř se dává potřebnému k dispozici, aby společně dosáhli cíle. Každodenní rozhovor může být často odpovědí na nedostatky, se kterými se běžně setkáváme:

samota - absence přátel a blízkých

lhostejnost – nedostatek vnímavosti a empatie

rezignace – nedostatek naděje a smyslu

pocit viny – nedostatek čistého svědomí

komplexy méněcennosti – absence pocitu vlastní hodnoty

lenivost – absence přesvědčení o smyslu námahy

kritičnost – nedostatek autority

Pastorace po vzoru evangelia vede k životu

Evangelijní pastýřská péče uschopňuje ke svobodnému životu, vede k samostatnosti a tvůrčí práci. Tímto směrem by se měly odvíjet i pastýřské rozhovory - vyvádět z bezradnosti, rezignace a z pokřivených představ. Spása přichází zvenčí. Jazykem každodennosti můžeme zprostředkovat Ježíšova slova, která uvolňují v člověku vůli k životu a potenciál evangelia.

Terapie všedního rozhovoru

Příkladem terapie všedního rozhovoru je Ježíšova rozmluva s učedníky na cestě do Emaus (Lk 24,14): „rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo." Téma bylo dáno kontextem událostí. Ježíš neutěšuje násilně, ale poskytuje rozčarovaným učedníkům společnost. Klade jim běžné otázky: „Co se stalo?" a uvolňuje tak bezpečnostní ventil, aby mohli vylít svůj žal a zbavit se zlých emocí, protože ty náš organismus ničí. Ptá se na důvody jejich smutku, naslouchá a teprve pak vysvětluje. Pomocí Písma začíná budovat tam, kde se jim zhroutil svět. Vztažným bodem se stává Ten, o němž svědčí Písma.

Vztažný bod – přítomnost naslouchající osoby

V kontextu každodenního rozhovoru se vztažným bodem stává přítomnost naslouchající osoby. Pastorační pracovník vlastně zprostředkovává Krista. Když byl Ježíš s učedníky, dodával jim svou přítomností odvahu a pomáhal jim dívat se na svět z jiné perspektivy. Uschopňoval je k tomu, aby dokázali čelit novým výzvám a začali se dívat do budoucnosti. Historie se už nevrátí. Ježíš Kristus zprostředkovává víru v Mesiáše, který je jako osoba zároveň nabídkou života.

Rozhovor může indikovat potřebu odpuštění

Častou potřebou se v běžném životě stává odpuštění. Pocit viny nás paralyzuje. Odděluje nás od druhých i od nás samých. Se zatíženým svědomím nejsou lidé sami sebou a potřebují pomoc druhých. I tuto potřebu odpuštění může každodenní rozhovor nějak indikovat. Zprostředkování odpuštění patří k pastorační službě. Vzkříšený Pán na učedníky dechl a poslal je odpouštět viny (J 20,23) přesto anebo právě proto, že se s ní sami zrovna vyrovnávali, neboť svého Mistra zradili a opustili. Když pastýř zprostředkuje odpuštění, otevírá lidem cestu k normálnímu životu. Člověk se může znovu těšit ze života, protože narušená psychika blokuje i jeho fyzické funkce.

Pro integrovaného člověka všední, pro vyloučeného uzdravující

V současné společnosti se běžně setkáváme s lidmi, kteří trpí různými druhy sociálního vyloučení. Biblický příběh o Zacheovi představuje život po-

hrdaného boháče, který se octl na okraji společnosti. Ježíš mu pomáhá tím, že mu nabízí společnost, osobní kontakt. Lidé se Zacheovi vyhýbali, Ježíš s ním stoloval. Demonstroval tím sjednocení s vyloučenou osobou, které se ostatní vyhýbali. I tato služba prostého kontaktu a rozhovoru s člověkem, který trpí vyloučením, se zdá být všední. Pro vyloučeného však má obrovský význam a přímo terapeutický účinek. Nabízí něco, co si člověk sám nemůže poskytnout. Už svou prostou přítomností může pastorační pracovník vrátit vyloučeného člověka do života, pomoct mu, aby se stal pro společnost přijatelným. Přítomnost pastýře vede druhého k reflexi: „nejsem odsouzen k životu na okraji, ještě není vše ztraceno!"

Běžný pozdrav, který přinesl velkou úlevu

I všední rozhovor může člověku zprostředkovat naději, když se mu zdá být vše ztraceno. Příběhy lidí, kteří si chtěli vzít život, jsou toho často dokladem. Také Bible popisuje různé situace, ve kterých lidé ztratili naději a smysl života. Exemplární je vyprávění o učednících, kteří byli zasaženi smrtí milovaného Pána. Uzavřeli se v místnosti a byli ochromeni strachem. Když k nim Ježíš přišel zavřenými dveřmi, pozdravil vystrašené učedníky slovy: „Pokoj vám!" Tento v Izraeli dodnes používaný a běžný pozdrav „šalom" přinesl Ježíšovým učedníkům velkou úlevu. Řekl jim vlastně: „Buďte v pohodě! Žádný strach!" Rabi Harold S. Kushner, ve své knize Překonat strach ukazuje různé druhy obav a strachu. Často jsou nakažlivé. Rabi Kushner ukazuje, že Bible je povzbuzení: „Neboj se!" Bůh nám přímo nařizuje, abychom se nebáli! Necháme-li se strachem ochromit, nenaplníme náš lidský potenciál, ani své poslání. Strach nám brání žít naplno!

V rozhovoru může vstát naděje z mrtvých

Než Ježíš prošel zavřenými dveřmi, byl už nějakou dobu vzkříšen. Teprve jeho hmatatelná přítomnost však zprostředkovala učedníkům naději. Naděje a smysl mají svůj zdroj mimo viditelný svět a často zůstávají posluchačům evangelia skryté. A jako Ježíš vstupuje do našeho viditelného světa a seznamuje nás s realitou, kterou zrovna nevidíme, tak i my můžeme svou každodenní přítomností či pouhým rozhovorem našim bližním zprostředkovat, že se jim Zmrtvýchvstalý stane realitou.

Bibliografie:

Adrian Korczago, Współczesne oblicze ewangelickiego duszpasterstwa in Kalendarz Ewangelicki 2010, Rok duszpasterstwa, Augustana, Bielsko-Biala 2010

Dariusz Dawid, Z miłości do człowieka – odczytywanie Ewangelii w kontekście duszpasterskiego zadania in Kalendarz Ewangelicki 2010, Rok duszpasterstwa, Augustana, Bielsko-Biala 2010

Harold S. Kushner, Překonat strach, Jak se radovat ze života ve světě plném hrozeb, Vyšehrad, Praha 2009

J. ANDRÝSEK

Timothy Keller

Marnotratný Bůh. Jak uzdravit srdce křesťanské víry. Praha, Triton 2011, 127 stran.

Proč Bůh? Rozumové důvody pro víru v Boha ve věku skepticismu. Praha, Triton 2011, 313 stran.

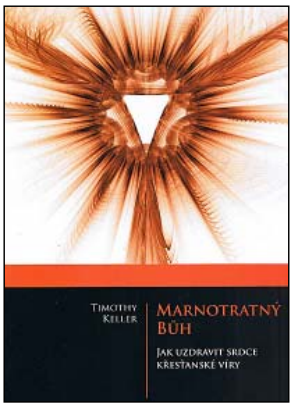

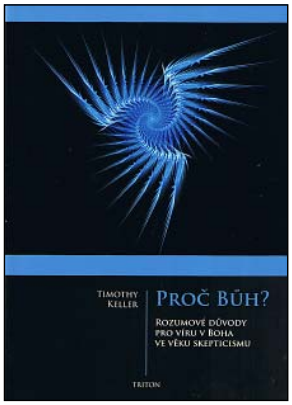

Timothy J. Keller (*1950) je americký teolog, pastor sboru Redeemer Presbyterian Church v Manhattanu, New York a autor několika knih, z nichž dvě vyšly letos i česky.

V první knize nazvané **„Marnotratný Bůh"** s podtitulem **„Jak uzdravit srdce křesťanské víry"** je jeho záměrem vyložit základní obsah křesťanské víry na velmi známém textu z Lukášova evangelia, který známe běžně jako podobenství o marnotratném synu. Keller vidí jako ztracené oba dva syny z podobenství, jak mladšího, tak staršího. Mladší ve své vzpouře proti otci a odchodu od něj (prototyp relativistických skeptiků a liberálů), starší se svému otci odcizuje a ztrácí ve svém mravním rigorismu, ve své „dodržovatelské" zbožnosti (prototyp křesťanského farizeismu, fundamentalismu). Na vztahu otce k oběma ztraceným synům pak Keller ukazuje , co je oním základním obsahem křesťanské víry: až marnotratně milující Bůh.

„Ježíšovo učení bezvěrce neustále přitahovalo, zatímco věřící, kteří věřili v Bibli, uráželo. V dnešních církvích tento jev obvykle nepozorujeme... My, církve, přitahujeme spíše lidi konzervativní, usedlé, moralistické. Zhýralci, emancipovaní, zlomení a vyděděnci se církvím vyhýbají. To může znamenat jen jediné. Jestliže kázání našich duchovních a praxe našich farníků nemá na lidi stejný účinek, jakého dosáhl Ježíš, pak jim patrně nepředkládáme poselství, jež jim přinášel on. Pokud naše církve nejsou pro mladší bratry přitažlivé, je v nich nejspíš více starších bratrů, než jsme ochotni si přiznat." Marnotratný Bůh. Jak uzdravit srdce křesťanské víry. Str. 32

V knize **„Proč Bůh? Rozumové důvody pro víru v Boha ve věku skepticismu"** vykročil Keller vstříc všem, kteří o existenci Boha pochybují a kteří nemají důvod věřit, že křesťanství je něco více než jen produkt lidské kultury. Keller nepředkládá žádné důkazy Boží existence ve smyslu nezpochybnitelných, empiricky ověřitelných faktů, ale pouze ukazuje, že víra v Boha není nerozumná a brát Bibli vážně je opodstatněné. V první části knihy Keller postupně prochází několik skeptických námitek vůči křesťanské víře, jako jsou např. tvrzení „nemůže existovat jediné pravé náboženství", „proč Bůh, pokud je a je dobrý, připouští utrpení?", „křesťanství je svěrací kazajka", „církev je zodpovědná za spoustu křivd", „věda vyvrátila křesťanskou víru", bere je vážně a snaží se na ně i vážně odpovědět. V druhé části knihy pak předkládá několik důvodů, které ukazují, že víra v Boha není a priori protirozumová.

PAVEL ŠÍMA

Boží Slovo je užitečné znát

V Orientu se smlouvá stále stejně

Nakupovat ve starém městě Jeruzalémě je pro mne požitek. Člověk zde může úžasným způsobem smlouvat cenu. To dělá z každé návštěvy tržní čtvrti zážitek. Kriticky jsem zkoumal kožený opasek, který mi jeden z Arabů podstrčil až pod nos, abych se nechal přesvědčit vůní „pravé kůže". Zatímco vyprávěl o kvalitě, pokoušel jsem se mu vysvětlit, že je to jen levná lepenka, která nemá žádnou hodnotu. Nakonec jsem tu věc přece jen koupil, ale za méně než polovinu původně požadované ceny.

Doma v Německu jsem se samozřejmě pochlubil svým uměním smlouvat cenu a chválil jsem zboží, které jsem tak levně nabyl. Takové to prostě je při smlouvání ceny a to nejen v Orientu: dříve než zboží koupím, dělám, jako že za nic nestojí, a když je (dost výhodně) získám, pak je vychvaluji. Tuto prastarou stále stejnou zkušenost představuje hebrejské přísloví, které jsem našel v knize Přísloví 20,14: *„Špatné, špatné", říká kupující, ale jen poodejde, už se tím chlubí."*

Užitečnost všední zkušenosti

Je pozoruhodné, že něco takového nacházíme v Bibli. Vždyť ta věta v sobě neskrývá nic teologického. Nedá se odvodit z nějakého Božího zjevení, odráží pouze zkušenost všedního života. Navíc je prostá morálního hodnocení a vzdává se také dobře míněných rad, nic takového (jen se pravdy hezky držet, nehanět a nepřehánět). Přesto se mi to přísloví zdá být užitečné, i když jen v omezené míře. Budu ho potřebovat při prodeji mého starého auta. Nyní už vím, že budoucí kupec se bude snažit můj skvělý věrný vůz shodit – samozřejmě jen proto, aby srazil cenu. Zmíní spoustu chyb a nedostatků, vesměs vycucaných z prstu. Já jsem však skvěle vyzbrojen, protože už před tisíci lety zachytili moudří Hebrejci písemně své zkušenosti, které teď mohu spojit se svými. Jistě Přísloví 20,14 mi nezprostředkovalo nic z věčnosti, za to však pro můj konkrétní a konkrétně prožívaný všední den. I to má svou hodnotu!

Matoucí komplexnost života

V naší generaci vnímají staří i mladí svět, který se stává stále komplexnějším, často jako nepřehledný a matoucí. Ale ani lidé starověku neměli svět ve své moci. Tam, kde jim život s jeho iracionálními skoky a rozpory připadá spletitý a svévolný, tam jim pomáhaly neměnné zkušenosti, aby v chaosu života poznávali řád. Stejný cíl sleduje i starozákonní moudrost: zkouší v nepřehledném světě přírody a lidského života najít řád. Když nějaký odkryje, uchová jej, aby jej předala další generaci. Proto je Šalomoun velkým mudrcem, neboť *„vyslovil tři tisíce přísloví ... dovedl také mluvit o stromech, od cedru, který je v Libanonu, až po yzop, který roste na zdi, a dovedl mluvit i o zvířatech, ptácích, plazech a rybách"* (1Kr 5,12n).

Hledání řádu v chaosu života

Tím, jak Boží stvoření kategorizoval a klasifikoval, vnesl Šalomoun do spletité různorodosti rostlinného a živočišného světa řád. Všezahrnujícím způsobem, od největší ze všech známých rostlin – libanonského cedru až po rostlinku Yzop, představuje celou flóru. Shrnujícím způsobem mluví také o fauně (čtveřicí zvířecích kategorií míní něco plného). O členění do kategorií se pokouší také mudrosloví v komplikované sféře lidského života. I zde hledá řád, který se po staletí poddává stálým zkušenostem: *„Špatné, špatné", říká kupující, ale jen poodejde, už se tím chlubí."* A protože toto jednání kupce představuje zákonitost, je užitečné ji znát. Když tuto zákonitost navíc aplikujete ve svém životě, budete mít při nakupování větší úspěch. Proto nemá toto kupecké přísloví žádnou morální ambici. Sdílí jen řád, který napomáhá k lepší orientaci a k dosažení cíle.

Od popisu stavu ke každodennímu užitku

Tak můžeme přijmout i strohé zjištění v Př 26,14: *„Dveře se otáčejí ve svém čepu a lenoch na svém loži."* Také zde se jednoduše setkáváme jen s popisem stavu. A přesto v něm zaznívá jakási skrytá kritika, neboť volba slova „lenoch" zprostředkovává negativní hodnocení, a to dává nátěr i jeho chování: převrací se v posteli. Spolu s negativním hodnocením zaznívá nevyslovené napomenutí: Dělej to lépe než lenoch! Zde se tedy setkáváme s jiným druhem přísloví. Také popisuje stav věci, ale je spojeno s pedagogickým záměrem.

Tento záměr může také výslovně zaznívat v popisech prožívané skutečnosti, jako např. v Př 20,17: *„Někomu je lahodný chléb klamu, ale nakonec má plná ústa štěrku,"* nebo v 16,18: *„Pýcha předchází pád, domýšlivost klopýtnutí"* a ve 26,27: *„Kdo kope jámu, padne do ní, a kdo valí balvan, na toho se zvrátí."*

Čím se liší rady mudrosloví od etiky Desatera?

Citovaná přísloví tematizují určitou zákonitost, která se projevuje, když někdo nerespektuje pravidla lidského soužití a „pravidelně" poškozuje sebe sama, když škodí druhým. Pozitivní poselství, jež vysílají tyto negativní příklady, zní: „Prohlubuj společenství, pak prohloubíš i vlastní životní cíle." Tato přísloví obsahují, na rozdíl od těch kupeckých, etickou výzvu. To však vyvolává otázku: „Čím se tato etika odlišuje například od Desatera?" Rozdíl je v tom, že autorita Desatera spočívá v Jahveho spásném činu záchrany (Ex 20,2), zatímco rady mudrosloví argumentují důsledky, které si pachatel ponese: činění zlého bude mít zlý konec, zatímco dobré činy vedou k úspěchu. Zde vystupují mudroslovná pravidla orientovaná na užitek docela jasně na povrch.

Rozhodování založené na rozumu a citu pro situaci

Jak moc záleží na situaci, ukazují dvě zákonitosti, které jsou formulovány zcela protikladně (Př 26,4): „Neodpovídej hlupákovi podle jeho pošetilosti, abys nebyl jako on." Následující přísloví však doporučuje pravý opak: „Odpověz hlupákovi podle jeho pošetilosti, aby se sám sobě nezdál moudrý." Pokud dojde ke sporu s hlupákem, musí se moudrý vždy nově rozhodnout, zda dá na hrubou látku hrubou záplatu a hlupáka odhalí, nebo zda odpoví šikovně a citlivě. Moudrost je zde popsána jako schopnost vyznat se v situaci a reagovat podle toho. Přitom nejde o to, poznat v tu chvíli Boží vůli, ale spíše o užívání rozumu a citu pro situaci.

O absurditě života a potřebě blízkého

Ve skutečném napětí se však oproti tomu nachází dva výroky kazatele, který říká (Kaz 4,4): „Viděl jsem též všechno pachtění i vše, co prospěšného se koná, a jak přitom jeden na druhého žárlí. Také to je pomíjivost a honba za větrem.“ Všechen úspěch, sděluje tento verš, spočívá v neúspěchu jiného člověka, takže je vždy výsledkem konkurenčního boje. To je na úspěchu absurdní. Proto je hrst klidu lepší než dvě hrsti plné pachtění. (v.6) Tato výpověď však nesmí být čtena izolovaně od kontextu, v němž kazatel označí i život úspěšného člověka, který nežije na úkor druhých, také jako absurdní (4,7-8): *„A znovu jsem pohleděl, jak je všechno pod sluncem pomíjivé. Někdo je sám a nikoho nemá, ani syna ani bratra, a všechno jeho pachtění nebere konce, jeho oko se bohatství nenasytí... Také to je pomíjivost a úmorná lopota.“* S vědomím obou popsaných skutečností dospěje kazatel nakonec k závěru (v.9): *„Lépe dvěma než jednomu, mají dobrou mzdu ze svého pachtění.“* Shrneme-li to, řekneme: člověk potřebuje člověka. Lidé jsou odkázáni jeden na druhého a přitom zůstávají konkurenty. To je celá tragika: své lidství prožíváme vždy jen v napětí mezi závislostí na druhých a zároveň v konkurenčním boji s druhými.

Místo rezignace hledání skrytého smyslu a zodpovědnoti před Bohem

I tento pohled na lidskou společnost se neodvíjí z bezprostředního Božího zjevení, nýbrž z toho, že „jsem pod sluncem viděl...“ Tedy z pozorování reality života na zemi. Vystavíme-li se tomuto radikálně kritickému pohledu na lidský život, mohlo by nás to vést k rezignaci. Ale to by neodpovídalo moudrosti skryté ve starozákonních příslovích, protože všechno to hledání řádu a smyslu je vztaženo na Jahveho, Boha Izraele a Stvořitele světa. Všechno to úsilí získat „moudrost“ vychází z toho, že Bůh skrytě působí ve všem tom úsilí o moudrost, takže nakonec všechna moudrost (věda i životní zkušenost) má svůj původ v Bohu a vychází z něj (Př 1,7). Proto platí: „Začátek moudrosti je bázeň před Hospodinem“ (Př 9,10). Boží bázeň předchází všemu úsilí o utříděný vhled do života a stvoření a musí se také chopit správného jednání. V Jahveho bázni prožívaná moudrost Izraelce tedy spočívá v tom, že si své poznání biologických a sociálních řádů zodpoví před Jahvem svým vlastním životem. Tato bázeň před Bohem nachází svůj výraz v důvěrné víře v toho, kdo ve všech rušivých momentech a nebezpečích života drží celý svět i jednotlivé lidské existence ve své ruce a dopřává zdar cestě bohabojnému.

BERND BROCKHAUS
PŘELOŽIL JAREK ANDRÝSEK

Svědkem Boží moci
navzdory vlastní bezmoci

Dušan a Tibor

Jmenuji se Dušan a jsem z Prostějova. Byl jsem požádán, abych napsal svůj příběh – svědectví o tom, jak žiju s Bohem. Následující ohlédnutí je krátkou reflexí mého života, duchovních zápasů a svědectvím o Boží moci, která není závislá na mých náboženských výkonech.

Uvěřil jsem v 17 letech a teď jsem o dvacet let starší. Narodil jsem se do úplné rodiny, ale otec v ní nefungoval. Navzdory tomu jsem prožil hezké dětství, zvlášť hezké vzpomínky mám na chvíle s babičkou a dědou o prázdninách na chatě.

Žil jsem hodně samotářsky. Nejraději jsem byl sám, ale v dospívání se to změnilo. Stal se ze mě extrovert, který miluje lidi a potřebuje být s nimi. Mám hodně kamarádů a přátel. Jsem šťastný, když mohu druhým lidem pomáhat a učinit je šťastnými.

Z Boží vůle jsem dosud sám, ale ne tak docela. Asi od mých 24 let si mě Bůh začal používat k tomu, aby se s Kristem setkávali ti lidé, které mi posílal do života. S dvanácti z nich jsem mohl prožít chvíli, kdy se obrátili ke Kristu. Vnímám svůj život jako dobrodružství. Pracoval jsem jako prodavač, sociální pracovník a nyní jako distributor a prodejce knih vydavatelství Návrat domů. Osm měsíců jsem pracoval v Anglii, kde jsem prožil nadpřirozené povolání získávat druhé lidi pro Krista. Byl jsem svědkem zázraků a setkal jsem se s Boží mocí.

Jan 4:14 Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.”

Přesto, že jsem svůj život odevzdal Kristu už před dvaceti lety, cítím, že své zápasy o víru musím vést každý den. Každý den bojuji o víru a stále znovu se odevzdávám Kristu. Prožívám příběhy druhých lidí, jakoby to byly moje vlastní. Prožívám ve svém srdci lásku i nenávist. Dotýká se mě každé zlo. Bojuji v modlitbách za druhé lidi a snažím se jim pomoct i prakticky. Při tom všem se setkávám s pocitem samoty a zklamání, zklamání ze sebe sama i z druhých. Občas se mi hroutí mé představy o Bohu, asi pětkrát jsem vyhořel, ale moc si přeji setkávat se s Kristem.

Denně se stávám svědkem Boží moci a pomoci, ale také s bouří bezmoci a chaosu, který chce ovládnout můj život. Vede mne to k pokoře a poslušnosti, abych byl tichý srdcem, jako můj Pán, Ježíš Kristus, přesto že se ve mně vše bouří. Často dělám, co nechci, a má přirozenost je lámána. Ve své bezmoci, prožívám, jak Bůh mění můj život i životy druhých. Kéž dospěji ve zralého člověka a stanu se tím, kým mě Bůh chce mít.

Šestého července 2011 napsal přítel, kterému jsem se v poslední době věnoval, svůj příběh:

pokračování na další straně

(pokračování ze strany 29)

Jmenuji se René, je mi sedmnáct a už tři roky bydlím v Prostějově, kam jsme se přestěhovali z Hodonína. Na Jižní Moravě jsem prožil své dětství, tam jsem vyrůstal v neúplné rodině. Naši se rozvedli, když mi bylo sedm. Jako nejmladší ze sourozenců jsem byl rozmazlován, byl jsem výbušný a vzteklý. Často jsme se stěhovali, mimo rodné město však jen třikrát. V Miloticích u Kyjova jsem se začal měnit, vzpomínám si, že jsem tam začal nenávidět Boha. Odtud jsme se po dvou letech odstěhovali do Prostějova. O Bohu jsem nechtěl nic slyšet, ale v deváté třídě se to ve mně změnilo. Má nenávist vůči Bohu ochabla. Poznal jsem totiž Dušana, věřícího člověka, u kterého jsem začal pracovat. Je mi přítelem i oporou. O prázdninách po deváté třídě mne vzal na konferenci katolické charismatické obnovy. Tam jsem uvěřil v Boha.

Je tomu už rok, co věřím v Boha, netvrdím, že je to jednoduché, spíš naopak. Některé zkoušky jsou pro mne těžké, ale bojuji. Můj život se začal měnit. Jde to pomalu, ale jistě. V Prostějově navštěvuji Českobratrskou církev evangelickou a lidé ve sboru se stali mou druhou rodinou.

Největší změnu, kromě toho, že jsem přestal nenávidět Boha, jsem prožil, když jsem dokázal odpustit otci a sejít se s ním ještě před prázdninami. Ale myslím si, že mi k tomu dopomohl Bůh, stejně jako mi pomohl, abych se dostal na střední školu, kam jsem se hlásil. Jsem Bohu vděčný za novou šanci, kterou mi dal. Už bych nikdy neměnil. Jsem s Bohem rád.

Devátého července 2011 v jednu hodinu ráno jsem se ve společné modlitbě stal svědkem toho, jak se René plně odevzdal Kristu. Stal se mým zatím posledním duchovním „synem“. René je kamarád Tomáše, kterého jsem na cestě obrácení k Ježíši doprovázel před rokem. Opět jsem se stal duchovním rodičem, modlete se za nás i za Tibora, který také sepsal svůj příběh.

Jmenuji se Tibor, je mi dvacet šest let a bydlím v Prostějově. Vyrostl jsem v pěstounské rodině na venkově v Jižních Čechách. Ve čtrnácti jsem z pěstounské rodiny musel odejít, protože jsem začal dělat velké problémy. Nerozuměl jsem si s rodiči. Sociální pracovnice mě umístila do psychiatrické léčebny, odkud jsem se mohl vrátit domů, ale já jsem požádal o zrušení pěstounské péče. Následoval pobyt v diagnostickém ústavu a odtud jsem byl soudně umístěn do výchovného ústavu do 18 let. Když mi bylo osmnáct, šel jsem bydlet do azylového domu. Odtud mě po krátké době vyhodili a já stál před rozhodnutím, co dál? V rodině mě odmítli. Využil jsem dřívější nabídku bydlení v azylovém domě ve Vlašimi. Tam jsem díky člověku, který se stal mým přítelem, uvěřil. Období ve Vlašimi bylo totiž mým nejhorším. Vnímal jsem svou samotu a beznaděj. To mě vedlo k rozhodnutí, že musím něco se svým životem udělat. Tím kamarádem se mi stal Dušan, který mě hodně povzbuzoval a také přivedl k lidem, co žili s Bohem. To mě zasáhlo nejvíce. Přijetí Ježíše a jeho oběti přineslo do mého života největší změnu. S Kristem žiji už sedm let. Zažil jsem různé boje a pády, které mě však k Bohu přiblížily ještě víc. Byl jsem i ve vězení a to byla situace, kterou už v životě nechci nikdy prožít. Od Pána i od lidí jsem dostal novou šanci. Začal jsem dělat školu a vztahy s rodinou se opět obnovily. V Prostějově chodím do Církve bratrské a cítím se tam jako doma. Sbor se mi stal rodinou. Mám své plány, ale nejdůležitější je vztah s Bohem. S ním má můj život smysl a naději. Díky němu jsem teď vstoupil do služby s dospívajícími dětmi. Není to vždy lehké, ale jedině v Kristu to má smysl.

DUŠAN DADÁK
ZPRACOVAL JAREK ANDRÝSEK

Duchovní služba

Často začíná povolání do služby poměrně nenápadně. Po roce 1989 byla v naší zemi velmi brzy obnovena činnost Armády spásy. V Brně se této práce ujal Holanďan bratr Piet Katjee v hodnosti majora Armády spásy. Jeden z prvních kroků, které tento muž podnikl, vedl k navázání kontaktů s vedením věznice v Kuřimi u Brna. Nabídl tomuto zařízení možnost duchovní služby a věznice ji přijala. Jako velmi prozíravá se v následujícím období ukázala nabídka zapojení do této služby všem brněnským církvím. Na dopis bratra Katjee, rozeslaný do všech brněnských sborů, reagovalo pozitivně osm, včetně Křesťanského sboru Brno.

Pamatujte na vězně, jako byste byli uvězněni s nimi ... Žd 13,3

Když začátkem roku 1991 zazněla v našem brněnském sboru informace o možnosti navštěvovat věznici v Kuřimi a na stole se objevil arch papíru s možností uvést své jméno do seznamu zájemců, příliš dlouho jsem neváhal a připojil jsem svůj podpis k dalším asi 15, které už na seznamu byly. Během dalších týdnů se vyjasnily možnosti, za kterých se návštěvy duchovních ve věznici mohou konat. Po nezbytných formalitách a stanovení termínů návštěv jsme od července 1991 do věznice začali pravidelně docházet. Pro Křesťanský sbor bylo vyčleněno úterý dopoledne jedenkrát za čtrnáct dnů (střídali jsme se s Bratrskou jednotou baptistů Brno) a neděle odpoledne jednou za osm týdnů. Stanovené časy pro službu ve věznici – zejména v úterý od 9,00 do 11,00 hodin, v podstatě vyřadily zájemce o tuto práci, kteří byli v produktivním věku. Do kuřimské věznice jsme začali pravidelně docházet bratr Stanislav Kašparec a já. O nedělích se k nám přidával bratr Jan Zeman z Křížovic do doby, než se v druhé polovině devadesátých let přestěhoval do Olešnice.

V roce 1994 vzniklo z iniciativy ERC a lidí, sloužících v českých věznicích, občanské sdružení Vězeňská duchovenská péče, jehož cílem bylo pomáhat organizovat duchovní službu ve věznicích, zprostředkovávat kontakty s Vězeňskou službou v ČR a informovat o zákonných úpravách služby ve věznicích. Po zralé úvaze a poradě se staršími sboru jsme se s bratrem Stanislavem Kašparcem stali v roce 2000 členy tohoto Občanského sdružení.

Za 20 let nepřetržité služby v kuřimské věznici jsme se setkali se stovkami vězňů, kterým jsme mohli předat evangelium. Rozdali jsme nepočítané množství Biblí a gedeonských Nových zákonů. Šestnáct let jsme při naší službě neměli žádnou zpětnou vazbu. Nevěděli jsme, jestli se některého z odsouzených dotklo evangelium, zda navázal, po svém propuštění, kontakt s některým společenstvím křesťanů – nic. I když byl tento fakt z lidského pohledu deprimující, vzájemně jsme se s bratrem Standou ujišťovali a povzbuzovali v tom, že služba, ke které nás Bůh povolal je v první řadě rozséváním Božího slova do srdcí lidí. Práce s vězni nespočívala jenom v pravidelných návštěvách věznice, ale v poměrně rozsáhlé písemné korespondenci a také praktické pomoci těm, kteří byli z vězení propuštěni na svobodu a velmi často byli bez prostředků. V roce 2003 se v kuřimské věznici objevil muž, který vyznával Pána Ježíše jako svého Spasitele. Při-

ve věznicích

šel z věznice ve Valdicích a odpykával si výjimečný trest 20 roků odnětí svobody. Jeho přeložení do Kuřimi nám avizovali manželé Sikorovi, kteří s ním měli kontakt již za jeho působení ve Valdicích. Psal o něm také článek do časopisu Živé slovo bratr J. Krmášek (ŽS č. 2/1995, str. 55-57). Bylo to pro nás se Standou milé pohlazení z Boží strany. Najednou tady byl člověk, se kterým jsme se i v prostředí věznice mohli sdílet jako s bratrem v Kristu, a který také zval na naše společná setkání ve velkém počtu své spoluvězně. V roce 2005 byl bratr Leoš Trojáček, po odpykání tří čtvrtin trestu, podmínečně propuštěn a v současné době pomáhá při duchovních návštěvách ve vazební věznici v Litoměřicích. Dodnes se spolu stýkáme a máme živý kontakt.

Na podzim roku 2007 odvolal Bůh bratra Stanislava Kašparce a já jsem na nějakou dobu zůstal na práci ve věznici sám. V té době jsem ukončil dlouholetou systematickou práci s brněnským dorostem Poutníci a službu ve věznici jsem viděl ve své práci jako prioritní. Prožíval jsem také zázemí domácího sboru, který mě v této službě podporoval zejména modlitebně. Prosil jsem Pána o pomocníka ve službě, protože za roky práce v Božím díle jsem vnímal, že práce v týmu, byť tom nejmenším – ve dvojici – je efektivnější a užitečnější. Umožňuje také do jisté míry zastupitelnost. A Bůh mně dal bratra Jana Kašparce. Služba tedy zůstala v „rodině“ J - Jenda nastoupil na místo svého zesnulého staršího bratra. Z Boží strany to bylo přesně načasováno, ostatně tak jako vždycky, protože po letních prázdninách roku 2008 vypadla ze služby v Kuřimi brněnská BJB. Jedno úterý tedy zůstávalo neobsazené. Sami odsouzení přišli s návrhem, abychom úterní setkání, které bylo vyhrazeno pro bratry baptisty, obsadili. Po projednání s BJB a vedením věznice jsme tuto možnost využili a od roku 2008 navštěvujeme kuřimskou věznici pravidelně každé úterý. Z Boží strany přišlo další povzbuzení – v roce 2007 se poprvé na našem biblickém setkání objevil Rom, Matěj Nový. Hltal evangelium, bombardoval nás otázkami a přiváděl na setkání spoustu spoluvězňů. Najednou nám začala být vězeňská pastorační místnost malá. Matěj se v roce 2008 obrátil, vyznal své hříchy a velmi intenzivně začal svědčit o Pánu Ježíši spoluvězňům. A ti vnímali nejenom jeho slova, ale zejména úžasnou změnu, která byla v jeho životě jasně patrná. A po 16 letech služby, kdy se „jakoby nic nedělo“ jsme prožívali Boží působení mezi vězeňskými zdmi. Obrátili se další dva vězni, naše pravidelná setkání byla plná mužů, kteří chtěli slyšet Boží slovo a chtěli se s námi modlit.

Dnes je bratr Matěj Nový, po podmínečném propuštění, na svobodě a intenzivně se zapojuje do Boží služby. Slouží v brněnském romském sboru, vede skupinku v Bučovicích, kde žije a posílil shromáždění v Heršpicích u Slavkova, kam pravidelně dojíždí. Také dva další vězni, kteří v Kuřimi uvěřili, jsou již mimo věznici a drží se Pána. Jeden z nich navštěvuje shromáždění našeho sboru v Brně a druhý je v kontaktu s bratrem Matějem Novým.

Z Boží milosti se naše služba ve věznicích rozšířila. V této době navštěvujeme s bratrem Janem Kašparcem kromě věznice v Kuřimi, ještě novou věznici v Rapoticích a věznici v Břeclavi. S užitkem pracujeme s Emauzskými korespondenčními kursy a jsme vděční za tuto práci, která je vězňům šitá „jako na míru“. Uvědomuji si, že práce s vězni je pořád rozsévání, tak jako na samém začátku, a že jsme závislí na Boží milosti. A také jsem porozuměl tomu, že Bůh touží vidět naši věrnost. Je to Jeho práce a ovoce přichází z Jeho moci. Nejde o výsledky, kterými bychom mohli dokládat úspěšnost nebo neúspěšnost služby. Do ní nás povolal Bůh a On je jejím garantem. Bůh nechce vidět statistické výkazy naší služby, jde mu o věrnost a vytrvalost. Úžasné je, že můžeme spolupracovat na tom, aby to ovoce mělo z čeho vyrůst. Díky Bohu za to, že pro něho není ztracený žádný člověk – ani ten který je ve vězení a nad kterým často lidská společnost zlomila hůl.

JIRKA KREJČÍ

V Křesťanském sboru Brno- Židenice, bývalí vězni a pracovníci, konající ve věznicích duchovní službu

Jiří Krejčí (vlevo) a Jan Kašparec (vpravo) s rodinou Nových, Matějem, Kristínou a Janem

Protestanté v Katalánsku

Letos v květnu jsme s rodinou dva týdny pobývali v Katalánsku. Při té příležitosti jsme navštívili Křesťanský sbor v Sant Celoni, městě vzdáleném asi 50 kilometrů od Barcelony. Dvakrát jsme nocovali ve zdejším sborovém domě a v neděli jsme se zúčastnili bohoslužeb. Další neděli jsme zajeli do Barcelony a zúčastnili se zde společného shromáždění šesti zdejších sborů. Při té příležitosti jsem natočil rozhovor se Samuelem Penalvou, starším sboru v Sant Celoni a koordinátorem křesťanských sborů v celém Španělsku, a Eliseem Casalsem, který nese odpovědnost za bratrské sbory v Katalánsku. Přepis tohoto rozhovoru přinášíme.

Sborový dům Sant Celoni

Jak jsou na tom španělské církve?

Samuel Penalva: Španělská katolická církev se v poslední době ocitla v tíživé situaci, neboť spousta katolíků ztrácí svou živou víru, takže opravdově věřících je velmi málo. Ostatní denominace na tom nejsou o mnoho lépe. Ve Španělsku jsou všichni protestanté sdruženi do evangelické církve nazvané Iglésia Evangelica. V tomto sdružení jsou zastoupeni evangelíci i evangelikálové, tedy i baptisté, metodisté, věřící z křesťanských sborů i letničních církví.

V České republice jsou tyto denominace samostatné a veřejnost se často v množství různých církví nevyzná. Vaše praxe mi připadá velmi praktická. Spolupracují spolu tyto církve, když už jsou takto propojeny?

Samuel Penalva: Před lety jsme na tom byli stejně jako vy a každá denominace měla své vlastní společenství a fungovala nezávisle. Dnes jsme však sdruženi do této jedné velké rodiny a v mnoha oblastech vzájemně spolupracujeme. Toto spojení je např. výhodné pro zahraniční misii.

Eliseo Casals: V Katalánsku protestantské církve spolupracují. Podílí se např. na menším televizním programu, věnují se evangelizaci v tamějších nápravních zařízeních a spolupracují také na přípravách a organizaci oslav větších svátků, například Velikonoc. Všeobecně mají církve mezi sebou dobré vztahy a během celého roku udržují vzájemné kontakty.

Pro naši představu, kolik protestantů ve Španělsku je?

Samuel Penalva: Španělsko má zhruba 45 milionů obyvatel a z toho je asi 200 000 evangelikálních věřících.

Eliseo Casals: Jen v Katalánsku je na šest set protestantských společenství, z toho je asi čtyřicet křesťanských sborů. V samotné Barceloně je bratrských sborů asi patnáct, metodistické sbory jsou tu čtyři. Letničních společenství je zde asi čtyřicet a jsou zde také baptisté.

Ve Španělsku je mnoho migrantů z Latinské Ameriky. Je známo, že tamější protestantské sbory jsou hojně ovlivněny letničním hnutím. Jak se toto hnutí šíří ve Španělsku?

Eliseo Casals: Nejdůležitější křesťanské skupiny zde letničním hnutím ovlivněny nejsou.

Kdy se vůbec ve Španělsku objevily bratrské sbory?

Eliseo Casals: V Katalánsku se evangelium začalo volně šířit přibližně okolo roku 1870. Duchovní podněty k nám přicházely především z Francie. Dnes zase do Barcelony přichází mnoho lidí z Latinské ameriky, a proto církev roste.

Jak vznikl sbor v Sant Celoni?

Samuel Penalva: San Celoni je malé město, ve kterém žije asi 15 000 obyvatel. Přibližně před dvaceti lety zde jeden velký sbor působící v Barceloně založil malé společenství, jež má dnes asi 50 až 60 věřících, kteří se zde pravidelně scházejí. Sborovou budovu nám pomohl postavit a zařídit jeden partnerský sbor ze Spojených států Amerických.

Španělsko a španělská církev má za sebou trudnou historii. Jak jste zvládli období Frankova režimu?

Samuel Penalva: V době Frankovy diktatury jsme měli jen velmi málo prostoru. Když však v roce 1975 Frankův režim padl, získali jsme náboženskou svobodu. Jejím rubem je rostoucí počet ateistů a agnostiků.

Eliseo Casals: Za Franka bylo velmi těžké otevřít církve světu, protože stát nás všechny kontroloval. Poměry se zde uvolňovaly velmi zvolna a jen díky tlaku okolních států. Mezinárodní solidarita pro nás v době diktatury byla nesmírně důležitá, neboť díky ní mohly i nekatolické církve růst. Jsme tedy velmi vděčni za současnou svobodu a snažíme se ji využít.

Je dnes už ve Španělsku skutečná náboženská svoboda?

Eliseo Casals: Formálně ano, ale realita je poněkud složitější. Od roku 1992, kdy socialistická vláda uznala evangelické církve jako oficiální církev, se k nám sice úřady chovají lépe, přesto však stále

Sbor v Sant Celoni

platí, že privilegované postavení v zemi má církev katolická. Máme sice stejná práva, římská církev je však vždy tou první a důležitější. Proto je i mnohem více podporována. V praxi to znamená třeba to, že se nám dosud nepodařilo založit na žádné španělské univerzitě protestantskou teologickou fakultu.

Jak španělští protestanté pracují misijně?

Samuel Penalva: Od té doby, co máme náboženskou svobodu, je Španělsko misijním polem a my se je snažíme zasáhnout evangeliem. Formy misie jsou různé. Snažíme se být přítomni tam, kde jsou lidé, tedy především ve městech. Tou základní cestou je navázat s lidmi přátelské vztahy a teprve pak jim přiblížit našeho Pána Ježíše Krista. Organizujeme různá domácí setkání, skupinky, na které sezveme přátele a známé a společně pak hovoříme o Božím slově. Zveme lidi i do našeho sboru, aby sami mohli poznat sborový život a seznámit se s naší bohoslužbou. U příležitosti svátků, které slaví sekulární společnost, připravujeme pro své přátele ve sboru pohoštění. Než lidem začneme říkat evangelium, snažíme se s nimi navázat přátelský vztah, neboť španělská společnost je k církvím velmi obezřetná.

Eliseo Casals: Snažíme se také vyjít vstříc potřebným lidem. Navíc se rozvíjí práce s mládeží a celkově se chceme více přiblížit lidem, kteří bydlí v okolí sborových budov. Například v našem společenství je zvykem uspořádat "výjezdový den", kdy dopoledne společně chválíme Pána, slavíme Večeři Páně a večer pak jdeme kázat evangelium. Původně to byla jen akce naší denominace, ale už druhým rokem ji pořádáme i spolu s ostatními společenstvími. Během tohoto dne je možno pozvat přátele, aby se něco víc dozvěděli o Bohu. Kázat evangelium na ulicích není ve Španělsku stále úplně snadné, neboť na všechno je třeba mít povolení. I když tedy přišly se svobodou nové možnosti, stále ještě není úplně snadné je využít pro naši práci.

Jak vypadá vaše zahraniční misie?

Samuel Penalva: Misijně pracujeme v zemích Jižní a Střední Ameriky, například v Ekvádoru, kde se podílíme na projektech v sociální oblasti, na něž dohlížejí a zároveň je podporují místní ekvádorské sbory. V Africe zase spolupracujeme na projektech v Burkina Faso, které se zaměřují na celkové zlepšení lékařské péče v této zemi a zajištění potřebných léčiv. Dále se snažíme pomoci při zajištění výbavy pro tamější školy.

Jaké jsou největší problémy španělské církve?

Samuel Penalva: Máme velké starosti s mladou generací, neboť mladí lidé jsou orientováni velmi materiálně a postrádají duchovní rozměr života. Do budoucna pro nás tento problém tvoří velkou výzvu. Velkou starost nám též dělá věkové složení našich sborů, které jsou plné starších lidí. Velmi nám chybějí mladí lidé a děti. Španělsko se navíc řadí mezi země s celkově nejnižší porodností na světě. Populace zde sice zdánlivě roste, ale pouze v důsledku přílivu přistěhovalců. Původních Španělů ubývá.

Poznamenala nějak život církve ekonomická krize?

Samuel Penalva: Ano, poznamenala. V současné době je u nás dvacetiprocentní nezaměstnanost, což je historické maximum. Církve jsou na stejné lodi s ostatními obyvateli, takže křesťanská společenství mají potíže s pokrytím svých nákladů.

Jsou znát v Katalánsku důsledky turistického boomu, který zde propukl v uplynulých desetiletích?

Eliseo Casals: Turistický boom nám pomohl po ekonomické stránce, avšak z pohledu sborů nám velkou radost nedělá. Příčinou je mnoho špatných vlivů, které spolu s turisty do země přišly. V posledních dvaceti letech jsme např. byli svědky nárůstu prostituce.

Ví něco španělská církev o české církvi?

Eliseo Casals: Myslím, že ne, jelikož my toho mnoho nevíme ani o jiných zemích. V poslední době se sice snažíme o kontakty s křesťanskými sbory z Francie a Portugalska, je to však běh na dlouhou trať. Co se týče vaší země, jsme si vědomi určité společné tradice a určitých historických souvislostí. Zvláště mám v paměti vašeho Mistra Jana Husa a Moravské bratry.

Za jaké problémy katalánské církve bychom se měli v Čechách modlit?

Eliseo Casals: Byl bych moc rád, kdybyste se v Čechách modlili za naše křesťany, kteří jsou pod vlivem sekulárního světa, takže jsou křesťany pouze v kostele v neděli. Zapomínají, že by měli být následovníky Krista v celém svém životě každý den.

PETR VAĎURA
ROZHOVOR PŘELOŽILI DANA A MILAN MRÁZKOVI, PŘEPSALA EVA MIKSCHIKOVÁ

Festival UNITED
z různých perspektiv

Na konci letošních prázdnin přijelo do Vsetína přes 1600 převážně mladých lidí. Čekal je zde třídenní festival, jehož mottem byla „Tři P“* – Kristem propojeni, proměněni a povoláni. *Program festivalu tvořily ranní a večerní bohoslužby, koncerty, divadla, filmy, semináře a workshopy. V článku přinášíme čtyři různé pohledy těch, kteří se festivalu zúčastnili.

Intenzivní hřejivou vzpomínku na aktivity a chválou naplněné tři dny a dvě noci ve městě, které snad celé (nebo alespoň jeho centrum) dýchalo nadšenými mladými lidmi. Přijeli se bavit, být spolu a přitom uctívat svého Pána na nebesích. Nejen plný hlavní sál, obležené schodiště kulturního domu, obsazené lavičky v okruhu 1 km od centra, to vše hovořilo o tom, že to byla pořádná akce, na kterou stálo za to přijet. Byl konec srpna a já hned první večer propotil dvě trička, a to byl jen začátek. Když jsem si druhý den ráno v obchodě s oděvy zkoušel nové tričko, zaslechl jsem z kabinky rozhovor dvou postarších prodavaček ve věku tak 50 až 60 let, jak se spolu baví o té zvláštní akci a mladých lidech, které všude potkávaly. Jedna druhé vyprávěla, že ji jedna dívka až Českých Budějovic zvala na večer - měl vystupovat „pan Miro“ (pozn. redakce Miro Tóth – frontman kapely Tretí deň) a že na jeho proslov a písničky by měly určitě přijít.

Kromě hudebních zákusků a bonbónků, jsem si vychutnal i trefné slovo řečníků, zobnul čočky (jako od Jákoba) z misky pastora Lukáše Targosze. Několikrát jsem navštívil místnost modliteb, zašel za pastoračním poradcem probrat několik srdečních záležitostí. Po obědě jsem si zašel do parku, lehl do trávy a nasytil nitro z čerstvě zakoupené duchovní literatury. Vnímal jsem to jako maximální *relax*, čas setkání s Bohem a se starými přáteli, voňavé nadechnutí se před dalším podzimem a zimou. Bylo z čeho čerpat. Moc děkuji za to, že takový festival někdo připravil.

LUKÁŠ STEJSKAL
– ÚČASTNÍK FESTIVALU

Letošní Worship Festival United (dále WFU) byl pro mě jiný než ostatní akce z mnoha důvodů. Zdálo se, že na něj nepojedu, měl jsem v tom termínu mít větší chirurgický zákrok. Když jsem však dostal osobní pozvání od Petra Húště, začal jsem o účasti vážně uvažovat. Operaci jsem přeložil a tak jsem na WFU pracoval jako dobrovolník. Mohl bych mluvit o mnoha podnětech, které jsem tam dostal, chtěl bych se však zaměřit na osobní prožitek, který jsem si odnášel jako dobrovolný spolupracovník. Na minulém Worship Festivalu jsme s kapelou vystupovali na hlavním pódiu, čehož si stále moc vážím. Tehdy jsem to pozoroval z pódia, ale teď jsem byl tím, kdo slouží ostatním, takřka bez povšimnutí. Člověk by to mohl vnímat jako prohru, já jsem však z toho čerpal neskutečnou sílu. Viděl jsem v tom poslání. Nebyl jsem vidět, nekonzumoval jsem, ale dělal to, k čemu nás vybízí náš Pán, Ježíš. Být jedním z posledních (v očích lidí). To mě naplňovalo radostí. Neznamená to, že bych už nechtěl vystupovat na pódiu, ale viděl jsem to najednou z jiné perspektivy. Mohu stát na pódiu a mohu také sloužit těm nepatrným a užívat si jejich úsměvy. Stát bez povšimnutí někde vzadu se slzami v očích, že se někomu jinému plní na pódiu sen a mít radost z toho, že druhým plní jejich sny – a já k tomu trochu přispěl. Být vidět a být obdivován neznamená vše, ale to, co je v skrytu, to Bůh připočítává k našemu pokladu v nebi.

JAKUB PÍPAL
– DOBROVOLNÍK FESTIVALU

Nejsem zastáncem velkých akcí. Ve společnosti nad pět osob se cítím nesvá a prchám, když ne doslovně, tak alespoň duchem. K početným akcím jsem spíš skeptická a donedávna jsem ani nebyla přesvědčena o tom, že by Bůh na tyto naše aktivity chodil. Když jsem tedy byla pozvána na letošní festival chval jako jeden z duchovních poradců, nejásala jsem. Zodpovědnost a zvědavost však zvítězily. Vyzbrojená postojem nezávislého pozorovatele jsem tedy prošla registrací a vyšla mezi lidi.

Pokud se ptáte: „Jak takový člověk může jít komukoliv radit?“ – úplně vás chápu. Ale já takto Pánu Bohu dala vše, co jsem měla. Svého rozhodnutí jsem pak už ani na chvíli nelitovala. Dostala jsem šanci vidět mladou generaci novým pohledem. Skrze služby lidí na pódiu jsem zachytila odlesk Božího otcovského srdce směrem k těm „děckám“ usazeným jako kuřata jedno vedle druhého na parketách kulturáku. Moje panika ze sloučené služby všech denominací v poradenském týmu se sice po prvním společném představování mírně vystupňovala, ale pak už na ni nebyl čas. Důležitější než hledání věroučných rozdílů byla služba mladým lidem.

Také pojem „věřící“ a „nevěřící“, alespoň pro mě, ztratil původní význam. Najednou tohle dělení nebylo až tak důležité. Lidé, kteří za námi – poradci – přicházeli, hlavně hledali. Hledali odpovědi na spoustu otázek, sami sebe, skutečný život. Setkala jsem se s lidmi, kteří sami sebe považovali za věřící, ale Krista vlastně neznali. Potkala jsem i takové, kteří se zoufale snažili dlouhé roky polepšovat a přetvářet sami sebe, přestože o Kristu věděli prakticky vše... Měla jsem také možnost nahlédnout do praxe jiných denominací, od katolické po charismatickou. Z těchto setkání mi zůstala spousta nevyřčených otázek a touha prožít odpovědi. Ty dřívější jasné odpovědi mi už nepřipadají tak úplně jasné!

Pán Bůh na tomto festivalu neminul svou proměňující pozorností ani mě. Prožila jsem usmíření a vnitřní pokoj vůči lidem, se kterými mi to jaksi celé roky nešlo. Prožila jsem týmovou spolupráci s lidmi z vlastního sboru i z jiných církví. Vůně radosti z Boží blízkosti zaplavila, z mého pohledu, nejen vsetínský kulturák. A pro mě milost a požehnání největší: po sedmi letech se právě na tomto festivalu vrátil ke Kristu náš syn.

BROŇA HABOVÁ
– DUCHOVNÍ PORADCE FESTIVALU

Abych řekl pravdu, těšil jsem se na něj už od samého počátku, a to jsem ještě netušil, že budu moct být, i s naší kapelou 180°, součástí toho všeho a přispět, jak se tak říká: „Malou trochou

Daniel Fajfr, biskup CB

do mlýna." Jako kapela jsme dostali příležitost, doprovázet páteční dopolední worship. Byla to pro mě obrovská výsada, ale také výzva. Čím víc se festival blížil, tím větší jsem cítil zodpovědnost, protože hrát na festivalu světového formátu, už není jen tak.

Musím říct, že jsem měl velká očekávání, a to jak od pořadatelů, tak také od techniky. Ne vždy je dobré mít velká očekávání, protože se může stát, že očekávání vystřídá zklamání. To však nebyl případ festivalu United ve Vsetíně. To, co jsem tam mohl vidět a prožít, předčilo všechna má očekávání. Zázemí, technika, pořadatelé a dobrovolníci, to vše šlapalo jako dobře promazaný stroj, ze kterého sršela profesionalita a odhodlání. „Stroj", který nepoháněla lidská, ale Boží síla. A když jsem pak společně s kapelou stál uprostřed kruhu lidí, kteří se za nás modlili a před vystoupením vyprošovali požehnání, věděl jsem, že jsem na správném místě. V tu chvíli jsem si mohl uvědomit, jak malí jsme. Že si tady odehrajeme přidělených třicet minut, sbalíme si nástroje a nezůstane po nás vůbec nic. Ale to, co tu přece jen zůstane, je Boží sláva, Boží moc a Boží láska, která nás neustále obklopuje. A pak jsem mohl jen žasnout nad tím, jak si nás Pán používá bez ohledu na to, co jsme v životě dokázali. Takový byl festival United, kde jsme mohli být Kristem propojeni, proměněni a povoláni. A to co jsem vidět na letošním festivalu bylo to, že Bůh je velký a proto se nemusíme bát dělat velké věci.

DAVID KALÁČ
– ÚČINKUJÍCÍ NA FESTIVALU

Na pobytu v Jeseníkách

V týdnu 31.července až 6.srpna 2011 proběhl v Pustých Žibřidovicích (okr. Šumperk) v hotelu „Na trojce" pobyt převážně „dříve narozených", ale nejen jich. Jsem vděčný, že jsem se po určitém váhání kurzu zúčastnil. To váhání bylo dáno tím, že jsme doma moc dobře nevěděli, jak prázdniny proběhnou a také tím, že jsem uvažoval, že bych rád také strávil jednu dovolenou s Vláďou Pípalem.

Sešli jsme se tam v podstatě „stará garda" – přátelé v Kristu z konce 60. let minulého století, doplnění o nové známé – nebo ty, co s námi ještě na pobytu nebyli, jako např. manželé Ondrej a Margita Michalkovi z Prahy, nebo Eliška Rezlerová a Jana Drholcová ze Sobotky či manželé Jakoubkovi z Prostějova. Spolu s námi zde bylo několik věřících sester z evangelického sboru v Pozděchově a z BJB ve Zlíně. Z našeho sboru se pobytu zúčastnili: Rutka a Jožka Mikušovi, Míša a Péťa Mikušovi s dětmi, Růženka Březovjáková, Pavla a Jožka Holubcovi a Tomáš Pala.

Bratr Jožka Holubec nám zajistil pro naše „chvilky" vynikající lektory – kazatele CB bratra Petra Šimmera s manželkou, pak nám dobře známého pracovníka Armády spásy v Praze Pavla Kábrta a bývalého „Svědka" bratra Otu Vítka z Bystřice p/H.

Nevím jak pro ostatní, ale pro mne byla asi největším přínosem služba bratra Petra Šimmera s jeho zamyšlením nad tématem „Kristus v nás" a textem z 2Tm 3,10-37. Bratr Petr Šimmer nám pověděl o svém zajímavém životě víry. Od počátků a obrácení v Polsku na pobytu s br. Karlem Kořínkem, přes duchovní zkušenosti v Praze pod vlivem anglického studenta bratra Johna Mc Farlane (toho pak komunisté po několika letech ze země vypověděli) po jeho život v Církvi bratrské v Děčíně, výstavby sborového domu v Děčíně a jeho působení na Mostecku a Chomutovsku a službě mladým lidem.

Jeho služba byla pro nás starší velmi motivující: „Nejste do starého železa" – Pán Bůh má pro vás ještě úkoly! Máte být vzorem a příkladem pro mladé, kteří nutně vzory potřebují. Máte být těmi, kdo mladé lidi nesou na modlitbách – protože ti je potřebují.

Jeho charakteristickým rysem bylo také toto: „Duch kam chce věje..." Mluvil hodně o Duchu svatém – o jeho působení a důležitosti jeho vlivu se vší střízlivostí, ale také naléhavostí, které v našich sborech chybí. Vedl nás k otevřenosti v našem životě a k potřebě vyrovnat se s tím, co do našeho života nepatří. Připomněl nám, že v mnoha věcech sami na své problémy nestačíme a potřebujeme bratrskou či sesterskou pomoc. A vedl nás k tomu, abychom byli těmi, kdo žehnají a činí jméno Ježíšovo velkým i pro mocné této země.

Bratr Ota Vítek se s námi sdílel o svých zkušenostech se Svědky Jehovovými. Připomněl nám, že jednání s nimi vyžaduje ne teologické spory, ale laskavého ducha a modlitbu. Pak nás upozornil na webové stránky www.rozcesti.org, kde je uvedena řada užitečných materiálů pro ty, kdo se setkají se Svědky Jehovovými a musí si řešit, jak se k nim postavit.

Bratr Pavel Kábrt nám přednesl svou přednášku o zhoubných důsledcích Darwinova učení na život společnosti. I on nás upozornil na stránky www.kreace.org, kde je možno najít hodně zajímavostí na téma kreacionismu.

Pán Bůh nám dopřál prožít spolu velmi hezký týden – jak v společenství křesťanů, kteří se mají rádi, tak také i v hezké přírodě Jeseníků. Mohli jsme pobýt na horách, na Šeráku, na Pradědu či prohlídnout si zámek, lázně a ruční papírnu ve Velkých Losínách (10 km od našeho hotelu) a také řada z nás absolvovala exkurzi do přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně v Koutech n/D.

Jsem moc vděčný především Pánu Bohu, ale také Jožkovi Holubcovi za jeho péči a nasazení, se kterým tento pobyt zorganizoval, také všem těm, kteří nám tam posloužili svým dílem svými zkušenostmi i slovem povzbuzení a napomenutí. Věřím, že nezapadla a přinesou svůj užitek. Aspoň já to tak ve svém životě cítím.

TOMÁŠ PALA

MOŘE
a delfín

Hluboko uvnitř lidské duše,
duše každého člověka
najdeš moře
někdy rozbouřené a jindy klidné
někdy je vřelé a jindy stydne
na dosah ruky a přece z daleka

Moře je beze dna a bez pobřeží
a těžko změříš jeho hloubi
tam kde se voda s nebem snoubí
obzoru dopátráš se jenom stěží

V tom moři plave delfín,
co utkaný je z duhy
plave tam ve vlnách
a tichou píseň zpívá
moc dobře moře zná a ví,
co se v něm skrývá
takový delfín není nikde
žádný druhý

A ve vodách moře je více, nežli zdá se
v jediném koktejlu a v celé svojí kráse
najdeš tam
všechnu svou hořkost
a všechnu bolest
kaluže slz
a všechnu krev
radostný smích
zoufalý řev
všechny své příběhy
a všechny sny
bezesné noci
a dlouhé dny
ty, které miluješ
i nenávidíš
vše, co si zaseješ
a co si sklidíš
v tom velikém moři,
v oceánu člověčí duše

A slunce nad ním odchází spát
a vzduch se naplnil ledovým chladem
za sluncem míří duhový delfín
a odplouvá za ním, se západem

Neodcházej!

Vrať se...

JAN F. SÝKORA , ECM MIKULOV

Pozn. redakce: Pro první křesťany v oblasti Středomoří byl delfín symbolem vzkříšení, ochrany a plavby. Obraz delfína nabodnutého na trojzubci byl paralelou k obrazu ukřižovaného Krista.